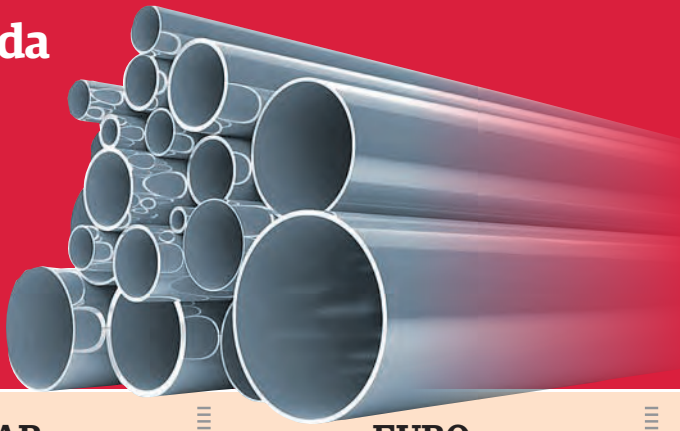

02

İHRACAT
Çelik
İhracatında
enerji
baskısı

Kurucusu / NEZİH DEMİRKENT

EKONOMİ • POLİTİKA

DÜNYA

27 OCAK 2023 • Cuma

DOLAR

TCMB Satış
18.8191
Serbest Piyasa
18.8088

EURO

TCMB Satış
20.5301
Serbest Piyasa
20.4301

€/ \$

Parite
1.0909

TLREF

Gecelik
9,28

BORSA

BIST 100
5.231,02

ALTIN

İAB-Dolar/Ons
1.927,15
TL/Gram
1.165,43

PETROL

Brent/varil\$
87,47

KKM'de sınır kalktı yeni yarış başladı

Merkez Bankası, Kur Korumalı Mevduat (KKM) faizinde “politika faizinin 3 puan üstünde olma” şartını kaldırdı. Bankacılara göre KKM'de faiz zaman içinde TL mevduat faizine yakınsayacak ve bankalar için yeni rekabet alanı açılacak.

Hazine borcunda rekor dolarizasyon

Hazine'nin 2012'de sıfırladığı, ancak 2017'de yeniden başladığı döviz dayalı iç borçlanmasının bakiyesi, özellikle son üç yıldaki rekor artışla 2022 sonunda 513,2 milyar liraya ulaştı. Son üç yılda merkezi yönetimin döviz dayalı iç borcu yaklaşık 5 kat, dış borçları ise 2,7 kat arttı; toplam borç stoku içinde dövizin payı yüzde 66'ya çıktı. Hazine'nin dış borç stoku da son üç yılda katlanarak 2 trilyon 127,9 milyar lira oldu. **Naki BAKIR s04**

Bırol BOZKURT

Döviz kurlarındaki seyir ve Türk Lirası mevduat faizinin artan cazibesiyle yatırımcının gözünden düşmeye başlayan Kur Korumalı Mevduat'ta (KKM) yaşanan çözülmeye karşı Merkez Bankası'ndan yeni bir hamle geldi. MB yazısında KKM'de politika faizinin en fazla 3 puan üzerinde faiz uygulamasına son verdiğini açıkladı. Bankalar, KKM hesapları için TCMB'nin politika faizi olan yüzde 9'un 3 puan üzerinde yüzde 12 faiz verebiliyordu. Bankacılar, KKM'de oranların ilk etapta yüzde 15-18 aralığına çıkmasını ve zaman içinde TL mevduat faizine yakınsamasını bekliyorlar. Bazı bankalarda TL mevduat faizleri yüzde 30'u aşmıştı. Bankacılar, ayrıca sınırların kalkmasıyla bankalar için KKM'nin yeni bir rekabet alanı olacağı görüşünde. Bu arada, kurumlar vergisi istisnası uzatıldı ve yurt dışından döviz getiren şirkete dönüşüm desteği verilecek. **s05**

%22.3
2023 yıl sonu
enflasyon tahmini

%8.8
2024 yıl sonu
enflasyon tahmini

Enflasyon tahminini değiştirmede

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, dün yılın ilk Enflasyon Raporu'nu açıkladı. TCMB, enflasyon tahminini 2023 yıl sonu için yüzde 22,3; 2024 yıl sonu için yüzde 8,8 seviyesinde tuttu. Kavcıoğlu, “Biz ödemeler dengesinde cari fazla verecek duruma gelmiş

noktadayız. Türkiye, her şeye rağmen dışardan bir kuruluş yardım almadan bu bilançoğu Merkez Bankası olarak yönetti. 100 milyar dolar ilave farkı da Merkez Bankası bu ülkenin kaynaklarından ödedi. Biz bugünden itibaren yıl sonunda cari fazla vereceğiz” dedi. **s05**

Togg'un özel serisinde ön sipariş hakkı NFT'den

Togg tarafından “100. Yıl Özel Seri” kapsamında üretilcek 2 bin 23 adet akıllı cihaza için ön siparişe katılma ve sıralamayı belirleme hakkı NFT ile kazanılacak. Togg açıklamasına göre, Togg'un dijital platformu Trumore, ilk temas noktası olan mobil uygulamasını App Store, Google Play ve App Gallery üzerinden kullanımasundu.

Togg'un Trumore uygulaması aynı zamanda Cumhuriyetin 100. yılına özel olarak üretilcek ve açık artırma ile satışa sunulacak NFT koleksiyonuyla 2 bin 23 adet koleksiyon değeri olan akıllı cihazın ön siparişine katılma ve sıralamasını belirleme hakkı sağlayacak.

Dünyaca ünlü siber-fiziksel mimar ve yeni medya sanatçısı Güvenç Özel ile yeni medya sanatçısı Mehmet Ünal tarafından tasarla-

nan sanat eserlerinden oluşacak ve nadirlik türlerine göre “normal”, “nadir”, “çok nadir” ve “en nadir” olarak belirlenmiş NFT'ler, bu 2 bin 23 adet akıllı cihazın ekranlarına entegre edilmiş olarak teslim edilecek.

Trumore platformu üzerinden satılacak, AVAX ile satın alınabilecek NFT'ler için “NFT Alım Platformu” içindeki listeleme ekranına girilerek alım yapılabilecek. Açık artırma süresince ilgilenilen NFT'ye en yüksek teklifin verilmesi durumunda ön sipariş hakkı teklifi verene ait olacak. Kullanıcılar, uygulamadaki “satın al” butonuna dokunarak ilgilendikleri NFT'ye açık artırma süresinin bitmesini beklemeden de sahip olabilecek. Bir Tru.ID kullanıcısı, sadece bir adet 100. Yıl Özel Seri NFT eserine sahip olabilecek.

EPDK, elektrikte tavan fiyatı yüzde 12 düşürdü

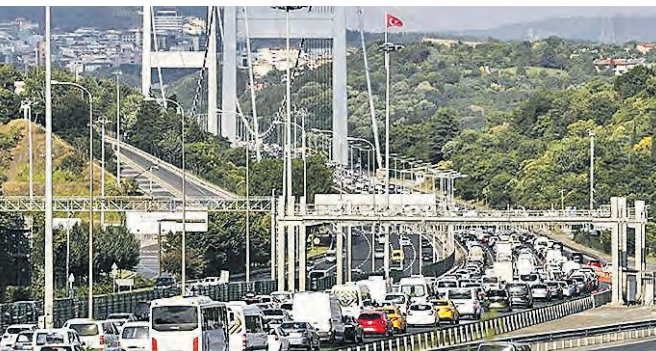
Serbest piyasadaki elektrik fiyatlarındaki maliyet bazlı düşüş devam ediyor. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Mustafa Yılmaz, serbest piyasa elektrik tavan fiyatını megavatsaat başına 4 bin 200 TL'den 3 bin 650 TL'ye düşürdüklerini belirterek, “Serbest piyasa da satılan

elektrik fiyatı üzerinden elektrik tüketimi yapan özellikle sanayi kuruluşlarında elektriğin bedelinin şubattan itibaren yüzde 12 düzeyinde düşmesini bekliyoruz” ifadesini kullandı.

EPDK, sene başında serbest piyasa da elektrik tavan fiyatını megavatsaat başına 4 bin 800 TL'den 4 bin 200

TL'ye düşürmüştü.

Tarifeler hesaplanırken en önemli kalem olan serbest piyasa fiyatlarındaki düşüşün sadece serbest tüketici odaklı düşünülmemesi gerektiğini belirten Yılmaz, düşüş seyrinin bütün tüketici gruplarının tarifelerine olumlu yansıtacağına dikkat çekti. **s02**

SEDDK trafikte işi sıkı tutuyor

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun zorunlu trafik sigortası konusunda “Piyasa yapıcı oyuncuları daha yakından takip edip, piyasa bozucu işlem ve oyunlara yönelik gerekli tedbirleri hızlıca alacağız” dedi. **Emel Yiğit s04**

Mehmet Akif Eroğlu yaptığı açıklamalarda 25 milyon araç sahibini ilgilendiren trafik sigortası konusunda “Piyasa yapıcı oyuncuları daha yakından takip edip, piyasa bozucu işlem ve oyunlara yönelik gerekli tedbirleri hızlıca alacağız” dedi. **Emel Yiğit s04**

Cep telefonu satışları düşüşe geçti

PC pazarı için 2022 çok iyi geçmemişti. 2023'te de ciddi bir hareketlenme beklenmiyor. Aynı durum, akıllı telefon satışlarında da geçerli. PC satışları kadar kötü olmasa da akıllı telefon satışları da yüzde 11.3 düşüşle bir milyar 205 milyon adede geriledi. IDC'nin araştırma sonuçlarına göre yılın son çeyreğinde akıllı telefon satışlarındaki düşüş yüzde 18.3'ü buldu. Son çeyrekte şirketlerin satışlarındaki düşüşler yüzde 15 ile yüzde 26.3 arasında değişti. **Kemalettin BULMACI s15**

KERİM ÜLKER

Türk şirketinden, 'Karadeniz'in karşısına enerji gemisi **s04**

E. ONUR DUYGU

Yatırımda FOMO'dan JOMO'ya geçmeli **s05**

DR. HAKAN ÇINAR

Krediyi vermek mi zor, almak mı? **s13**

MUSTAFA MERTCAN

Yapay zekâ işimizi elimizden aldı! **s14**

Özel Dosya
FUAR ve
SERGİ
HİZMETLERİ
S09-12

Gümrüklerde işlem gören ihracat beyannamesi arttı

Gümrük idarelerinde işlem gören ihracat beyannamesi sayısı geçen yıl 4,9 milyonu bulurken 11,2 milyon araç ve 130,4 milyon yolcunun işlemleri tamamlandı. Ticaret Bakanlığı verilerine göre Türkiye'nin vergi gelirlerinin yüzde 30'unun tahsil edildiği gümrük idarelerinde işlem gören ihracat beyannamesi sayısı bir önceki yıla kıyasla 2022 yılında yüzde 4,05 artarak 4,9 milyonu aştı. Bu dönemde, yaklaşık 11,2 milyon araç ve 130,4 milyon yolcunun işlemleri de tamamlandı. 2022'de yaklaşık 11,2 milyon araç ve 130,4 milyon yolcunun işlemi yapıldı.

Enerjide acele kamulaştırma kararları

Türkiye'nin çeşitli illerinde yapılacak enerji projeleri için bazı taşınmazların acele kamulaştırılmasına karar verildi. Buna göre, Baklan İlçesi Doğal Gaz Boru Hatları Projesi'nin yapımı amacıyla Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ Genel Müdürlüğü tarafından istimlak edilecek. Adana, Ankara, Aydın, Bilecik, Çankırı, Denizli, Eskişehir, Hatay, İzmir, Karabük, Kastamonu, Kilis, Kütahya, Mersin ve Zonguldak'ta enerji nakil hatlarının yapımı amacıyla Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ Genel Müdürlüğü tarafından kamulaştırılacak. Türkiye Elektrik İletim AŞ (TEİAŞ) Genel Müdürlüğüne ait "380 kV İçdaş-Lapseki-3 Enerji İletim Hattı Projesi" kapsamında bazı taşınmazlarda TEİAŞ tarafından istimlak edilecek.

RK'in kararlarının tüketiciye faydası yıllık 67,3 milyar TL

Rekabet Kurulunun aldığı kararların tüketici refahına yıllık ortalama 67,3 milyar lira fayda sağladığı hesaplandı. Rekabet Kurumu, kurum faaliyetlerine ilişkin "2021-2022 Etki Analizi Raporu" başlıklı bir çalışma hazırladı. Rekabet Kurumu Ekonomik Analiz ve Araştırma Dairesi Başkanı Şamil Pişmaf, "Çalışma kapsamında hesaplanan yıllık ortalama fayda, milli gelirin yaklaşık binde 7,7'sine, toplam fayda ise yaklaşık yüzde 1,5'ine tekabül ediyor. Bu bakımdan, yapılan etki analizi çalışmasının sonuçları, Kurumun tüketiciye sağladığı faydanın ne kadar önemli bir seviyede olduğunu ortaya koyuyor. Rekabet Kurumunun 2021-2022 dönemi faaliyetleriyle sağladığı toplam refah artışının, aynı dönem için toplam büyümesinin 200 katının üzerinde olduğu görülüyor" dedi.

Aksa Enerji'nin Antalya santrali 100 bina saate ulaştı

Aksa Enerji'nin Ali Metin Kazancı Antalya Doğal Gaz Çevrim Santrali, 100 bin saat çalışma süresine ulaşan ilk özel üretim lisanslı santral oldu. İkinci 100 bin saatlik enerji üretim faaliyetlerine hazırlık için 16 milyon euro bedelindeki kapsamlı ömür uzatma ve modernizasyon çalışmaları tamamlanan doğal gaz çevrim santrali, sağlanan verimlilik optimizasyonu sayesinde elektrik üretiminde yıllık olarak yaklaşık 5 milyon hanenin doğal gaz tüketimine denk tasarruf sağlayacak. Aksa Enerji Yönetim Kurulu Başkanı ve Üst Yöneticisi Cemil Kazancı, modernizasyon çalışmalarıyla birlikte santralin enerji üretim verimliliğinin artırıldığını ve karbon ayak izinin düşürüldüğünü belirterek, "Alanında uzman teknik kadromuzun destekleriyle gerçekleştirdiğimiz verimlilik odaklı ömür uzatma ve modernizasyon çalışmalarımız sayesinde, elektrik üretiminde yıllık olarak yaklaşık 5 milyon hanenin doğal gaz tüketimine denk tasarruf sağlayacağız. Bu kapsamlı çalışmanın, Aksa Enerji'nin yanı sıra Türk enerji sektörü için de büyük bir tecrübe kaynağı olacağına inanıyorum" ifadelerini kullandı.

EPDK, elektrikte tavan fiyatı düşürdü

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Mustafa Yılmaz; serbest piyasadaki elektrik tavan fiyatının 4200 TL/MWh'den 3650 TL/MWh'ye düşürüldüğünü açıkladı.

Sene başında Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu serbest piyasadaki elektrik tavan fiyatını 4800 TL/MWh'den 4200 TL/MWh'ye düşürmüştü, böylece serbest piyasadaki elektrik fiyatı üzerinden elektrik tüketimi yapan özellikle sa-

nayi kuruluşlarında elektriğin bedelinin %10 ila %15 oranında düşeceği açıklanmıştı. EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz şunları söyledi: "Elektrik piyasamızdaki fiyatlarda düşüş seyri devam ediyor, özellikle kış ayları için bu gerçekten çok olumlu bir gelişme. Kurulumuzun aldığı kararla serbest piyasadaki elektrik tavan fiyatını 4200 TL/MWh'den 3650 TL/MWh'ye düşürdük. Böylece serbest piyasadaki elektrik fiyatı üzerinden

elektrik tüketimi yapan özellikle sanayi kuruluşlarında elektriğin bedelinin Şubat'tan itibaren %12 düzeyinde düşmesini bekliyoruz"

Tarifeler hesaplanırken en önemli kalem olan serbest piyasa fiyatlarındaki düşüşün sadece serbest tüketici odaklı düşüşün olmadığına belirttiğini belirten Yılmaz, düşüş seyrinin bütün tüketici gruplarının tarifelerine olumlu yansıtacağına dikkat çekti.

Yılmaz: "Azami uzlaştırma fiyat mekanizmamızla oluşan havuz ile bütün tüketicilerimizi korumaya devam ediyoruz. Piyasalarda maliyet bazlı yaşanan bu düşüş öncelikle büyük tüketimi olan sanayi tüketici grubuna doğrudan yansıyor. Ancak bu düşüş süreci devam ettikçe -ki devam etmesini öngörüyoruz- çok kısa zaman içinde bütün tüketicilerimiz için yansımaları göracağız" dedi.

Çelik İhracatçıları Birliği 2023 hedeflerini ve yol haritasını duyurdu

Çelik ihracatında enerji baskısı

2022 yılını korumacılık önlemleri ile mücadele ve artan enerji maliyetlerinin baskısıyla rekabet gücünü kaybeden çelik sektörü 2022'yi ihracatta hem miktar hem de değer bazında eksiyle kapattı. Çelik İhracatçıları Birliği (ÇİB) Başkanı Adnan Aslan, maliyetlerdeki baskı devam ederse zayıflayan rekabet gücüyle bu sene de kayıp bir yıl olabileceğini belirtti.

Çelik İhracatçıları Birliği (ÇİB) 2023 ihracat hedefini ve yol haritasını duyurdu. Dünyanın en 5. çelik üreticisi olan Türkiye, 2021 yılında çelik ihracatını rekor kırarak; miktarda yüzde 17,8, değerinde ise yüzde 77,4 artırmıştı. 2022 yılının ilk altı ayında yukarı yönlü olan ihracat, ikinci yarı itibarıyla yaşanan küresel gelişmeler nedeniyle düşüşe geçti. Türkiye'nin 2022 yılı çelik ihracatı miktarda yüzde 17,7 azalışla 19,6 milyon ton, değerinde ise yüzde 5,3 düşüşle 21,1 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatını düşüşle kapatan sektörde üretim ve kapasite kullanımı da geriledi. 2022 yılında Türkiye'nin çelik üretimi yüzde 12,9 gerileyerek 35,1 milyon ton seviyesinde gerçekleşti.

Çelikte dampingli ithalata önlem talebi

Önemli pazarlar olan, ABD ve Avrupa'daki çelik talebinin daralmasının üretim kısıntısına ve kapasite kapatmaya yol açtığını belirten Çelik İhracatçıları Birliği (ÇİB) Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Aslan, enerji krizi ve talepte yavaşlamanın devam ettiği süreçte 2023 yılında büyümeden çok, mevcudu korumaya odaklanacaklarını belirtti.

Korumacılık önlemlerinin ve enerji fiyatlarındaki artışların maliyetleri yüksek seviyelere çıkardığını belirten

Aslan, "Rakiplerimizden Rusya ve Ukrayna arasında meydana gelen savaş nedeniyle bu ülkelerin çelik ticaretlerini durdurmaları ilk başta Türk çelik sektörümüzün lehine bir gelişme olmuştur. Ancak Rus çelik sektörü ambargo yedikleri birçok pazara ihracat yapma imkanlarını yitirdiklerinden ürünlerini fiyat düşürerek ülkemize satmaya başladı. Bu durum iç pazarımızdaki dengeleri de değiştirdi. Bunun dışında Çin, Hindistan, İran gibi ülkeler de dampingli fiyatlarla ülkemize satış yapmaya devam etti. Türk çelik sektörünün temsilcileri olarak dampingli ithalatın engellenmesi için gerekli önlemlerin alınmasını istemekteyiz." ifadelerini kullandı.

Rakiplerimize göre daha pahalıya elektrik tüketiyoruz

Aslan, savaş öncesinde Avrupa Birliği'ndeki elektrik fiyatları Türkiye'den

daha yüksek iken, 2023 yılının ilk çeyreğinde geçerli olacak şekilde açıklanan teşvik paketleri ile bugün AB'deki önemli rakiplerine kıyasla en yüksek fiyattan elektriği kullanan ülkenin Türkiye olduğunu söyledi.

Aslan, "Savaş başlamadan önceki 18 Ocak 2022 tarihinde Almanya'da Megawatt saat (MWh) başına 236 Euro, Fransa'da 245 Euro, Belçika'da 240 Euro, İspanya'da 223 Euro olan elektrik fiyatları; 30 Haziran 2022 tarihinde savaş sonrası artan enerji fiyatlarını takiben Almanya'da 325 Euro, Fransa'da 362 Euro, Belçika 248 Euro ve İspanya'da 145 Euro seviyelerinde yer aldı.

2023 yılı itibarıyla ülkeler bazında farklılık gösteren teşvik sistemlerinin aktif olması ile 01-24 Ocak 2023 tarihleri arasında Almanya'da Megawatt saat (MWh) başına elektrik fiyatı 111 Euro'ya, Fransa'da 123 Euro'ya, Belçika'da 122 Euro'ya, İspanya'da 66 Euro'ya kadar geriledi. Böylece İspanya, Avrupa bölgesinde en ucuz elektrik kullanan ülke oldu.

Türkiye'de ise 01-24.01.2022 tarihleri arasında ortalama Megawatt saat (MWh) başına elektrik fiyatı 75 Euro'dan 01-24.01.2023 tarihleri arasında 168 Euro'ya çıktı. Enerjinin toplam maliyet içindeki payı yükselmeye devam ediyor. Bu durum Türk çeli-

İkinci yarı daha iyi olabilir

2023 yılının Ocak-Şubat aylarında ihracatta azalışın devam edeceğini belirten Adnan Aslan sözlerini şöyle sürdürdü; "İç piyasada ise; inşaat sektörüne yönelik açıklanan destek paketleri, sanayi üretiminde beklenen artış gibi etmenler neticesinde Türkiye çelik tüketiminin ilk çeyrek itibarıyla artabileceğini ön görüyoruz. Enflasyondaki gerileme, küresel çelik talebindeki beklenen artış, enerji ve enerji verimliliği yatırımları gibi etmenlerle 2023 yılının ikinci yarısı itibarıyla küresel çelik sektöründe toparlanmanın başlayacağını düşünüyoruz. Bu durumun Türk çelik sektörünün ihracatının da 2022 yılına kıyasla olumlu yönde etkilemesini bekliyoruz. Türkiye'nin ihracatını daha da yukarılara taşımak için ülke sanayisinin desteklenmesi gerektiğine inanıyoruz."

lik sektörünün küresel pazarda diğer büyük ihracatçılarla rekabet edebilme imkanını giderek azaltıyor." bilgisini paylaştı.

Altay tankında ASELSAN imzası

ASELSAN, sahip olduğu kabiliyetler ve geliştirdiği çözümlerle seri üretim sürecinde Altay tankına güç katacak. ASELSAN ile projenin ana yüklenicisi BMC arasında Altay Seri Üretim Projesi Sözleşmesi kapsamında kritik görev donanımlarıyla bu donanımlara ilişkin kullanıcı/bakım eğitimlerine yönelik yaklaşık 841 milyon euroluk sözleşme imzalanmıştı. Sözleşme kapsamında ki teslimatların 2026 yılına kadar tamamlanması öngörülmüyor.

ASELSAN Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Haluk Görgün,

Altay tankı projesinde ASELSAN'ın sorumluluklarının belli olduğunu ve sözleşmeyi imzaladıkları andan itibaren bu doğrultuda çalışmaya başladıklarını söyledi.

Görgün, Altay tankına yönelik yürüttükleri çalışmalarda geline duruma ilişkin şu bilgileri verdi: "Sistemlerimizin birçoğu hazır, üretimi devam eden sistemlerimiz de var. Bu da geçmişte yine ASELSAN'a duyulan sorumlulukla çeşitli modernizasyon projelerinde farklı kapsamlarda verilen işlerin aslında bütünselliğinin oluşturduğu bir platform. Savunma Sanayii Başkanımız da açıkladı, seri üretimin ilk teslimatları bu yili içinde çok gecikmeden yapılacak

ve biz hazırız."

Görgün, ASELSAN'ın tanklara yönelik tanksavar roket ve füzelerini platforma zarar vermeden durdurmak üzere geliştirdiği aktif koruma sistemlerine ilişkin soruya karşılık, "Pulat halihazırda kullanılıyor" dedi.

Akkor'da radar teknolojilerinde elde ettikleri birikimi kullandıklarını dile getiren Görgün, "Onun da seri üretimi devam ediyor. Akkor tipi ürünleri dünyada üretebilen 4'üncü ülke yok. Önemli bir yetenek. Böyle düşünüldüğünde Altay tankıyla teslim edildikten sonra uluslararası ihracat potansiyeli de çok yüksek ürünlerimizden birisi olacak" diye konuştu.

Bursa	2/16
Rize	4/14
Sinop	9/15
Edirne	6/11
Bilecik	5/13
Çanakkale	10/12
Manisa	8/12
Kastamonu	5/10
Nevşehir	0/8
Yozgat	-4/8
Çorum	-2/11
Antakya	5/14

Bolu	0/11
Tokat	-2/13
Sivas	-5/11
Kahramanmaraş	2/12
Mardin	2/10
Bingöl	-4/8
Ağrı	-12/3
Gümüşhane	-3/9
Giresun	6/15
Ordu	4/15
Isparta	3/9
Gaziantep	1/10

NAMAZ VAKİTLERİ

	İMSAK	GÜNEŞ	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
İstanbul	06:45	08:13	13:22	15:57	18:21	19:43
Ankara	06:28	07:55	13:06	15:44	18:08	19:29
İzmir	06:50	08:14	13:29	16:10	18:34	19:53
Bursa	06:44	08:11	13:21	15:58	18:22	19:44
Trabzon	06:02	07:30	12:39	15:14	17:38	19:01
Antalya	06:34	07:57	13:15	16:00	18:23	19:41
Gaziantep	06:08	07:30	12:48	15:32	17:56	19:14

AB'nin Rusya ambargosu dizelin rotasını değiştirdi

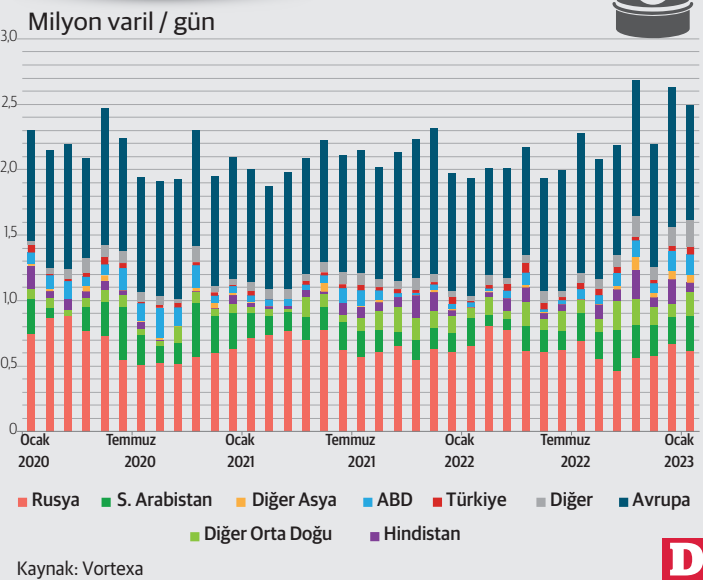
Avrupa Birliği'nin (AB) Rus rafineri petrol ürünlerine yönelik ambargosunun devreye girmesine sayılı günler kala, Avrupa'ya Orta Doğu ve ABD'den giden dizel miktarı artarken, Rus dizeli Afrika, Latin Amerika ve Asya'da yeni limanlar buluyor.

AB'nin Rus rafineri petrol ürünlerine ambargosu 5 Şubat'ta yürürlüğe girecek. Aynı gün, G7 ülkelerinin bu ürünlere yönelik tavan fiyat uygulamasının da başlaması bekleniyor. Ambargo başlamadan stoklarını doldurmak için Avrupa, rafineri petrol ürünleri ithalinde günlük 2,5 milyon varille en büyük kalemlerden biri olan dizelde, hem Rusya'dan hem de alternatif kaynaklardan alımını artırdı.

Boşluğu Latin Amerika dolduracak

Gerçek zamanlı veri takip şirketi Vortexa'ya göre, Rusya hala Avrupa'nın en büyük dizel tedarikçisi. Vortexa'nın 1-23 Ocak'taki verileriyle yaptığı hesaplamaya göre Rusya; AB, Norveç, İsviçre ve Birleşik Krallık'ın dizel ithalatının yüzde 25'ini

AVRUPA'NIN DİZEL TEDARİKİNDE ÜLKELERİN PAYI

karşılıyor. Uzmanlara göre, ambargoyla Rusya'nın ana tedarik pazarı olan Avrupa'dan doğacak boşluğu Asya, Afrika ve Latin Amerika ile doldurması beklen-

nirken, Avrupa'nın yeni tedarikçileri arasında Orta Doğu ülkeleri ve ABD öne çıkıyor. Veri analitik şirketi Kpler Baş Ham Petrol Analisti Viktor Ka-

tona, "ABD'nin dizel ihracatı ağırlıklı olarak Latin Amerika'ya, Brezilya ve Meksika'ya gidiyordu. Şimdi ise Avrupa'ya dizel tedarikini artırdığını görüyoruz. Bu da daha çok Rus dizelinin Latin Amerika'ya gideceğini gösteriyor" dedi. Türkiye'nin, Avrupa'nın tedarikçisi olmada yüksek şansa sahip olduğunu kaydeden Katona, "Türkiye'nin rafinerileri büyük ölçüde dizel odaklı. Üretimini Avrupa'ya gönderebilir" dedi. Vortexa Başekonomisti David Wech ise Orta Doğu'nun günlük 1,4 milyon varil dizel ihracatının 400 bin varilinin Avrupa'ya gittiğini belirterek, "ABD'nin günlük 1,2 milyon varil dizel ihracatının 150 bini, Asya'nın 1,4 milyon varil ihracatının günlük 200 bini Avrupa'ya gidiyor. Buna göre Avrupa'nın bu piyasalardan dizel bulabileceğini söyleyebiliriz" dedi.

Üç scooter firması piyasadan çekildi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) toplantısında üç elektrikli scooter firmasının kendi istekleriyle piyasadan çekilmelerine dair karar onaylandı. Toplantıda, daha önce elektrikli scooter taşımacılığı için Superpedestrian Turkey Ulaşım Teknoloji Anonim Şirketine 2 bin 459, At Teknoloji Yatırım Sanayi ve Tica-

ret Limited Şirketine 5 bin 675, Serim Yönetim Sistemleri Yazılım Teknoloji İnşaat Sanayi Limited Şirketine 100 e-scooter için izin verildiği belirtilerek, bu firmaların kendi istekleriyle piyasadan çekilme talepleri görüşüldü. Firmaların talepleri oy birliğiyle kabul edildi. Kararla birlikte, toplam 8 bin 234 scooter izni bulunan 3 firma kendi isteğiyle piyasadan çekilmiş oldu.

Antalya 2'nci serbest bölge istiyor

Antalya'da yerli ve yabancı çok sayıda firmanın faaliyet gösterdiği serbest bölgenin yeni yatırımcıların taleplerine karşılık veremez duruma gelmesi, kentte ikinci bir serbest bölgenin kurulması çalışmalarını hızlandırdı. Antalya Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi AŞ Genel Müdürü Zeki

Gürses, "Neredeyse her hafta 2-3 yeni yatırımcı ile görüşme halindeyiz. Antalya'da ikinci bir serbest bölge açılması konusunda Ticaret Bakanlığına dosya sunduk, bu konuda çalışmalarımız var. İnşallah kısa süre içinde ikinci serbest bölgeyi Antalya'ya kazandıracağız" dedi.

Anayasa Mahkemesi'nden HDP'nin başvurusuna ret

Anayasa Mahkemesi (AYM), Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) kapatılması istemli davada, partinin "kapatma davasının seçim sonrasına bırakılması" başvurusunu reddetti.

HDP, geçen hafta Anayasa Mahkemesine başvurarak partinin kapatılması istemli davada sözlü savunma dahil tüm yargılama faaliyetlerinin seçimler sonrası bir tarihe ertelenmesini talep etti. HDP ayrıca, "Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hazine hesaplarına tedbir talebini içeren dilekçesinde yer alan ve davanın esasını da ilgilendiren yeni delil mahiyetindeki bilgi ve belgelerin kapsamı dikkate alındığında, bu konuda davalı partiye

verilen 30 günlük süre içerisinde savunma hazırlanabilmesinin mümkün olmaması sebebiyle 2 aydan az olmak üzere ek süre verilmesini" istedi.

Anayasa Mahkemesinde başvuruyla ilgili görevlendirilen raportörün raporunu tamamlamasının ardından AYM Genel Kurulu, partinin

taleplerini görüştü. AYM, kapatma davasının yargılama faaliyetlerinin seçim sonrasına bırakılması başvurusunu oy birliğiyle reddetti. Partinin, hazine hesaplarına bloke konulmasına ilişkin karara karşı savunmasını hazırlaması için iki aylık ek süre isteği de reddedilerek partiye 15 gün ek süre verildi.

İlhan Kılıç ve Kenan Deniz tahliye edildi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 28 Şubat davasında müebbet hapis cezasına çarptırılan İlhan Kılıç (87) ve Kenan Deniz'in (75) cezalarının Adli Tıp Kurumunun "kocama hali" raporu nedeniyle kaldırılmasına karar verdi. Cumhurbaşkanını Erdoğan, 2018'de Ankara 5'inci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından müebbet hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verilen İlhan Kılıç ve Kenan Deniz'in kalan cezalarını, Adli Tıp Kurumunun "kocama hali" raporu sebebiyle kaldırdı. İlhan Kılıç ve Kenan Deniz, kararın ardından kaldıkları Marmara Ceza İnfaz Kurumu'ndan tahliye edildi.

YSK yeni başkanını seçti

Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) yeni seçilen üyeleri Ali Çopur, İsmail Kalender, Feyzi Eroğlu, Talip Bakır ve Serdar Mutta için düzenlenen yemin töreninin ardından kurul başkanı ve başkanvekilliği için seçim yapıldı. Yeni 5 üye ile görev süresi devam eden üyeler arasında gizli oylamayla yapılan seçimde Ahmet Yener, YSK başkanı oldu. YSK başkanvekilliğine ise Ekrem Özübek seçildi. Yener 2020'de YSK üyeliğine seçilmişti.

GELENEKSEL VE DİJİTAL MEDYA TEK BİR TIKLA PARMAĞINIZIN UCUNDA!

Ajans Press, markanız hakkında tüm mecralarda yer alan haberleri **yapay zekâ** modülleri ile takip ederek her sabah size toplu haber sunumu yapıyor.

Perde Arkası**Kerim ÜLKER**

kerim.ulker@dunya.com

Türk şirketinden, 'Karadeniz'in karşısına enerji gemisi

Rusya'nın Ukrayna işgalinin üzerinden 11 ay geçti. 21'inci yüzyılın en büyük göç dalgasına neden olan işgalde aralarında çocukların da olduğu en az 42 bin kişi hayatını kaybetti. 15 bin kişinin akıbeti ise bilinmiyor. İşgal edilmiş topraklardaki nüfusla birlikte yaklaşık 50 milyon kişinin yaşadığı ülkede 15 milyon Ukraynalı doğduğu toprakları terk etti. İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana Avrupa'daki en büyük göç dalgasını yaratan Rus işgaline karşı mücadelesini sürdüren Ukraynalılara Batılı ülkeler askeri ekipman desteğini sürdürürken, sivil ihtiyaçlar ise çok fazla karşılanamıyor. Elektrik ve yakıt ihtiyacı bunlardan biri. Görüştüğüm birçok işadami jeneratör göndermek için birbiriyle yarışırken, gemilerin kaptanları ise bedelsiz olarak gemilerindeki yakıtı Ukraynalı askerlerle paylaşıyor.

Ukrayna'da ekmek ve su kadar ihtiyaç duyulan elektrik için en önemli adımlardan biri de dün resmi süreçmeye başladı. Dünyanın en büyük yüzey enerji santrali filosuna sahip şirketi Karadeniz Holding'e ait Karpowership, Ukrayna Hükümeti ile dün ön mutabakat anlaşmasını imzaladı.

3 rota belirlendi: Odesa, Romanya ve Moldova

Ukrayna'da şu anda elektrikle ilgili iki önemli kurum bulunuyor. Bunlardan biri orada üretim ve iletim sürecini yöneten Ukrenerg. Diğer de acil ihtiyaçlar için kurulan Energy Company of Ukraine (ECU). Karadeniz Holding, anlaşmayı ECU ile imzaladı. Anlaşmanın tamamlanmasıyla birlikte Türk şirketi, powership adı verilen gemilerle Ukrayna'ya 500 MW'lık güç temin edecek. Edindiğim bilgilere göre Karadeniz Holding, Birleşmiş Milletler dahil 3'üncü taraflar olan uluslararası kuruluşlarla da projenin uygulanması ve finanse edilmesi için görüşecek. Ön mutabakat süreci de 3'üncü tarafların da dahil olmasıyla anlaşma resmen yürürlüğe girecek. Anlaşmayla gemiler için 3 farklı rota bulunuyor. İlki Ukrayna güçleri tarafından savunulan Odesa Limanı. Bu, gemilere güvenlik sorunu yaşatacağı için zayıf bir ihtimal. Diğer ikisi ise Moldova ve Romanya açıklarında gemilerin demirlemesi ve elektrğin şebekeye bağlanması, Ukrayna'ya yönlendirilmesi. Hem Ukrayna makamları hem de Karadeniz Holding yönetimi, iki ülke ile temasa geçecek.

"Ukrayna'nın ihtiyacını hemen tedarik edebiliriz"

Karpowership'in Ticaretten Sorumlu Başkanı Zeynep Harezi, "Karpowership, Ukrayna'nın elektrik krizini hafifletmek için ECU ile çalışmaktan mutluluk duyuyor" dedi. Enerji gemilerinin, ülkenin elektrik kesintilerine hızlı, güvenilir ve esnek bir çözüm sunacağını dile getiren Harezi, "Ukrayna'nın ihtiyacı olan enerjiyi mümkün olan en kısa sürede elde etmesi için desteklemeye hazırız" diye konuştu. Ön mutabakat anlaşmasını Ukrayna adına imzalayan ise ECU İcra Kurulu Başkanı Vitaliy Butenko. Ukraynalı yönetici, "Ukrayna'nın enerji sistemi, enerji üretim altyapısının zarar görmesine ve elektrik kesintilerine yol açan 12 büyük Rus saldırısına maruz kaldı. Rus işgali devam ederken, kaybolan veya zarar gören üretim kapasitesini geri kazanmak için yeni güç üniteleri inşa etmek uygun bir seçenek değil ve mevcut krize yenilikçi çözümler aramamız gerekiyor" dedi.

1 milyon Ukraynalı faydalanacak

Geçtiğimiz yıl kasım ayında ilk kez gündeme gelen enerji görüşmelerinde süreç 300 MW ve 3 gemi olarak başlamıştı. Yapılan ön anlaşmayla güç, 500 MW olarak belirlendi. Özellikle hastane ve bakım evlerinde yaşayan, elektrige muhtaç olan Ukraynalılar için bu anlaşma dört gözle bekleniyor. 1 milyon Ukraynalının elektrige kavuşması ülke için oldukça önemli. Zira en büyük elektrik kaynağı olan Zaporajya Nükleer Santrali'nin Rus güçleri tarafından işgal edilmesi, ülkede ihtiyacı daha da artırmış durumda.

Asya, Afrika ve Amerika kıtasında faaliyet gösteren 36 gemiye sahip Karadeniz Holding, Avrupa'ya 2 GW'lık güç verebilecek güçte. Yeter ki anlaşma tamamlansın ve yürürlüğe girsin.

Hazine borcunda rekor dolarizasyon

Pandemiye de kapsayan son üç yılda merkezi yönetimin dövizde dayalı iç borcu yaklaşık 5 kat, dış borçları ise 2,7 kat arttı; dövizin payı % 66'ya çıktı.

Hazine'nin 2012'de sıfırladığı, 2017'de yeniden başladığı dövizde dayalı iç borçlanma bakiyesi, rekor artışla 2022 sonunda 513,2 milyar liraya ulaştı.

MAKRO BAKIŞ**Naki BAKIR**

naki.bakir@dunya.com

Ekonomi yönetimi, 2023 yılı itibarıyla başta tasarruflar olmak üzere ekonomide TL kullanımının payını artırmak üzere "liralaşma" stratejisi başlatırken, Hazine borç stokunda son beş yılda ciddi bir "dolarizasyon" yaşandığı, toplam stokta dövizin payının özellikle pandemi dönemini de kapsayan, küresel ekonomide sorunlar ve jeopolitik risklerin arttığı son üç yılda katlanarak büyüdüğü belirtildi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıkladığı merkezi yönetim borç verileri, Hazine'nin dövizde dayalı borçlanmasında son yıllarda dramatik bir artışa işaret etti.

Buna göre dövizde dayalı borçlanma senetleri ihracı ile oluşan borçlarını 2012'de sıfırlayan Hazine, 2016 sonuna kadar hiç yeni dövizli iç borçlanmaya gitmezken, 2017'de sembolik düzeyde yeniden başladı. 2018 sonu itibarıyla 5,9 milyar lira-lık bir stoka ulaşan Hazine'nin dövizde dayalı iç borç stoku 2019 yılında 86,5 milyara, 2020'de 265,9 milyara, 2021'de 388 milyara ve 2022 sonu itibarıyla 513,2 milyar liraya kadar yükseldi.

Döviz borçların payı arttı

Merkezi yönetim iç borç stoku içinde 2016'ya kadar sıfır, 2017'de sadece yüzde 0,1 olan, 2018'de yüzde 11,5'e yükselen dövizli borçların payı, 2021 yılında yüzde 29,4'le en yüksek düzeyine çıktı. Dövizde dayalı iç borcun TL cinsinden tutarının payındaki bu hızlı artışta döviz kurlarının hızla yükseldiği 2020 ve

2021'deki parite değişimleri de etkili oldu. Kur artışlarının hız kes-tiği, TL cinsi borçlanmanın daha fazla olduğu 2022 yılında ise dövizde dayalı borç tutarı hacimce şu ana kadarki en yüksek düzeyine ulaşmakla birlikte, bunun toplam iç borç stoku içindeki payı önceki yıla göre 2,4 puan düşerek yüzde 26,9'a indi. 2022 sonu itibarıyla Hazine'nin toplam 1 trilyon 905,3 milyar lira olan iç borç stokunun 1 trilyon 392,1 milyarını TL cinsi borçlar oluşturuyor.

Dış borcu da katlandı

Merkezi yönetimin ilk kez 2019 yılında 500 milyar lirayı aşan dış borç stoku da 2020'de 752,5 milyara ulaştı, 2020'de 1 trilyon lira sınırını geçti. 2021 sonunda 1 trilyon 426,6 milyar lira olan merkezi yönetim dış borç stoku, 2022 sonu itibarıyla 2 trilyon 127,9 milyar liraya kadar yükseldi.

Bu gelişmelerle merkezi yönetimin toplam (iç ve dış) borç stoku 2022 sonu itibarıyla 4 trilyon 33,2 milyar liraya ulaşırken, bunun yüzde 65,6 oranındaki 2 trilyon 641,1 milyarı dövizde dayalı iç borç ve dış borç toplamı olmak üzere toplam döviz cinsi borçlardan oluşuyor

Pandemi ve küresel ekonomide bozulma dönemiyle örtüşen son üç yıla bakıldığında, merkezi yönetimin dövizde dayalı iç borcunun TL cinsinden karşılığının yaklaşık 5 kat, dış borçlarının TL karşılığının ise 2,7 kat arttığı; bunun sonucunda toplam borç stokunun dörtte üçünün dövizde dayalı hale geldiği belir-

MERKEZİ YÖNETİM BORÇ STOKU (MİLYAR TL)

	İç borç				Dış borç	Toplam M.Y. Borcu	Dövizli Borç	Dövizin payı, %
	TL	Döviz	Toplam	Dvz. Pay, %				
2012	386,5	0,0	386,5	0,0	146,4	532,9	146,4	27,5
2013	403,0	0,0	403,0	0,0	183,2	586,2	183,2	31,3
2014	414,6	0,0	414,6	0,0	197,9	612,5	197,9	32,3
2015	440,1	0,0	440,1	0,0	238,1	678,2	238,1	35,1
2016	468,6	0,0	468,6	0,0	291,3	760,0	291,3	38,3
2017	535,1	0,4	535,4	0,1	341,0	876,5	341,4	39,0
2018	580,3	5,9	586,1	1,0	481,0	1.067,1	486,8	45,6
2019	668,5	86,5	755,1	11,5	574,0	1.329,1	660,5	49,7
2020	794,4	265,9	1.060,4	25,1	752,5	1.812,8	1.018,4	56,2
2021	933,2	388,0	1.321,2	29,4	1.426,6	2.747,8	1.814,6	66,0
2022	1.392,1	513,2	1.905,3	26,9	2.127,9	4.033,2	2.641,1	65,5

lendi.

Hazine'nin iç ve

dış borç servisin-

de faiz ödemele-

rinin de özellikle

son iki yılda kat-

lanarak büyüdüğü

dikkati çekti. 2019

yılında 70,6 mil-

lyar, 2020'de 90,8

milyar, 2021'de

119,7 milyar li-

ra olan iç borç fa-

iz ödemeleri 2022

yılında 195,5 mil-

yara kadar yükseldi.

Geçen yıl iç

borç anapara ödemeleri önceki yıla

göre yüzde 12,1 azalırken, faiz öde-

meleri yüzde 63,3 oranında artış

gösterdi. Merkezi yönetim dış borç-

larına ait faiz ödemeleri ise 2022 yı-

lında yüzde 97,5 oranında bir artışla

80 milyar liraya yaklaştı.

Hazine ilk çeyrekte**142,5 milyar TL borçlanacak**

Hazine, bu yılın ilk üç ayın-

da 120,7 milyarı iç ve 70,1 milyarı

dış borçlar için olmak üzere top-

lam 190,8 milyar liralık geri öde-

me gerçekleştirecek. İç borç geri

ödemelerinin 64,4 milyarını ana-

para, 56,3 milyarını faiz; dış borç

servisinin de 37,5 milyarını ana-

MERKEZİ YÖNETİMİN BORÇ GERİ ÖDEMELERİ (MİLYAR TL)

	İç borç		Dış borç		Diğer	Toplam Ödeme
	İç borç	Dış borç	İç borç	Dış borç		
2013	128,1	38,9	8,7	7,4	3,7	186,7
2014	117,8	38,8	12,6	8,8	2,3	180,3
2015	67,4	39,2	13,2	10,3	3,5	133,5
2016	63,5	36,7	14,7	11,3	2,2	128,5
2017	60,4	39,3	25,7	14,6	2,8	142,8
2018	73,6	49,2	31,7	19,4	5,3	179,3
2019	86,6	70,6	34,6	24,2	5,2	221,2
2020	218,2	90,8	43,1	31,3	11,8	395,2
2021	315,1	119,7	62,7	40,3	20,8	558,7
2022	276,9	195,5	119,3	79,6	35,8	707,0

*İskonto ve kısa vadeli işlemlere ait faiz ve diğer giderler.

para, 32,6 milyarını faiz oluşturuyor. Buna göre üç aydaki toplam anapara geri ödemesi 101,9 milyar lira olurken, toplam faiz ödemesi ise 88,9 milyar lira ile anaparaya yaklaşıp.

İlk çeyrekteki geri ödemelerin 48,3 milyarının borçlanma dışı kaynaklardan karşılanması, bu dönemde 142,5 milyar liralık da iç borçlanmaya gidilmesi planlanıyor.

Hazine finansman programında ilk çeyrek için dış borç kullanımını öngörülmezken, uluslararası kuruluşlardan veya uluslararası piyasalardan ek finansman sağlanması durumunda bu durumda değişiklik olabileceği notu düşüldü.

EBRD, Türkiye'ye 1.63 milyar euro yatırım yaptı

EBRD, 2022'de Türkiye'deki yatırımlarına ilişkin detayları açıkladı. Buna göre, bankanın 2022'deki yatırımlarıyla Türkiye'deki toplam yatırımı 17 milyar euroya ulaştı ve bu yatırımların yüzde 85'ini özel sektör oluşturdu. Bankanın geçen yıl 1,63 milyar euro yatırım yaptığı Türkiye, EBRD'nin faaliyet gösterdiği ekonomiler arasında üst üste üç yıldır en fazla yıllık yatırım yaptığı ülke oldu. EBRD'nin faaliyet gösterdiği ülkelerdeki toplam yatırımı ise 2022'de ilk kez 13 mil-

yar euronun üzerinde gerçekleşti. EBRD'nin Türkiye'deki yıllık yatırımlarının yarısından fazlasını yeşil dönüşümü ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi desteklemek üzere sağlanan finansman oluşturdu. Yeşil Ekonomi Finansman Programı (GEFF) ile 500 milyon euro finansman enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve şebeke dayanıklılığını artıracak projelere sağlandı. Rüzgar yatırımları ve sürdürülebilir ulaşım çözümlerine katkı sunan projeler de yılki yatırımlar arasında yer aldı.

Sağlık turizmi fuarına Orta Asya ve Ortadoğu ilgisi

İstanbul, şubat ayında Türkiye'deki sağlık sektörünün, sağlık turizmindeki payını artırmak amacıyla düzenlenecek önemli bir fuara evsahipliği yapmaya hazırlanıyor. Ticaret Bakanlığı'nın desteğiyle, Türk Arap Ülkeleri İşbirliği Derneği (TÜRAP) tarafından organize edilen fuara, Arap ülkeleri ve Türk Cumhuriyetleri büyük ilgi gösteriyor. TÜRAP Yönetim Kurulu Başkanı Sabuhi Attar, "Türkiye, sağlık sektöründe öncü konumda. Arap ülkelerindeki zengin turistler para harca-

mak için İngiltere'ye, Almanya'ya ve ABD'ye gidiyor. Biz bu fuarla, Arapların ve Türk Cumhuriyeti'ndeki insanların, sağlık hizmetini alması için Türkiye'yi tercih etmelerine öncülük edeceğiz" dedi. TÜRAP Başkanı Attar, fuara, Türkiye'deki birçok hastane ile medikal firmaların temsilcilerinin yanı sıra, 22 Arap ülkesi ve 5 Türk Cumhuriyetinden sağlık sektörünün öncüleri katılacak. Arap turistlerin Türkiye'deki harcamalarını iki katına çıkarmayı hedeflediklerini ifade etti.

KKM'de faiz sınırı kalktı yeni yarış başladı

Merkez Bankası bankaların KKM faizinde uygulanan sınırı kaldırdı. Uzmanlar KKM'ye azalan ilginin yeniden artacağını ve mevduat faizleri ile KKM faizlerinin birbiriyle yakınsayabileceği görüşünde.

Birol BOZKURT

birol.bozkurt@dunya.com

Kur Korumalı Mevduat Hesapları'nda son dönemde yaşanan çözülmeye karşı Merkez Bankası'ndan yeni bir hamle geldi. Merkez Bankası, bankalara gönderdiği yazıda kur korumalı mevduat ürünü için getirilen politika faizinin en fazla 3 puan üzerinde faiz uygulamasına son verdiğini açıkladı. Son aylarda dolar/TL'nin stabil bir seyir izlemesi ve politika faizinin yüzde 9'a düşmesiyle elde edilen getirinin alternatif yatırım araçlarına göre azalması, KKM'de çözülmeyi hızlandırmıştı. KKM hesapları için bankalar şu an yüzde 9 olan politika faizinin 3 puan üzerinde yani yüzde 12 seviyesinde faiz verebiliyordu. Bu da bazı bankalarda yüzde 30'u aşan TL mevduat faizine göre oldukça düşük bir seviyede kalmıştı. Son dönemde yatay giden dolar/TL nedeniyle de hesap sahiplerinin KKM getirileri azalmıştı.

KKM'de faiz üst sınırının kalkmasıyla KKM'ye olan ilgiyi yeniden artılabileceğini söyleyen uzmanlar, bu durumun Borsa İstanbul ve mevduat hesaplarına alternatif bir yatırım aracı olarak KKM'nin yeniden ön plana çıkabileceği görüşünde. Bankacılık kaynakları ise KKM yatırımcısının vade bitiminde tekrar sisteme girmek istemediğini söylü-

yor. Buna gerekçe olarak hem KKM faiz oranlarının mevduat faizlerine oranla düşük kalması hem de doların artmamasını sebep olarak gösteriyorlar. Kaynaklar ayrıca KKM'nin son dönemde azalan cazibesinin bu adımla yeniden artacağını ve KKM faizlerinin mevduat faizleri ile yakınsayacağı ve bankalar için yeni bir rekabet alanı haline gelebileceğini söylüyorlar.

Bankacılara göre, KKM'de üst sınırın kalkması oranların bir anda fırlamasına da neden olmayacak. Özellikle yüzde 15-18 aralığına yükselen bir oran olacağı görüşünü aktaran bankacılar, bunun ilerleyen dönemde piyasa şartlarına göre yüzde 20 ve üzerinde oranların konuşulmasının da sürpriz olmaması gerektiğini de düşünüyor.

Bütüncül bir karar alınmalı

Son dönemde KKM'nin bir avantajı kalmadığını söyleyen Trakya Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sadi Uzunoğlu, "Merkez Bankası ucuz döviz yaratma peşinde, atılan bu adımların amacı bu. Hazine döviz ihtiyacını borçlanarak karşılamak yerine piyasadan karşılamaya çalışıyor. Bu da belirsizliği daha çok artırıyor. Atılan tüm bu adımlara rağmen Türkiye'de vatandaşın dolar talebini kırmak çok zor. Her hafta yeni bir karar almak yerine bir paket olarak bütüncül bir karar alınması gerekir" diye konuştu. TCMB eski başekonomisti Hakan Kara ise bunun örtülü değil aleni faiz artışı anlamına geldiğini söyledi.

KKM'de faizin yüzde 15-17'lere çıkmasını bekliyorum"

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Başkanı ve Ziraat Bankası Genel Müdürü Alpaslan Çakar, Merkez Bankası'nın kur korumalı mevduatta faize üst sınırı kaldırması sonrasında faizin yüzde 17'lere çıkabileceğini söyledi. Bloomberg HT yayınında soruları yanıtlayan Çakar, "KKM süreç itibarıyla başarılı oldu. Mevduatımızın yüzde 35'i TL idi, bu oran yüzde 54'e çıktı" diye konuştu. KKM'de yüzde 12 faizin düşük kaldığını söyleyen Çakar, "Önümüzdeki süreç itibarıyla biz yüzde 60 hedefinin

tutturulmasına bakacağız. Sektör son dönemde 5-6 puanlık opsiyonlar veriyordu. Kabaca ben burada üst sınırın yüzde 17-18 seviyelerine oturacağını düşünüyorum" dedi.

Yurt dışından dövizini getirene destek

Merkez Bankası, firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin Merkez Bankası'na satışı sırasında, firmalar verecekleri taahhüt karşılığında, Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2'si kadar döviz dönüşüm desteği

alabilecek. Firmalar, ülkeye getirdikleri yurt dışı kaynaklı dövizlerinin en az yüzde 40'ını Merkez Bankası'na sattıktan sonra, dövizin kalan kısmını kur korumalı dönüşüm hesabında değerlendirilecek.

KKM'de şirketlere vergi istisnası uzatıldı

Şirketlerin kur korumalı mevduattan elde ettikleri kazançlar için uygulanan kurumlar vergisi istisnası, 31 Aralık 2022 tarihli bilançolar için de geçerli olacak. Şirketlerin 30 Haziran 2022 itibarıyla bilançolarında yer alan

yabancı paraları Kur Korumalı Mevduat sistemine geçirmeleri durumunda vergi istisnalarından yararlanabilecek. Daha önce bu uygulama 31 Mart 2022 itibarıyla bilançoları yer alan yabancı paraları kapsıyordu.

Rezervler 128,7 milyar \$'a çıktı

Merkez Bankası toplam rezervleri 20 Ocak haftasında bir önceki haftaya göre 1 milyar 471 milyon dolar artarak 128 milyar 743 milyon dolara yükseldi. Buna göre, 20 Ocak itibarıyla Merkez

Bankası brüt döviz rezervleri, 29 Ocak haftasında 79 milyar 154 milyon dolara indi. Brüt döviz rezervleri, 13 Ocak'ta 79 milyar 183 milyon dolar seviyesinde bulunuyordu.

Merkez enflasyon tahminini değiştirmede

Merkez Bankası (TCMB) enflasyon tahminlerinde değişikliğe gitmedi. Enflasyon tahmini 2023 yıl sonu için yüzde 22,3, 2024 yıl sonu için yüzde 8,8 seviyesinde sabit tutuldu.

Merkez Bankası, 2023 enflasyon tahminini değiştirmede. Banka, 2023 yıl sonu tahminini 22,3; 2024 yıl sonu tahminini de yüzde 8,8'de sabit tuttu. Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, "2023 yılına ilişkin enflasyon raporu toplantısında. 2022'deki savaş nedeniyle enerji ve emtia fiyatları olağanüstü yükseldiğini söyleyerek, son dönemde enerji fiyatlarında önemli gerilemelerle normalleşme eğilimi görülmeye başlandığını söyledi. Enflasyonun ana eğilimi ile beklentilerde gözlenen ve devam edeceği öngörülen 2023 yılı tahminleri üzerinde 1,4 puan aşağı yönlü etkisi olduğuna dikkat çeken Kavcıoğlu, bankalarda ihracatçıya ayrı bir kur yok, ikili kur uygulamıyoruz, sadece yurtdışından gelen kaynağı teşvik ediyoruz" diye konuştu.

"Türkiye'de büyüme sağlam temeller üzerinde"

Yılın üçüncü çeyreğinde dış talep görünümü nedeniyle sınırlı iv-

me kaybına rağmen Türkiye ekonomisinin büyüdüğünün altını çizen Kavcıoğlu, "2022'de cari açığımız yükselmiştir. Son dönemdeki enerji ve paritedeki gelişmelerin etkisiyle cari açığın gerilemesi beklenmektedir. Enerji fiyatları dışlandığında 2022'de ekonomimiz cari fazla vermiştir" dedi.

"Üretici fiyat artışları kademeli olarak azaldı"

Yüksek fiyat artışlarının devamı için bir zemin kalmadığını söyleyen Merkez Bankası Başkanı, gıda fiyatlarının, 2023 yılında, önceki tahmine uyumlu olarak yüzde 22, 2024 yılında ise yüzde 11,5 oranında artacağını varsaydıkla-

rını belirtti.

KKM'de gayet iyi bir gidişat olduğunu söyleyen Kavcıoğlu, "Liralaşmaya çok önemli katkı veren bir alan, oradaki gelişmeden, gidişattan memnunuz.

Aldığımız kararların da buna olumlu tarafta katkı yapacağını düşünüyoruz. Liralaşma stratejisiyle beraber kendi mecrasında yolunu bulacaktır, gidişat da onu gösteriyor. Bu anlamdaki öngörülerimizde bir değişiklik, yanlışlık söz konusu değil, gayet iyi gidiyor.

Liralaşma stratejisi içinde hem bankaların kaynak yaratması hem rezervlerimizin artması noktasındaki işlevi önemli şekilde artarak devam ediyor." ifadelerini kullandı.

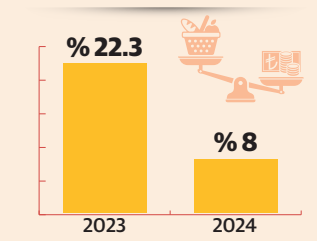
Türkiye'de ikili kur sistemi yok

Kur korumalı mevduatta gayet iyi bir gidişat olduğunu belirten Kavcıoğlu, büyük firmalara kredi kullandırılmadığı algısının doğru olmadığını söyledi. Kavcıoğlu, TCMB'nin dışarıdan gelen döviz teşvik uygulamasının ikili kurun başlangıcı olup olmadığı sorusuna "Bu tür uygulamalarda işin amacına bakmak doğru, neler olabileceği üzerinden yorum yaklaşımı doğru değil" diye yanıt verdi. Türkiye'de farklı kur uygulamaları olmadığına dikkat çeken Kavcıoğlu, bankalarda ihracatçıya ayrı bir kur yok, ikili kur uygulamıyoruz, sadece yurtdışından gelen kaynağı teşvik ediyoruz" diye konuştu.

Seçim dönemi fiyatların içinde

Enflasyonun ana eğilimi ile beklentilerde gözlenen ve devam edeceği öngörülen iyileşmenin 2023 yılı tahminleri üzerinde 1,4 puan aşağı yönlü etkisi olduğunu söyleyen Kavcıoğlu, seçimin enflasyona etkisine ilişkin de "Seçim dönemi bizim fiyatlamamızın, beklentilerimizin içinde. Çok olumsuz, fiyatları farklı yansıyacak bir durum öngörmüyoruz" dedi.

MERKEZ BANKASI ENFLASYON TAHMİNİNİ DEĞİŞTİRMEDİ

Fon Dünyası
E. Onur DUYGU
FonTurkey Kurucusu

Yatırımda FOMO'dan JOMO'ya geçmeli

Pandemi ile hayatımıza yeni bir kavram girmişti hatırlarsanız; FOMO. İngilizce açılımıyla Fear of Missing Out, Türkçe tabiriyle "Fırsatı/Olanı Biteni Kaçırma Korkusu". Özellikle sosyal medya tarafında karşımıza çıkan bu olgu, gelişmeleri sürekli takip etme, haberdar olma isteği ve bundan dolayı yaşanan kaygı ifade ediyor. FOMO, sermaye piyasamız ve özellikle hisse senetleri için de geçerli bir durum haline döndü. Gün içinde sürekli yön değiştiren bir piyasa ve bu piyasayı sürekli takip edip işlem yapma durumu son dönemde yatırımcıların kaygı seviyesini yükseltiyor. Sosyal medya ve haber kanalları üzerinden gelen birçok bilgi ve yorum da bu durumu tetikliyor. Bu gidişat negatif her piyasa hareketinde, yatırımcıların zarar etmesi ve piyasaya küsmesi ile sonuçlanıyor.

Fonlarda ekran bağımlılığı yok

Ben bu nedenle yatırım fonlarını ön plana çıkarıyorum. Yatırım fonlarında günlük tek bir fiyat açıklandığı için gün içinde ekrana bağımlılık gerekmiyor. Uzun vadeli olarak belli bir strateji ve portföy dağılımı ile yatırım yapıldığında da FOMO yerini JOMO'ya yani "Joy of Missing Out", Türkçe tabiriyle "Fırsatı/Olanı Biteni Kaçırma Keyfine bırakıyor.

Yükselen trend tematik yatırım

Bu şekilde yatırım için dünyada yükselen trend tematik yatırım ve tematik portföyler. Tematik yatırım, tanım olarak gelişmekte olan veya önemli bir değişim yaratma potansiyeline sahip sektör ve girişimleri belirleyerek yatırım yapma anlamına geliyor. Günlük haber akışından bağımsız, orta-uzun vadede getiri elde etmek isteyen yatırımcılar için doğru temayı bulmak ve ona yatırım yapmak yerli. Özellikle Y ve Z kuşaklarının teknolojilere olan bağlılığı ve kendi fikirlerine önem veren şirket ve girişimlere ilgi, sosyal etki ve teknoloji bazlı tematik yatırımların önünü açıyor. Teknik terimler, temel ve teknik analizlerden daha ziyade, basit bir şekilde amaç ve hikâyeye yatırım yapmak, dünya nüfusunun neredeyse yarısını oluşturan Y ve Z kuşakları için daha değerli. Tematik yatırımda üç temel yaklaşım ön plana çıkıyor;

1.Megatrendler: Global ekonominin seyri ve yapısını değiştirecek uzun vadeli trendleri ifade ediyor. Buna örnek olarak elektrikli araçlar, temiz enerji, akıllı şehirler, robotlar, siber güvenlik ve biyoteknoloji verebiliriz.

2.Makroekonomik Trendler: Enflasyon, bölgesel gelişmeler (gelişen ülkeler, Çin vb.), artan emtia fiyatları ve düşük faiz ortamı gibi global ekonomiye etkileyen trendleri ifade ediyor.

3.Mikroekonomik Trendler: Şirketler ölçeğinde ortaya çıkan trendleri ifade ediyor. Örnek olarak sürdürülebilirlik ve yönetimde kadınların temsili temaları verilebilir.

Borsada tema içeren fonlara ilgi arttı

Son dönemde Borsa İstanbul'daki seyir, tema içeren fonlara yatırımcı ilgisinin artmasını sağladı. Öne çıkan temalar son ay için Fintek/Blok Zincir, Turizm/Seyahat, Temiz Enerji, Sürdürülebilirlik ve Yarı İletkenler (Çip) olarak görünüyor. Bu temaları içeren fonlar ağırlıklı yabancı hisse senedi ve borsa yatırım fonlarına yatırım yaparken, Borsa İstanbul'dan da temaya uygun hisse senetlerine yatırımı sağlıyor. Örneğin Turizm/Seyahat temasındaki fonlarda Airbnb, Uber, Booking gibi yabancı hisseler yanında Türk Hava Yolları, Pegasus gibi yurt içi hisseler de rastlamak mümkün.

Tematik yatırım için, yukarıda saydığım üç başlıkta öne çıkan ve geçmiş getirisi iyi olandan ziyade geleceğe yönelik temaları oluşturduktan sonra kısa vadede nakde çevirmek zorunda olmayacağınız bir tutarla yatırımınızı yapın ve olan biteni kaçırma keyfini sürün. Bu şekilde hem yatırımınızın daha çok getiri elde edeceği hem de daha az stres yaşayacağınız kesin.

Yabancı hisse sattı tahvil aldı

Merkez Bankası verilerine göre yurt dışı yerleşik kişiler 20 Ocak haftasında 330,9 milyon dolarlık hisse sattı. Böylece 7 haftada yabancıların hisse satışı 1,5 milyar dolara ulaştı. Tahvil tarafında ise 2,1 milyon dolarlık net alım gerçekleşti. Yabancı yatırımcı 13 Ocak haftasında hisse senedi tarafında 6 haftalık satış serisinin ardından alım tarafına geçmişti. böylece yabancılar 7 haftada 1,5 milyar dolar satış yaptı. Bankacı-

lık sektörünün toplam mevduatı, 20 Ocak haftasında 24,8 milyar lira artarak 9,4 trilyon TL'ye yükseldi. Aynı dönemde bankalardaki TL cinsi mevduat yüzde 0,8 artışla 4,9 trilyon TL, yabancı para cinsinden mevduat ise yüzde 0,1 azalışla 4,2 trilyon TL oldu. Bankalarda bulunan toplam YP mevduatı, geçen hafta 232,2 milyar dolar olurken, yurt içi yerleşiklerin toplam YP mevduatında 616 milyon dolarlık azalış görüldü.

PolitikAnaliz

R. Kutay
KARACA
ragipkutay.karaca@
dunya.com

İsveç; bilinenlerin bilinmezliği

Etrafında her an değişen devlet davranışları ve güvenlik paradigmaları yetmezmiş gibi, bir de uluslararası yapının getirdiği sorunlar tarihin her döneminde Türkiye'nin karşısına çıkmıştır. Şimdi de "İsveç" sorununuz oldu.

Ukrayna-Rusya krizinin başlangıcında İsveç ve Finlandiya'dan yapılan "NATO üyeliği düşünmüyoruz" açıklamaları, Ukrayna'nın Rusya karşısındaki direnci artıkça değişti. Bu ülkeler içerisindeki, NATO'ya girmenin Rus tehdidini çekme anlamı taşıyacağını savunan kesim politikalarından vazgeçti ya da biz vazgeçtiğini düşündük.

NATO'nun kuruluşundaki temel düşünce, birlikte hareket edebilmek için standartlaşma esaslarını getiriyordu. Bu standartlaşmanın üyelere getirdiği şart birbirine yönelik güvenlik politikalarında gizliydi. Bu politikaları NATO'nun terörizmle mücadele biriminin başkanlığını 8 yıl yürüten Juliette Bird, NATO Review dergisindeki yazısında, NATO'nun temel işlevlerinden biri olmakla beraber, terörle mücadelenin İttifak'ın üç temel görevi olan toplu savunma, kriz yönetimi ve iş birliğine dayalı güvenliğe katkıda bulunduğu, teröre karşı mücadelenin tutarlı olması için ortaklar ve uluslararası örgütlerle olan bağlantıların son derece önemli olduğu şeklinde ifade ediyordu.

İşte bu önem nedeniyle bu iki ülkenin önüne "Türkiye" engeli çıkacağı aşıkardı. Keza bu iki ülke, özellikle de İsveç, Türkiye'nin yıllardır mücadele ettiği terör örgütlerine doğrudan destek ve üyelerine siyasi sığınma hakkı veriyor, maddi yardımlarda bulunuyordu. Bunun yanında Türkiye'ye uygulanan teknoloji transferi engeli de özünde kolektif güvenlik arayışı olan NATO'nun amacının dışına çıkma anlamı taşıyordu.

Madrid zirvesinde imzalanan mutabakatta; Finlandiya ve İsveç, milli güvenliğine yönelik tüm tehditlere karşı Türkiye'ye tam destek vereceklerini, PYD/YPG ve FETÖ'ye destek sağlamayacaklarını, PKK ve diğer tüm terörist örgütlerin, iltisaklı kuruluşların ve bu terör örgütleriyle bağlantısı bulunan şahısların faaliyetlerini engelleyeceklerini taahhüt ettiler.

Ettiler de sonuç... Bir iki kanun değişikliğinin ötesine geçmenin yanında İsveç'te terör örgütü PKK'nın eylemleri, İsveç iç siyasetini tıkama girişimleri, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hedef alınması ve son olarak Türkiye Büyükelçiliği önünde Kuran yakılmasına izin verilmesi Türkiye'yi yeniden bilinen gerçeklerle yüz yüze bıraktı. Mutabakat bir sonuç vermeyecekti.

Bu durum bazı soruları ortaya çıkardı. İsveç, izlediği politikalarla gerçekten NATO'ya üye olmak istiyor mu? İsveç'te yaşananlar Türkiye'yi NATO içerisinde "uyumsuz" konumuna düşürmek için mi? Bu politikalar ABD'nin Türkiye politikalarını sertleştirebilmek için mi?

ABD'nin yeni kutup arayışının Baltık kapısını oluşturan İsveç ve Finlandiya'nın üyeliği bu ülkelerin güvenliğinden çok ABD projesinin bir parçası gibi... İsveç içerisinde hala NATO üyeliğine sıcak bakmayan bir kitlenin varlığıyla birlikte Rusya'dan destek aldığı düşünülen bir aşırı sağ varlığı da unutulmamalı... Yoksa NATO üyeliğini kendi geleceğinin ayrılmaz bir parçası gören İsveç'in davranışı yalnızca demokrasi, insan hakları ve düşünce özgürlüğüyle açıklanabilir mi?

Kur'an-ı Kerim yakma eylemi, Avrupa'da kurgulanan yeni bir İslamofobi dalgasının ilk aşaması gibi... Avrupa'da kamuoyunu etkileme potansiyeli olan, Rusya destekli aşırı sağ siyasi partiler mevcut. Bu partilerin işin içinde olduğu bir provokasyon ihtimali bir kenara atılmamalı. Keza iki gün sonra Hollanda'da yaşananlar bu ihtimali daha da güçlendirmektedir.

Mutabakata rağmen İsveç'in takındığı tutum Türkiye'nin NATO içinde dışlanması ve marjinal hale getirilmesi projesinin adımı olarak da görülebilir. Türkiye'nin İsveç-Finlandiya vetosu nedeniyle Avrupa'nın güvenliğini tehlikeye attığı söylemi Avrupa medyası tarafından dile getirilmeye başlandı.

Bunun yanında İsveç, ABD'nin Türkiye'ye baskı uygulayacağını ya da havuç olarak F-35 projesine dönüş ve/veya F-16 satışı kozunu uygulayabileceğini de düşünüyor olabilir. Keza ABD'den gelen açıklamalara bakıldığında İsveç'in Mutabakatın her şartını yerine getirdiği hissine kapılabilirsiniz!

Bundan sonraki süreçte Finlandiya doğru adımları atarsa, Türkiye; İsveç ve Finlandiya'nın üyeliklerini ayrı değerlendirme yoluna gidebilecektir. Zira Finlandiya'nın NATO'ya girmesi halinde İsveç, Kuzey Avrupa'da ittifak üyesi olmayan tek ülke olacak.

Konunun bir de iç politik yansıması var. Türkiye'de üyelik ya da üyeliklerin Meclis'e getirilmesi seçim sonuna bırakılacaktır. Ancak kim iktidara gelirse gelsin üyelerin Meclise getirilmesinde büyük bir kamuoyu baskısıyla karşılaşılabilecektir. Yani konunun iç politik yansıması da büyük olacaktır.

Birleşmiş Milletler, "Dünya Ekonomik Durumu ve Beklentiler 2023" raporunu açıkladı.

Rapora göre dünya ekonomisi, 2022'de Covid-19 salgınının devam eden etkileri ve Rusya-Ukrayna Savaşı'nın tetiklediği enerji ve gıda krizi gibi bir dizi şokla karşı karşıya kaldı.

Yüksek enflasyon, reel gelirlerde düşüşe ve yaşam maliyeti artışına sebep olurken, birçok ülkede orman yangınları ve seller gibi ekonomik zararlar ve insani sorunlara yol açan iklim olayları görüldü.

Raporda Türkiye'ye de geniş yer ayrıldı. Raporda, Rusya-Ukrayna Savaşı'yla başta tahıl ürünleri olmak üzere gıda tedarikinde yaşanan sıkıntıların Türkiye ve BM'nin gi-

rişimiyle Karadeniz limanlarından tahıl sevkiyatlarının yeniden başlamasıyla hafiflediği vurgulandı.

BM raporunda Türkiye ekonomisinin geçen yıl yüzde 5,4 genişledikten sonra, bu yıl yüzde 3,7 ve 2024'te ise yüzde 3,5 büyüyeceği tahmininde bulunuldu.

Küresel büyüme yüzde 1,9

Ayrıca Türkiye'de enflasyon oranının bu yıl sonunda ortalama yüzde 42,4'e ineceği ve gelecek yılda ise düşüşünü hızlandırarak yüzde 13,5'e gerileyeceği tahmin edildi.

Türkiye'deki ekonomistler ülkede yapışkan enflasyon olduğunu, enflasyonun yüzde 40'ların altına inmeyeceğini öne sürüyor.

Raporda bir diğer dikkat çeken nokta da şu: BM, 2022'de yüzde 3

olan küresel ekonomik büyüme tahminini, 2023 için yüzde 1,9 olarak belirledi. Bu oran, son yılların en düşük büyüme tahmini olarak kayıtlara geçti.

Raporda, bazı makroekonomik olumsuzluklar azalmaya başlarsa, küresel ekonomik büyümenin 2024'te yüzde 2,7'ye yükseleceği öngörüldü.

Öte yandan, küresel ekonomide toplam talebin zayıflamasıyla enflasyonist baskıların kademeli olarak azalacağı tahmin edilen raporda, çok sayıda ekonomik, finansal, jeopolitik ve çevresel risklerin devam etmesi nedeniyle kısa vadeli ekonomik görünümün belirsizliği ni koruduğu kaydedildi.

Rapora göre, mevcut küresel ekonomik yavaşlama, hem geliş-

miş hem de gelişmekte olan ülkeleri etkiliyor ve birçoğu 2023'te resesyona riskliyle karşı karşıya. ABD, Avrupa Birliği (AB) ve diğer gelişmiş ekonomilerde büyüme ivmesi zayıflayarak dünya ekonomisinin geri kalanını olumsuz etkiliyor.

ABD'de 2022'de yüzde 1,8 olması tahmin edilen büyümenin 2023'te yalnızca yüzde 0,4 olacağı öngörüldü. AB'nin 2022'de yüzde 3,3 olan büyüme tahmini de 2023 için yüzde 0,2'ye çekildi.

Hükümetin sıfır Covid-19 politikasını bırakıp para ve maliye politikalarını gevşetmeye başlamasının ardından Çin'deki ekonomik büyümenin bu yıl yüzde 4,8'e yükseleceği tahmin edildi. İngiltere ekonomisinin ise 2023'te yüzde 0,8 oranında daralması bekleniyor.

Toyota'ya 14 yıl sonra yeni CEO

Japon otomotiv devi Toyota'da bayrak değişimi: Şirketin CEO'su Akio Toyoda, 14 yıldır sürdürdüğü görevini 1 Nisan itibarıyla şirketin genç yöneticilerinden Koji Sato'ya devrediyor.

Şirketten yapılan açıklamaya göre, "2009'dan beri CEO (Chief Executive Officer) olarak görev yapan Toyoda, yerini şirketin

marka değerinden sorumlu CBO (Chief Branding Officer) Sato'ya bıraktı." Toyota Motor'u kuran Kiichiro Toyoda'nın torunu olan 66 yaşındaki Aiko Toyoda, bundan böyle yönetim kuruluna başkanlık edecek.

Japon medyasına yansıyan haberlere göre, Toyoda geçen yıl yapılan bir şirket toplantısında,

"görevi devretmek istediğini, zamanlama ve yerine geçecek kişi konusunda düşündüğünü" söylemişti. Şirketin yeni CEO'su Sato, 19 Ekim 1969'da doğdu. Waseda Üniversitesi'nden 1992'de mezun olan Sato aynı yıl Toyota'da çalışmaya başladı. 2016'da Lexus'a baş mühendis olarak atanan Sato, 2020'de Lexus'un başkanı oldu.

Bir günde 10.8 milyar dolar kaybetti

Dünyanın en zenginler listesinde yer alan Hintli milyarder Gautam Adani'nin hisseleri, Hindenburg adlı yatırım firmasının yayınladığı 100 sayfalık rapor sonrası çakıldı.

Muhasebe hileleri yapmakla suçlanıyor

Hindenburg'un Adani'nin portföy şirketlerinin değerini şişirmek için çeşitli muhasebe hileleri yapmakla suçlamasının ardından Adani'nin şirketlerinin amiral gemisi olan Adani Enterprises

(ADEL) holding Mumbai'de yüzde 1,1 değer kaybederken, grubun liman ve nakliye kolu yüzde 6'nın üzerinde değer kaybetti.

Şahsi serveti 120 milyar dolar

Listelenen 7 Adani Grup şirketinin hisseleri ise ortalama yüzde 5'in üzerinde düştü. Hisselerdeki toplam değer kaybı 10,8 milyar dolar.

60 yaşındaki Hintli işadammın şahsi servetinin 120 milyar dolar olduğu belirtiliyor.

Adani Group'un finans müdürü

Jugeshinder Singh raporu, "yanlış bilgilendirme ile bayat, temelsiz ve itibarsız iddiaların kötü niyetli bir bileşimi" olarak tanımladı ve iddiaları reddetti.

ABD'nin ticari ham petrol stokları arttı

ABD Enerji Enformasyon İdaresi (EIA), ülkedeki ticari ham petrol stoklarının geçen hafta yaklaşık 500 bin varil artarak, 448 milyon 500 bin varile yükseldiğini açıkladı. Piyasa beklentisi stokların 3 milyon 378 bin varil artacağı yönündeydi. Ticari ham petrol stoklarına dahil olmayan stratejik ham petrol stokları ise 371 milyon 600 bin varilde sabit kaldı. Söz konusu dönemde, ABD'nin benzin stokları da 1 milyon 800 bin varil arttı ve toplamda 232 milyon varil olarak kaydedildi.

Petrol üretimi azaldı

ABD'nin ham petrol ithalatı, geçen hafta bir önceki haftaya göre günlük ortalama 956 bin varil azalışla, 5 milyon 905 bin varile gerilerken, ham petrol ihracatı ise günlük ortalama 835 bin varil artışla, 4 milyon 707 bin varile çıktı. Ülkenin günlük ham petrol üretimi ise 14-20 Ocak haftasında 3 bin varil azalışla, 12 milyon 650 bin varil seviyesinde gerçekleşti. EIA'nın "Ocak 2023 Kısa Dönem Enerji Görünümü Raporu"na göre, ABD'nin günlük ortalama ham petrol üretiminin 2023'te 12 milyon 410 bin varil, gelecek yıl ise 12 milyon 810 bin varil olması bekleniyor.

“Bitkisel üretim rekor kırarak 128.6 milyon tona ulaştı”

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, 2002 yılında 98 milyon ton olan bitkisel üretimin 2022 yılında tüm zamanların rekorunu kırarak 128.6 milyon tona ulaştığını dile getirdi. Kirişçi, Türkiye’nin bitkisel ürün ithal eden değil, net olarak ihracatçı ve dış ticarettten gelir elde eden bir ülke olduğunu bildirdi.

Bakan Vahit Kirişçi, Güvenilir Ürün Platformu’nca düzenlenen Tarımın Yeni Yüzyılı Üretme Gönül Verenler Ödül Töreni’ne katılarak burada, “Türkiye Yüzyılı Tarım Stratejileri” başlıklı konuşma yaptı. Kirişçi, önemli olanın net ihracatçı veya ithalatçı olup olmamak olduğunu vurguladı. 11 ayda 26.8 milyar dolar ihracat gerçekleştirildiğini ifade eden Kirişçi, 30 milyar dolar hedefinin yakalayacağına inandıklarını söyledi. Kirişçi, şöyle konuştu:

ÇKS ile çiftçilerin e-devletle entegrasyonu sağlandı

“2002’den bugüne yaklaşık 91 milyar dolarlık bir dış ticaret fazlamızın olduğunu da belirtmek isterim. Yani Türkiye, ithal eden bir ülke değil, net olarak ihracatçı ve buradan dış ticarettten gelir elde eden, fazlası olan bir ülkedir.” Üreticilere 2022 yılı sonu itibarıyla 40.4 milyar lira maddi destek verildiğini anımsatan Kirişçi, Toprak Mahsulleri Ofisi’nin buğday veya arpa alımında verdiği desteklerin, hayvancılıkta kullanılacak arpa için sübvansiyonlu destek-

lerin ve Ziraat Bankası’nın sıfır faizli veya faizleri sübvansye edilmiş kredilerinin bu rakama dahil olmadığını söyledi. Mazot ve gübre için 1 Ekim itibarı ile 1 milyon 152 bin çiftçiye 8.6 milyarlık desteği 6 ay öncesinden ödemeye başladıklarını aktaran Bakan Kirişçi, ayrıca üreticinin enflasyonist ortamda ihtiyacı olan sıfır faizli kredinin limitini 100 bin liradan 200 bin liraya çıkardıklarını belirtti.

Kirişçi, özellikle dijitalleşmeye önem verdiklerini aktararak, 1 Ekim itibarıyla

Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) olarak adlandırılan çiftçilerin kendi iş ve işlemlerini yaptıkları bütün süreçleri e-devletle entegrasyonunu sağladıklarını, bu sayede 2023 yılı toplam ÇKS başvuru sayısında yüzde 100’ün üzerinde bir başarı elde ettiklerini bildirdi. Kirişçi, 1 Ocak’tan itibaren de Tarım Cebimde Mobil Uygulaması’nı hayata geçirdiklerini belirtti.

Adana’da iki önemli proje hayat buldu

İlk Organize Sanayi Bölgesini İzmir Dikili’de hayata geçirmenin ardından Nevşehir Kozaklı, Ağrı Diyadin, Aydın Efeler, Denizli, Kütahya Simav, Balıkesir Gönen’de 8 bin dekarlık sera OSB kuracaklarını ve buralarda 10 bin kişiye istihdam edeceklerini dile getiren Kirişçi, İhtisas OSB’ler konusuna dikkat kesildiklerini aktardı. Hali hazırda 14 projeleri olduğundan söz eden Kirişçi, Adana’da 2 önemli projenin de hayat bulduğunu dile getirdi. Avrupa’nın ilk ve tek su ürünleri olacak Adana Karataş Su Ürünleri İhtisas OSB’nin, Karataş Tarıma Dayalı İhtisas OSB’nin 2023 yatırım programına alınmasıyla birlikte bu faaliyete girdiğinde 60

bin ton ilave üretim sağlanacağını altını çizdi. 2002 yılında Türkiye’de su ürünleri üretiminin sadece 62 bin ton olduğunu hatırlatan Kirişçi, “Sadece Adana’daki OSB bunu gerçekleştiriyor olacak. 525 bin ton 2022 rakamları, bunun da yüzde 12-13’ne tekabül eden bir üretimi Adana’da tek başına gerçekleştirmiş olacağız. 2.2 milyar liralık bir yatırımla su ürünleri OSB’de 3 bin kişiye istihdam sağlayacağız” değerlendirmesinde bulundu.

İstanbul’a 76 ilden ürün taşınıyor, zinciri kısaltmalız

Gıdaya tedarikinde zincirin kısaltması için kent tarımını önemsediklerini aktaran Kirişçi, İstanbul’a yönelik dikkat çekici rakamlar paylaştı. İstanbul’un Türkiye’nin yüzde 25 sebze ve meyvesini tüketen şehri olduğunu kaydeden Kirişçi, bu şehre 76 ilden ürün taşındığını bildirdi. Kirişçi, “Biz diyoruz ki, insanımız üretsin, nerede Şile’de, nerede Beykoz’da, nerede Silivri’de, Çatalca’da üretsin. Götürsün oradaki tüketim noktalarına ulaşırsın. Ama bizim domates Antalya’dan çıkıyor tam 4 gün, 96 saat yol kat ediyor” diye konuştu.

Resesyondan etkilenen maden sektörü yeni pazarlara açılıyor

AYŞE KAYTAN UÇAK

İstanbul Maden İhracatçıları Birliği (İMİB) Yönetim Kurulu Üyesi ve Eskişehir Madencilik Kümesi Başkanı Metin Çekiç, 2022 yılı madencilik ihracatının yüzde 9.13’lük artışla 6.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiğini açıkladı.

Metin Çekiç, 2022 yılındaki ihracat beklentilerinin 7.5 milyar dolar seviyesinde olduğunu ancak ilk altı ayda ihracat rakamının yüzde 25’lik bir artışla güzel giderken ikinci yarıda Amerika ve AB’de yaşanan resesyon, Çin’de süren koronavirüs etkilerinin devam etmesiyle Türkiye’nin ihracatının ikinci yarıdan itibaren duraksadığını, son çeyrekte ise düşüş yaşandığını söyledi. İstenilen hedeflere ulaşılmasa da yüzde 9.1 artışla maden ihracatının 6.5 milyar seviyesine ulaştığını belirten Çekiç, 2023 yılında maden ihracatının seviyesini dünyanın ekonomik seyrinin belirleyeceğini vurgu yaptı.

Yeni pazarlara açılım

“Dünyadaki resesyon etkileri bizim için sıkıntı yaratıyor olsa da sevindirici gelişmeler var” diyen Çekiç, gelen son noktada Çin’de pandemi etkilerinin yavaşlaması ve sıfır vaka politikalarından vazgeçmeleriyle beraber kapıların açıldığını dile getirdi. Pandemiden yapılamayan bir fuarları olduğunu söyleyen Çekiç, fuarın önümüzdeki Haziran ayında yapılacağını, bunun kendileri için çok önemli olduğunu belirtti. Madencilik’in yüzde 100 yerli ve milli bir sek-

tör olduğunu anlatan Metin Çekiç, Avrupa Birliği ve Çin’e olan ihracatlarında pandemi nedeniyle duraksama olsa da İMİB olarak yeni dönemde yeni pazarlara açılacaklarını duyurdu. İlk olarak bu ay Suudi Arabistan’a daha sonrasında Vietnam, Mart ayında ise Endonezya, Tayvan, Katar ve İsrail’de bir Ticaret Heyeti düzenleyeceklerini aktaran Çekiç, “Nisan ayında da ABD’de İMİB olarak mermer fuarına katılım sağlayacağız. Arkasından Mayıs ayında Fransa’ya sektörel Ticaret Heyetimizi yollayacağız. Yılın ikinci yarısında da Güney Afrika, Kanada Endonezya, Meksika gibi gitmediğimiz ülkelere ihracat pazarını artırmak için sektörel Ticaret Heyetleri ve satın alma heyetleri düzenleyeceğiz” ifadelerini kullandı.

Stratjik madenler önemli

Yeşil enerjinin geleceğini stratejik madenlerin belirleyeceğini, Türkiye’nin ise stratejik madenlerde önemli paya sahip olduğuna işaret eden Çekiç, Türkiye’de güneş, elektrik, rüzgar, hidroelektrik santralleri gibi çev-

reci enerji kaynaklarının mevcut olduğundan söz etti. Türkiye kurulu gücünün yüzde 55’ini bu çevreci kaynaklardan sağladığını söyleyen Çekiç, son dönemlerde Eskişehir’in Beylikova ilçesinde Nadir Toprak Elementleri bulunduğunu aktardı. Ayrıca dünya rezervlerinin yüzde 72’si olan bor mineralinin de Eskişehir’de bulunduğunu ifade eden Çekiç, “Bu ürünlerden daha önce hammadde, cevher olarak ihracatımızı yaparken artık bu ürünleri işliyoruz. Geleceğin madencilğinde bu stratejik madenler önemli pay sahibi olacak. Eskişehir’deki ETİ Maden Kirka Bor İşletmesi’nde yılda 600 ton lityum işleyerek milli akıllı cihazımız TOGG’un pil bataryasında kullanacağız. Bu yıllık kapasite Kayseri ilimizdeki ASPİLSAN’da işlenip elektrikli araçlar, mobil cihazlar gibi tüm teknolojik cihazlarda kullanılacak” diye konuştu.

İzin süreçleri kısaltmalı

Türkiye’de madencilik sektörünün gayrisafi milli hasıladan aldığı payın yüzde 1.3, gelişmiş ülkelerde ise ortalama yüzde 7 olduğuna dikkat çeken Çekiç, 1.3 oranı yüzde 7’ye çıkarılırsa, ihracat da 30 milyar dolar seviyelerine getirilirse hem cari açığa katkıda bulunulacağını hem de sektörün gerçekten kendini bulacağını belirtti. En büyük sorunun farklı kurumlardan görüş alınması ve izin süreçlerinin çok uzaması olduğunu söyleyen Çekiç, “Bir başvuru yapıldıktan sonra en az üç seneyi bulan izin süreçleri oluyor. Bu süreçlerin çok daha hızlı olması gerekiyor” dedi. ● **ESKİŞEHİR**

MÜSİAD Mersin Şubesi Başkanı Mehmet Sait Kayan oldu

MÜSİAD Mersin Şube Başkanı Serdar Yıldızgözer, yapılan seçim ile görevini Mehmet Sait Kayan’a teslim etti. Tek liste halinde gerçekleşen Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Mersin Şubesi 21’inci Genel Kurul Toplantısına, Hazine ve Maliye Eski Bakanı Lütfi Elvan, Mersin Valisi Ali Hamza Pehlivan, MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, STK temsilcileri, MÜSİAD üyeleri ve Mersin iş dünyası katıldı. Başkan Mehmet Sait Kayan, göreve layık görülmeekten ötürü onur duyduğunu söyledi. 1990 yılında bir avuç imanlı ve inançlı tacirlerin gayretleri ile MÜSİAD’ın kurulduğunu dile getiren Kayan, MÜSİAD’ın bugün geldiği noktada 13 bini aşan üyesiyle

60 bin işletmeyi temsil ederek, 2 milyon kişiye istihdam sağladığını ifade etti.

Görev süreçleri boyunca, sektörlerin analizlerini profesyonel kadrolar aracılığıyla yapılacağını söyleyen Kayan, “Dünyayı iyi takip edecek ve gelişmeleri iyi okuyacak, üyelerimizin üretim gücüne katkıda bulunmaya çalışacağız” ifadelerini kullandı.

MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı ise MÜSİAD’ın yurt içinde ve yurt dışında toplam 165 şube ve irtibat noktasına ulaştığını, 13 binin üzerindeki üyesi ve 60 bine yakın firmasıyla, hem Türkiye’ye katma değer sağlayıp, hem de yurt dışında farklı iş birliklerinin geliştirilmesine öncülük ettiğini belirtti.

● **MERSİN**

Eskişehir Sanayi Odası, duayenlerle buluştu

Eskişehir Sanayi Odası Yüksek İstişare Kurulu, üyesi olan duayen sanayicileri bir araya getirerek 2023 yılı ilk değerlendirme toplantısını gerçekleştirdi. ESO Yönetim Kurulu Üyeleri’nin de katıldığı toplantıda kurul üyelerinin görüşleri alınarak olası projeler değerlendirildi. ESO Başkanı Celalettin Kesikbaş, Eskişehir sanayisinin gelişmesinde 60 yaş üstü ve ömrünü sanayiye adanmış isimlerle bir arada olmaktan ve görüşlerini almaktan dolayı son derece mutlu olduklarını belirterek, “Fikirleriniz, değerlendirmeleriniz ve eleştirileriniz çok

kıymetli. Birlikte proje üretmek ve uygulamak istiyoruz” dedi.

Eskişehir sanayisini ortak akıl ve vizyoner anlayışla geleceğe taşımak için Yüksek İstişare Kurulu’nun oluşturulduğunu dile getiren Kesikbaş, “Sizlerden en büyük ricamız Eskişehir Sanayi Odası ile

Kocaeli’de günde 1.563 araç üretildi

Otomotiv endüstrisinin merkez şehirlerinden Kocaeli’deki fabrikalarda geçen yıl montaj hatlarından günde 1563 taşıt indirildi. Ford Otosan, Hyundai Assan ve Anadolu Isuzu gibi üreticilerin yanı sıra lastik, kord bezi, çelikord, plastik, kauçuk ve boya endüstrisine ev sahipliği yapan Kocaeli, sektörün kalbinin attığı şehir oldu. Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) verilerine göre, 2022’de Kocaeli’deki otomotiv fabrikalarında 570 bin 769 araç üretilti. Buna göre yıllık rakam, 501 bin 445 aracın üretildiği 2021’e göre yüzde 14 arttı. Kentteki saatlik, günlük ve haftalık otomotiv üretim verilerine göre İzmit, Başiskele, Gölcük ve Çayyova’daki tesislerde kurulu bantlardan ortalama olarak saatte 65, günde bin 563, haftada ise 10 bin 946 araç indi. Kocaeli’deki fabrikalarda geçen yıl üretilen araçların yüzde 82’sine denk gelen 468 bin 551 yurt dışına gönderildi.

Kocaeli’de üretilip ihraç edilen taşıtların Türkiye genel ihracatındaki payı da yüzde 48 olarak kayıtlara geçti. Ford Otosan, kentte üretim ve ihracat liderliğini sürdürürken, bu iki kategoride Hyundai Assan ikinci oldu. ● **KOCAELİ**

Burdur'da “Hayvan Refahı” projesi

Burdur’da başlatılan proje kapsamında ‘Hayvan Refahı’ çalışan akademisyenler ile İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Burdur Veteriner Hekimler Odası üyelerinden oluşan 18 kişilik heyet, uygulamaları yerinde görmek için Portekiz’e gidecek. Hayvancılık alanında ihtisaslaşan üniversite konumundaki Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (MAKÜ) koordinatörlüğünde hayvan refahı uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik proje çalışmaları sürüyor. Lizbon ve Milano üniversitelerinden bilim insanlarının da katkı koyduğu projenin Portekiz ayağında Lizbon kentinde hayvan refahı uygulamalarını hayata geçiren çiftlikleri inceleyecek heyet burada, öğrenci ve veteriner hekimlerle de bir araya gelecek.

Proje Koordinatörü MAKÜ Veteriner Fakültesi Zootečni Bölümü Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Özkan Elmaz, besi ve süt sığırmı, buzağılar, koyun ve keçi yetiştiriciliğinde AB tarafından barınak, sağlık, beslenmeyle ilgili belli standartlar olduğunu belirterek, bunları yerinde görerek 5 günlük teorik ve uygulamalı eğitime katılacaklarını anlattı. ● **BURDUR**

DÖVİZ KURLARI

KURLAR	DÖVİZ ALIŞ	DÖVİZ SATIŞ	EFEKTİF ALIŞ	EFEKTİF SATIŞ
ABD Doları	18.7853	18.8191	18.7721	18.8473
Avustralya Doları	13.3304	13.4173	13.2690	13.4978
Danimarka Kronu	2.7507	2.7642	2.7488	2.7706
Euro	20.4931	20.5301	20.4788	20.5609
İngiliz Sterlini	23.2460	23.3671	23.2297	23.4022
İsviçre Frangı	20.4165	20.5476	20.3859	20.5784
İsveç Kronu	1.8292	1.8481	1.8279	1.8524
Kanada Doları	14.0063	14.0695	13.9545	14.1230
Kuveyt Dinarı	61.2250	62.0262	60.3067	62.9566
Norveç Kronu	1.8964	1.9091	1.8951	1.9135
Suudi Arabistan Riyali	5.0044	5.0134	4.9669	5.0510
Japon Yeni	14.4500	14.5457	14.3966	14.6010
Bulgar Levası	10.4190	10.5554	10.4190	10.5554
Rumen Leyi	4.1688	4.2233	4.1688	4.2233
Rus Rublesi	0.2701	0.2737	0.2701	0.2737
İran Riyali	0.0445	0.0451	0.0445	0.0451
Çin Yuanı	2.7533	2.7894	2.7533	2.7894
Pakistan Rupisi	0.0773	0.0783	0.0773	0.0783
Katar Riyali	5.1216	5.1886	5.1216	5.1886
Güney Kore Wonu	0.0152	0.0154	0.0152	0.0154
Azerbaycan Yeni Manatı	10.9892	11.1320	10.9892	11.1320
BAE Dirhemi	5.0857	5.1523	5.0857	5.1523

KAZANDIRANLAR

Günlük getiri(%)	
Oncosem Okolojik Sistemler	10.00
Tapdı Oksijen Özel Sağlık Ve Eğitim	9.99
Sanel Mühendislik	9.97
Sanica Isı Sanayi	9.97
SDT Uzay Ve Savunma Tek	9.97
Hidropar Hareket	9.97
Adel Kalemcilik	9.97
Uzertaş Boya	9.96
ASTOR Enerji	9.95
EYG Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı	9.93
Söke Değirmencilik	9.91
Emek Elektrik	9.88

KAYBETTİRENLER

Günlük getiri(%)	
Viking Kağıt	-9.98
İmaş Makina	-5.76
İdealist GMYO	-5.47
Gübre Fabrik.	-4.96
Güler Yat. Holding	-4.66
Koza Madencilik	-4.62
Ziraat Portföy BİST Likit Banka	-4.24
T.S.K.B.	-4.01
Konya Kağıt	-3.99
Kontrolmatik Teknoloji Enerji	-3.95
Akbank	-3.89
T. Halk Bankası	-3.82

PAHALI

Endeksegöre (%)	
Oncosem Okolojik Sistemler	66.76
Söke Değirmencilik	66.64
Astor Enerji	66.59
Rodrigo Tekstil	63.53
EYG Gayrimenkul Yatırım.	40.94
Egeplast	36.60
Viking Kağıt	30.15
Beşiktaş Futbol Yat.	25.71
SDT Uzay Ve Savunma Tek.	24.35
Tapdı Oksijen Özel Sağlık.	21.77
Martı GMYO	21.09
Sanica Isı Sanayi	20.92

UCUZ

Endeksegöre (%)	
Zorlu Enerji	-15.05
Berkosan Yatılım*	-13.90
Atlantis Yatırım Holding**	-13.82
Sasa Polyester	-12.40
Hektaş	-11.81
Ayes Çelik Hasır Ve Çit	-11.58
Elite Naturel Organik Gıda	-11.45
Martı Otel	-11.24
Aydem Enerji	-10.90
Europen Endüstri	-10.89
İndeks Bilgisayar	-10.85
Yeşil Yapı*	-10.26

DİP

1 yıllık dibine yakınlık	
Ulusal Faktoring	0.00
Re-Pie Py Fırsat GMYF	0.00
Kuştur Kuşadası Turizm	0.00
Sumaş Suni Tahta	0.00
Cosmos Yat. Holding	0.00
Atlantis Yatırım Holding	0.00
Ulaşlar Turizm Yat.	0.00
Kervansaray Yat. Holding	0.00
QNB Finans Fin. Kir.	0.00
Sönmez Pamuklu	0.00

ZİRVE

1 yıllık zirvesine yakınlık	
Atlas Yat. Ort.	0.00
Albaraka Portföy Start-Up GSYF	0.00
SDT Uzay Ve Savunma Teknolojileri	0.00
EYG Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı	0.00
Birikim Varlık Yönetim	0.00
Oncosem Okolojik Sistemler	0.00
Aura Portföy Odak Konut GMYF	0.00
Qinvest PY Re-Pie GMYF	0.00
Avrupa Yatırım Holding	0.00
Sanel Mühendislik	0.00

T.C. MERKEZ BANKASI

DİĞER DÖVİZLER	TL KARŞILIĞI	ÇAPRAZ KURLAR
Arjantin Pesosu	0.10165	Avustralya Doları 1.4059
Brezilya Reali	3.705	Danimarka Kronu 6.8186
Çek Korunası	0.86035	İsviçre Frangı 0.918
Endonezya Rupisi	0.00126	İsveç Kronu 10.23
Güney Afrika Randı	1.1006	Japon Yeni 129.69
Hindistan Rupisi	0.23059	Kanada Doları 1.3394
Hong Kong Doları	2.4013	Norveç Kronu 9.8815
Irak Dinarı	0.01288	Suudi Arabistan Riyali 3.7538
Macar Forinti	0.05274	Euro 1.0909
Malezya Ringgiti	4.4287	İngiliz Sterlini 1.2396
Meksika Pesosu	0.99849	Kuveyt Dinarı 3.2776
Mısır Lirası	0.62905	
Polonya Zlotisi	4.344	
Singapur Doları	14.3331	
Suriye Lirası	0.00748	
Tayland Bahtı	0.57429	
Ürdün Dinarı	26.5099	
Yeni İsrail Şekeli	5.5382	

TCMB TARAFINDAN DÜN SAAT 15.30 İTİBARIYLA
AÇIKLANANGÖSTERGE KURLARDIR

BORSA İSTANBUL - BIST 100

GÜNLÜK KAPANIŞ BÜLTEN 26/01/2023	Son kapanış	Günlük İşlem hacmi	Ağırlık ortalama fiyat	Günlük en düşük	Günlük en yüksek	günlük getiri (%)	Yılbaşından getiri (%)	Destek	Direnç	STCH	RSI	MOM	CCI
Akbank	17.05	5,576,580,676	17.30	17.02	17.74	-3.89	-12.79	16.75	17.25	24.63	43.42	86.42	-28.39
Akfen GMYO	4.27	156,953,057	4.29	4.20	4.38	0.95	-19.13	4.25	4.45	17.79	36.57	80.41	-105.72
Aksa	77.30	138,022,953	76.36	74.60	78.15	1.84	-15.93	76.00	87.00	22.99	41.74	85.41	-49.05
Aksa Enerji	38.04	250,826,926	38.11	37.18	38.62	-0.78	-19.06	38.00	47.50	22.89	33.23	80.83	-105.38
Alarko GMYO	63.90	39,591,539	64.10	62.70	64.90	0.63	-23.75	45.50	70.00	24.46	35.91	74.13	-103.70
Alarko Holding	68.30	703,494,544	68.29	67.05	69.40	-1.59	-16.71	66.00	72.00	23.49	37.37	83.09	-85.05
Albaraka Türk	3.03	246,101,708	3.03	2.99	3.07	0.00	-9.55	2.28	3.05	27.10	45.90	89.64	8.17
Alkim Kimya	33.22	28,232,678	33.07	32.50	33.40	0.67	-15.21	32.00	34.00	18.66	36.73	84.83	-77.13
Anadolu Efes	54.25	135,268,942	54.55	53.95	55.35	-1.81	-19.93	54.00	55.00	20.56	32.13	79.78	-107.74
Anadolu Grubu Holding	95.25	51,566,747	95.20	93.05	96.75	1.33	-13.72	92.00	102.50	26.87	43.18	86.83	-25.05
Anadolu Isuzu	185.00	170,487,145	187.70	185.00	194.40	-3.29	-20.05	185.00	202.50	53.43	44.28	78.19	66.37
Argelik	115.60	2,145,245,486	116.71	110.50	120.40	1.40	3.03	93.00	117.50	41.82	56.81	99.83	52.74
Aselsan	60.95	6,412,517,049	62.12	60.90	63.15	-1.14	-1.93	32.50	61.00	61.01	53.63	103.66	56.49
Aydem Enerji	19.46	78,723,637	19.58	19.10	19.87	0.31	-26.46	17.50	22.50	12.61	29.64	71.65	-165.09
Bagfaş	33.46	43,044,713	33.64	33.20	34.30	-0.59	-16.60	33.00	39.50	13.03	35.97	82.90	-86.04
Başkent Doğalgaz GMYO	17.05	70,539,390	17.16	16.84	17.66	-0.58	-20.18	17.00	17.50	13.62	36.43	79.60	-90.93
Bera Holding	12.83	109,067,862	13.12	12.79	13.43	-1.99	-14.75	11.75	13.75	17.18	42.36	84.35	18.45
Bim Mağazalar	133.90	1,006,768,260	135.73	133.00	138.20	-1.83	-2.19	127.50	135.00	42.29	51.99	98.10	55.81
Biotrend Çevre ve Enerji	17.53	101,945,350	17.49	17.14	17.74	1.10	-7.49	13.50	18.00	59.59	51.19	101.62	74.86
Borusan Yat. Paz.	923.50	36,576,482	935.82	919.40	957.00	-0.70	-20.52	800.00	990.00	25.19	36.24	78.62	-79.09
Bursa Çimento	5.12	39,691,300	5.26	5.08	5.38	-3.76	-17.29	4.70	5.90	13.83	34.57	82.85	-144.58
Coca Cola İçecek	193.20	72,665,122	194.31	191.20	198.00	-1.18	-5.48	177.50	195.00	32.71	47.47	94.01	4.82
Çemtaş	50.80	70,476,950	51.04	50.30	52.05	-0.59	-20.63	33.50	55.00	14.46	39.19	83.28	-108.49
Çimsa	86.35	108,131,205	86.98	85.15	88.10	-0.92	-13.99	78.00	90.00	29.06	43.37	85.41	-40.63
Doğan Holding	9.16	661,502,423	9.28	9.15	9.43	-1.51	-13.42	6.40	9.80	17.72	42.36	90.34	-125.29
Doğuş Otomotiv	160.80	305,989,653	161.49	157.30	164.90	0.25	-17.96	150.00	167.50	36.95	46.47	83.75	9.42
Eczacıbaşı İlaç	28.68	141,747,252	28.44	27.12	29.14	4.60	-10.99	28.50	29.50	38.16	47.68	87.33	-0.03
Ege Endüstri	5713.50	233,302,117	5761.68	5600.00	5898.00	0.24	-7.74	4850.00	5731.50	20.17	48.98	92.15	-42.50
Emlak Konut GMYO	8.13	3,159,275,385	8.23	8.10	8.38	-1.22	-6.87	4.50	8.20	29.35	48.06	94.32	-60.21
Enerjisa Enerji	34.02	795,051,851	33.66	33.00	34.40	1.31	-5.66	19.50	35.00	30.93	53.74	94.45	30.62
Enka İnşaat	29.74	1,567,276,657	29.71	28.90	30.26	1.85	-10.26	19.50	31.00	23.61	47.65	87.11	-105.68
Erbosan	152.20	24,576,154	154.21	151.70	155.70	-1.17	-18.44	150.00	157.50	18.20	36.83	81.43	-97.57
Ereğli Demir Çelik	39.02	2,667,460,346	38.82	38.38	39.18	0.88	-5.43	39.00	40.00	29.56	44.97	94.25	-58.19
Europen Endüstri	11.09	125,781,388	11.21	10.96	11.48	-0.09	-9.47	8.10	11.75	9.32	41.97	89.44	-42.41
Fenerbahçe Futbol	63.45	164,897,562	63.76	61.65	64.80	1.60	-12.96	59.00	71.00	33.85	44.94	84.49	40.90
Ford Otosan	512.90	1,297,799,223	505.84	494.40	518.30	1.28	-2.21	450.00	550.00	44.98	58.55	97.88	48.47
Galata Wind Enerji	18.98	52,839,015	19.06	18.53	19.47	0.00	-16.61	18.75	19.00	29.56	36.80	82.24	-63.92
Garanti Bankası	24.54	1,608,580,181	25.03	24.50	25.74	-3.76	-18.31	24.50	25.50	17.26	39.54	80.99	-59.37
Girişim Elektrik Sanayi	250.40	879,370,498	247.00	237.50	255.60	5.92	5.17	250.00	280.00	49.66	56.48	102.20	77.40
Global Yat. Holding	9.44	123,480,155	9.53	9.19	9.80	1.40	-15.94	9.10	9.90	19.66	37.32	79.93	-129.63
GSD Holding	3.34	137,484,400	3.38	3.34	3.44	-2.34	-20.10	3.10	3.50	8.62	40.07	79.90	-91.58
Gübre Fabrik.	339.10	2,378,383,417	348.60	339.10	361.00	-4.96	28.30	215.00	340.00	55.17	65.25	135.91	71.85
Hektaş	32.50	157,335,715	32.95	31.96	33.70	-2.99	-13.61	28.00	37.00	15.96	38.46	81.78	-102.76
İpek Doğal Enerji	38.80	437,305,435	40.25	38.36	41.80	-2.51	11.17	37.00	39.00	44.59	58.86	112.14	90.43
İskenderun Demir Çelik	32.96	52,571,306	32.87	32.18	33.34	1.79	-1.02	27.00	33.00	34.95	50.09	99.28	-7.01
İş Bankası (C)	11.23	2,372,820,591	11.35	11.18	11.64	-3.27	-12.06	10.50	11.25	24.46	45.22	86.92	-20.98
İş Fin. Kir.	6.63	42,154,989	6.72	6.63	6.79	-2.07	-18.15	6.60	8.30	24.26	38.15	83.40	-41.30
İş GMYO	11.84	291,545,399	11.88	11.57	12.12	0.17	11.28	10.75	12.00	30.46	58.56	109.73	46.33
Jantsa Jant Sanayi	117.40	34,838,392	118.30	115.90	120.70	-0.42	-18.13	105.00	122.50	20.73	38.30	80.91	-78.16
Kardemir (D)	17.76	2,733,011,378	17.98	17.70	18.31	-0.56	-1.28	12.25	18.75	26.36	46.66	98.18	-93.93
Karsan Otomotiv	9.94	228,164,716	10.03	9.85	10.23	-0.70	-20.42	9.30	10.00				

ÖZEL DOSYA: FUAR ve SERGİ HİZMETLERİ

27 Ocak 2023 • CUMA

Hazırlayan: Belma Özgen Akbay

Pandeminin yaraları çok hızlı sarılıyor

Salgından en çok etkilenen sektörlerin başında gelen fuarcılık hızla yaralarını sarıyor. Fuarların düzenlenemediği dönem sektörün öneminin net biçimde anlaşılmasına yol açarken, uluslararası ihtisas fuarlarındaki artış dikkat çekiyor.

Hizmet ihracatının ve ticaretin desteklenmesi kapsamında özel teşviklerden yararlandırılan fuarcılık sektörü kendini yavaş yavaş toparlarken, henüz gelişiminde istenilen ivmeye ulaşamadı. Buna rağmen sektör temsilcileri Türkiye'nin Avrasya'nın en önemli

ticaret noktası olması nedeniyle jeopolitik konumundan kaynaklanan avantajdan umutlu. Bu nedenle sektörde yabancı firmalar da yer alıyor. Pandemi nedeniyle dünyada da gerileyen sektör Türkiye'de de hızla toparlanıyor. Uluslararası ihtisas fuarlarının sayısının giderek artması sektör-

rün gelişimi açısından sağlıklı bir yöneliş olarak görülüyor. Ancak bu süreçte kayıplar bütünüyle yerine konulamadı. Pandemi öncesi yıllık 500'e yakın fuar düzenlenen sektör TOBB tarafından açıklanan fuar takvimine göre 2023 yılında 413 fuar gerçekleştirecek. Her ay yapılan güncelleme-

lerle bu fuarların sayısının daha da düşmesi gündemde. TOBB tarafından açıklanan takvime göre 2023'te düzenlenecek fuarların 214'ü İstanbul'da gerçekleştirilecek. İzmir'de 31, Antalya'da 29, Ankara'da 22 fuar düzenlenecek. Diğer fuarlar Anadolu'nun çeşitli illerinde yapılacak. Düzenle-

necek fuarların 272'si ihtisas fuarları olarak yapılacak. 116 fuar uluslararası ihtisas fuarı olarak düzenlenecek. Diğer fuarlar ise genel ve uluslararası genel fuarlar olacak. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından düzenlenen 11 Kariyer ve İstihdam Fuarı programdayer alıyor.

Sektör ekonomik büyümeye katkı veriyor

TOBB Yönetim Kurulu Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, pandemi sonrası toparlanan sektörün ekonomik büyümeye önemli katkı sağladığını söyledi. Hisarcıkloğlu, "Düzenlenen fuar sayısının neredeyse salgın öncesi dönemi yakaladığını görmek oldukça memnuniyet verici" dedi.

IFAT Eurasia 2023, atık yönetimine odaklanıyor

Çevre teknolojileri ve atık yönetimi alanında bölgedeki en önemli etkinliklerden biri olarak kabul edilen IFAT Eurasia Uluslararası Çevre Teknolojileri İhtisas Fuarı 27-29 Nisan tarihlerinde gerçekleştirilecek. IFAT Eurasia 2023 fuarına yurt içinden ve yurtdışından önemli bir talep artışı oldu.

Dünya fuarcılığının yıldızı Türkiye

TOBB Türkiye Fuarılık Sektör Meclisi Başkanı Cihat Alagöz, "2022 yılında ülkemizde düzenlenen pek çok uluslararası fuarın tam dolulukta düzenlenmesi, mevcut yerleşim planlarına 2023 yılında yeni salonların da eklenmesi ile sonuçlandı" dedi.

Fuarcılıkta asıl yükseliş dönemi bu yıl olacak

2022 yılını, yaklaşık 2 yılı suskun geçiren fuarcılık sektöründe bir geçiş yılı olarak değerlendiren HAGE Grup Yönetim Kurulu Başkanı Muhammet Ali Kalkan, "Takvim ilerledikçe eski günlerine daha da yaklaşan sektörün asıl yükselişi 2023 yılında olacak" diye konuştu.

Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği

Hizmet sektörü etkinlikleri veya fuarcılık faaliyetleri kapsamında yurt dışına yönelik reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin giderler en fazla 5 yıl; yararlanıcılar ve işbirliği kuruluşları için %50 ve yıllık en fazla 1.800.000 TL tutarında destekleniyor.

Bireysel katılım desteği

Yararlanıcıların ve işbirliği kuruluşlarının bireysel katılım sağladığı, yurt dışı hizmet sektörü etkinliklerine veya münhasıran fuarcılık sektörüne yönelik faaliyetlere ilişkin giderleri %50 oranında ve etkinlik başına en fazla 300.000 TL destekleniyor.

Ürün yerleştirme desteği

Yurt dışında gösterimi yapılan sinema filmi, belgesel, dizi, animasyon filmi ve program formatı ile dijital oyunlardaki ürün yerleştirme giderleri en fazla 5 yıl boyunca, %50 oranında ve yıllık en fazla 600.000 TL tutarında destekleniyor.

Sektörel ticaret heyeti programları

Bir takvim yılı içinde en fazla 5'er adet; sektörel alım heyeti programlarına ilişkin giderler %50 oranında ve program başına en fazla 600.000 TL, sektörel ticaret heyeti programlarına ilişkin giderler %50 ve program başına en fazla 900.000 TL destekleniyor.

Hizmet ticaretinin artması için fuarlar destekleniyor

Fuarcılık hizmetleri 5448 Sayılı hizmet ihracatının desteklenmesi karar kapsamında teşviklerden de yararlanıyor. Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan düzenlemeler uyarınca uygulanan destekler arasında

ilk sırada tescil ve koruma desteği yer alıyor. Yararlanıcıların yurt içinde tescil edilmiş markalarının yurt dışında tesciline ve korunmasına ilişkin giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 600.000 TL tutarında destekleniyor.

Pazara giriş belgeleri desteği kapsamında yararlanıcıların Bakanlık tarafından belirlenen belgelere, sertifikalara veya akreditasyonlara ilişkin giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 1.800.000 TL tutarında destekleniyor.

Yarışma ve etkinlik desteği

İşbirliği kuruluşlarının fuarcılık sektörüne yönelik olarak düzenledikleri, bir takvim yılı içinde en fazla 1 adet yarışma veya etkinliğe ilişkin giderleri %50 oranında ve etkinlik başına

en fazla 1.200.000 TL tutarında desteklenir. İhracata yönelik devlet yardımları kararları kapsamında uygulanan yada kamu kurum ve kuruluşlarıca yürütülen destek programları

çerçevesinde sağlanan destek unsurlarından faydalanan yararlanıcı ve işbirliği kuruluşları, aynı harcama için bu Bölüm kapsamında sağlanan desteklerden yararlanamıyor.

Birim desteği veriliyor

Yararlanıcıların en fazla 5 biriminin vergi, resim ve harç dâhil brüt kira ve komisyon giderleri ile birimlerin açılması ve/veya işletilmesine ilişkin belgelendirme giderleri en fazla 5 yıl boyunca %50 oranında ve birim başına yıllık en fazla 720.000 TL tutarında destekleniyor.

Fuar alanı yapım desteği

Yurt içinde gerçekleştirecek ve Bakanlık tarafından uygun görülün; fuar alanı yapımı, alan büyüütülmesi, restorasyon veya revize edilmesi gibi faaliyetler TL kredilerde faiz tutarının %40'ı, döviz kredilerinde faiz tutarının %20'si kredi başına en fazla 8.400.000 TL destekleniyor.

Uluslararası yurt içi fuar desteği

Uluslararası düzeyde katılım ve ziyaretin artırılması amacıyla fuar öncesinde ve fuar esnasında gerçekleştirecekleri organizasyon giderleri %50 oranında ve fuar başına en fazla 600.000 TL tutarında desteklenir.

Yurt dışı fuar organizasyonu

Fuarcılık sektörüne yönelik faaliyetlere ilişkin fuar öncesinde ve fuar esnasında gerçekleştirecekleri organizasyon giderleri %50 oranında ve fuar başına en fazla 900.000 TL tutarında destekleniyor.

IFAT Eurasia 2023, atık yönetimi ve çevre teknolojilerine odaklanıyor

Çevre teknolojileri ve atık yönetimi alanında bölgedeki en önemli etkinliklerden biri olarak kabul edilen IFAT Eurasia Uluslararası Çevre Teknolojileri İhtisas Fuarı 27-29 Nisan tarihlerinde gerçekleştirilecek. Açılışına çok az bir zaman kalan IFAT Eurasia 2023 fuarına yurt içinden ve yurtdışından önemli bir talep artışı oldu. Fuar, TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleşecek.

IFAT Eurasia Uluslararası Çevre Teknolojileri İhtisas Fuarı'nın açılışına az bir zaman kaldı. Çevre teknolojileri ve atık yönetimi konusunda bölgedeki en önemli etkinliklerden biri olan kabul edilen IFAT Eurasia Uluslararası Çevre Fuarı 27-29 Nisan 2023 tarihleri arasında TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleşecek.

Fuarı çevre teknolojileri ve atık yönetiminde Avrasya'nın "Buluşma Noktası" olarak tanımlayan EKO Fuarcılık Fuarlar Müdürü Namık Sarıgöl, fuara katılım konusunda hem yurt içinden hem de yurtdışından önemli bir talep artışı olduğunu söyledi.

IFAT Eurasia Uluslararası Çevre Teknolojileri İhtisas Fuarı'nın çevre teknolojileri ve atık yönetimi konusunda Avrupa ile teknolojik iş birliği ve ticari ilişkiler içinde olan ülkelere, kuruluşlara ve şirketlere ev sahipliği yapacağını belirten Namık Sarıgöl, fuarın çevre teknolojileri ve atık yönetiminde Avrasya'nın "Buluşma Noktası" olarak nitelendirdi.

Avrasya'nın buluşma noktası

IFAT Eurasia'nın bu yıl atık yönetimiyle ilgili güncel tartışmaların yanı sıra bu alanda Türkiye ve Avrupa başta olmak üzere uluslararası çözüm üreticilerinin geliştirdiği teknolojileri de gündeme getireceğini belirten Namık Sarıgöl, yeni teknolojiler ve know-how için güçlü bir platform olan IFAT Eurasia'nın, sektördeki yerel yönetimlerle ve atık yönetiminde taraf olan tüm kuruluşları buluşturacağını söyledi.

Çevre teknolojileri ve atık yönetiminde Avrasya'nın "Buluşma Noktası" olan IFAT Eurasia'ya bu yıl yurt içinden ve yurtdışından önemli bir talep artışı olduğuna dikkat çeken Namık Sarıgöl, fuarın 27-29 Nisan 2023 tarihleri arasında TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde kapılarını açacağını

hatırlattı. IFAT Eurasia Fuarı'nın çevre sorunlarına çözüm önerileri sunmaya devam edeceğini belirten Namık Sarıgöl, atık yönetiminde her gün yeni gelişmelerin olduğunu, yeni teknolojilerin devreye girdiğini söyledi. Namık Sarıgöl "Atık yönetimi günümüzün en önemli sorunlarından. Su ve karbon ayak izinin takibi, sınırda karbon vergisi düzenlemeleri üretim ve ticaret süreçlerini de değiştiriyor. Değer zincirinde ortaya çıkan yeni yaklaşımlar, çevre teknolojileri sektörüne büyük görev ve sorumluluklar yüküyor" dedi.

Elektronik atıklar önemli

Belediyelerin öncelikle büyük şehirler olmak üzere sıfır atık yönetimi kapsamında daha geniş bütçeler ayırdığını ve bu alana ciddi yatırımlar yaptığını belirten Namık Sarıgöl "Kaynağında tasnif edilmiş atıklar için toplama merkezleri kentin değişik alanlarında kuruluyor. Atık kum-

IFAT Fuarları Münih ve İstanbul dönüşümlü iki yılda bir düzenleniyor

1964 yılında Almanya'da organize edilmeye başlanan ve günümüzde her yıl Çin'de 3, Hindistan'da 2 ve Güney Afrika'da 1 kez olmak üzere düzenlenen IFAT Fuarları, Münih ve İstanbul'da ise dönüşümlü olarak iki yılda bir düzenleniyor. IFAT Fuarlar ailesini Avrasya

Bölgesinde IFAT Eurasia Uluslararası Çevre Teknolojileri İhtisas Fuarı temsil ediyor. EKO MMI Fuarcılık tarafından düzenlenen IFAT Eurasia Fuarı, 27-29 Nisan 2023 tarihleri arasında TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleşecek. Fuar ziyaretçilerinin yüzde

45'i ticaret / hizmet şirketleri, yüzde 22'si endüstriyel işletmeler, yüzde 11'i planlama ve mühendislik büroları, yüzde 10'u merkez idare, belediyeler, yüzde 7'si uzmanlar, bilim insanları ve mühendisler ile yüzde 5'i kamu ve özel, şehir temizlik şirketlerinden oluşuyor.

baraları kağıt ve karton atıkları, cam atıkları, metal atıklar, plastik atıklar, organik atıklar, geri dönüşemeyen atıklar şeklinde kategorize edilirken, pil ve batarya kumbaraları da bu merkezlerde ya da bağımsız olarak yerini alıyor. Elektronik atıkların toplanması da günümüzde giderek daha fazla önem taşıyor." diye konuştu.

Kentler büyüdükçe ve nüfus yoğunluğu arttıkça atıkların yönetiminin bütüncül ve iyi organize edilmiş sistemleri gerekli kıldığı vurgulayan Namık Sarıgöl şunları söyledi:

"Proje aşaması iyi planlama, işletme aşaması istikrarlı bir ortam, yatırımların fonlanması uzun zamanlı destek istiyor. Yenilenebilir enerji kullanımı, atıktan enerji üretimi ve geri dönüşüm konuları birlikte ele alınmalı ulusal ve uluslararası paydaşların katılımıyla mevcut teknolojiler incelenmeli ve sürdürülebilir planlamalar yapılmalıdır."

Atık yönetimi dahil döngü-

sel ekonomiye bir problem alanı olarak bakılmaması gerektiğinin altını çizen Namık Sarıgöl "Çevre Teknolojileri sektörünün, tüm süreç ve maliyetleri, faaliyet planlamaları bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmelidir.

Kamu desteğinin sektörün arkasında hissedilmesi durumunda, çevre kirliliğinden enerji kazanımına, ithal ikamesinden istihdama kadar pek çok alanda ülkemize önemli faydalar sağlanacağı açıktır" dedi.

Hisarcıklıoğlu: Toparlanan sektör ekonomiyi büyümeye katkı sağlıyor

TOBB Yönetim Kurulu Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, pandemi sonrası toparlanan sektörün ekonomik büyümeye önemli katkı sağladığını söyledi. Fuarcılık sektörünün salgının yavaşlamasıyla toparlanmaya başladığına dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "Üretim satışa dönüşmesinde fuarların sahip olduğu önemi artık tüm dünya kabul etmiş durumda.

Covid-19 salgını döneminde bu önemi yaşayarak da tecrübe ettik. Fuarların sektöre uğramasının olumsuz sonuçları küresel olarak tüm sektörlerde etkisini gösterdi. Covid-19 salgınından en çok etkilenen sektörlerden biri olan fuarcılık hızla toparlanmaya başladı. Düzenlenen fuar sayısının neredeyse salgın öncesi dönemle yakaladığını görmek oldukça memnuniyet verici." dedi. Bu ilerlemenin süreceğine inandığını vurgulayan Hisarcıklıoğlu, sektörün salgın öncesinden de iyi bir noktaya erişeceğine ve ekonomik kalkınmadaki payını artırarak yoluna devam edeceğine inandığını kaydetti.

2023 yılında toplam 345 fuar düzenlenecek

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) 2023 Yılı Fuar Takvimi'ne göre 2023 yılında Türkiye genelinde 232'si ulusal, 113'ü uluslararası olmak üzere toplam 345 fuar organize edilecek.

2023'te organize edilecek fuarların 341'i ihtisas, sadece dördü genel fuar türünde olacak. 2023'te en yoğun fuar programı, 53 fuarla Mayıs ayında gerçekleşecekken en az fuar programı 3 fuar ile Ağustos ayında gerçekleşecek. Mayıs ayından sonra fuar yoğunlukları 50'şer fuarla Eylül ve Ekim aylarında olacak.

En fazla fuar İstanbul'da gerçekleşecek

2023 yılında 27 ilde toplam 345 fuar düzenlenecek. Sözkonusu fuarların illere göre dağılımı ise sırasıyla şu şekilde:

İstanbul 201, İzmir 25, Antalya 21, Bursa 14, Ankara 11, Van 10, Gaziantep 9, Adana 7, Muğla 6, Samsun ve Diyarbakır 5, Denizli ve Tekirdağ 4, Manisa, Şanlıurfa ve Yozgat 3, Isparta, Kırklareli ve Konya'da 2 fuar düzenlenecek. Aydın, Burdur, Eski-

şehir, Kayseri, Mardin, Niğde, Sakarya ve Uşak illerinde ise 1'er tane fuar düzenlenecek.

En çok fuar tarım ve hayvancılık sektöründe

2023'te tarım ve hayvancılık sektöründe 36, gıda sektöründe 22, eğitim sektöründe 21, inşaat ve inşaat malzemeleri sektöründe 16, hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe 13,

tıp ve tıbbi cihazlar sektöründe 12, enerji alanında 11, mobilya sektöründe 10, turizm sektöründe 9, deri ve deri teknolojileri, metal işleme ile pazarlama sektörlerine yönelik 8'er, doğa sporları, elektrik - elektronik, otel ve otel ekipmanları ve sanat konularında 7'şer, bebek, çocuk ihtiyaçları, gayrimenkul, ev elektroniği ve kitap - süreli yayınlar konularında 6'şar fuar yapılacaktır.

Bayim®

Olur musun?

Aradığınız fırsatlar, yıllardır bizde var.

21. Franchising & Markalı Bayilik Fuarı

26-29 Ekim 2023

İstanbul YENİKAPI
AVRASYA GÖSTERİ & SANAT MERKEZİ
Dr. Mınar Kadir Topbaş Gösteri ve Sanat Merkezi

"MARKALARI BÜYÜTEN FUAR"

ANA SPONSOR

REDSTONE

— REAL ESTATE KINGDOM —

MEDYAFORS

Kazandıran Buluşmalar Ayarlar.

☎ 0212 346 26 26 / 0533 935 46 69

#bayimolurmusun bayimolurmusun.com.tr

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ (TOBB) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

Fuarlarla 20 milyar dolar katkı

CNR Holding AŞ CEO'su Ceyda Erem sektörlle ilgili şu değerlendirmeyi yaptı:

Fuar organizasyonları yüzlerce ürünün birebir görülebilmelerini, yetkililerle yüz yüze görüşülmesini, ürünle ilgili detaylı bilgilerin alınmasını doğrudan sağlayan bir işleve sahiptir. CNR Holding, fuarlara gelen yabancı alıcı sayısını artırmak amacıyla hayata geçirdiği Global Pazar İstihbarat Sistemi'ni (Business Intelligence Agency-BIA) etkin bir şekilde kullanıyor. 10 farklı dilde, yıllık 500 binin üzerinde çağrı gerçekleştiren CNR Data-B2B ekibi, 30 milyonun üzerinde alıcı datasına sahip.

4 farklı şehirde

CNR Holding, 2022 yılında ekonomiye 20 milyar dolarlık katkı sağladı. Düzenlediği uluslararası fuarlarla Türk fuarcılık sektörünün küresel pazarda söz sahibi olmasını sağlayan CNR Holding, yurt içi fuarlarını, İstanbul, Ankara, Antalya ve Mersin olmak üzere 4 farklı şehirde hayata geçiriyor. Yılda ortalama 20 fuar düzenleyen CNR, yurt dışı fuarlarına da ağırlık vermede devam ediyor.

Dünya fuarcılığının parlayan yıldızı Türkiye

TOBB Türkiye Fuarcılık Sektör Meclisi Başkanı Cihat Alagöz, “2022 yılında ülkemizde düzenlenen pek çok uluslararası fuarın tam dolulukta düzenlenmesi, mevcut yerleşim planlarına 2023 yılında yeni salonların da eklenmesi ile sonuçlandı” dedi.

Pandeminin ortaya çıktığı döneme kadar istikrarlı bir büyüme trendi içerisinde olan fuarcılık sektörü, 2021 yılı itibarıyla normalleşme sürecine girdi. TOBB Türkiye Fuarcılık Sektör Meclisi Başkanı Cihat Alagöz, “2021 yılında düzenlenen bölgesel ve ulusal nitelikteki fuarlarımızın önemli bir bölümü pandemi öncesindeki katılımcı ve ziyaretçi sayılarına yeniden ulaştı. Uluslararası nitelikteki fuarlarımız da hedef ülkelerdeki ziyaretçi kitlesinin kayda değer ölçekte ilgisine mazhar oldu” dedi.

TOBB Türkiye Fuarcılık Sektör Meclisi Başkanı Cihat Alagöz, sektörü şöyle değerlendirdi:

Pazarını korumak isteyen ilgi gösterdi

Türkiye Fuarcılık Sektörü 2022 yılına büyük umutlarla başladı. Pandeminin kontrol altına alınması, geçmiş dönemde üzerimize çöken sis bulutunun 2022 yılında tamamen dağılmasını sağladı. Türk özel sektörü geçmiş tecrübeleri ışığında mevcut pazarını korumak ve başkalarından boşalan pazarlara da nüfuz edebilmek amacıyla, daha fazla görünür olmayı tercih ederek 2022 yı-

lında fuar katılımına daha fazlayöneldi.

Avrupa ülkelerinin vize politikaları Ortadoğu ve Orta Asya ülkelerinin Avrupa fuarlarına katılım ve ziyaretini negatif yönde etkilemeye devam ederken, Rusya-Ukrayna savaşı da bu ülkelerdeki uluslararası fuarların katılım desenini değiştirdi. Ülkemizin yakın coğrafyasında yaşanan bu gelişmeler yabancı fuar katılımcısı ve ziyaretçisinin yönünün önemli ölçüde Türkiye'ye yönelmesini sağladı.

Tüm bu gelişmeler, 2022 yılında ülkemizde düzenlenen pek çok uluslararası fuarın tam

dolulukta düzenlenmesi, mevcut yerleşim planlarına 2023 yılında yeni salonların da eklenmesi ile sonuçlandı. Yurt içinde düzenlenen pek çok uluslararası statüye kavuşturulması çalışmaları büyük ivme kazandı.

2023'te çok daha başarılı olacağız

2022 yılında yaşanan bütün bu olumlu gelişmeler Türkiye'yi, dünya fuarcılık sektörünün parlayan yıldızı haline getirdi. Yeniden özgüvenini kazanan sektör, Türkiye'de düzenlenen başarılı fuarlarını

yurt dışına da taşıma çalışmalarını hızlandırdı.

TOBB Türkiye Fuarcılık Sektör Meclisimizin 2022 yılında gündeme taşıdığı pek çok konu başlığı TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun öncülüğünde ilgili bakanlık ve kamu kurumları nezdinde çok süratli bir biçimde sonuca ulaştı. Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un vizyoner ve yenilikçi yaklaşımıyla fuarcılık sektörünün içerisinde yer aldığı “Hizmetler Sektörü”ne yönelik yürürlüğe konan yeni teşvik mekanizması da büyük bir mutlulukla karşılandı.

KOSGEB Fuar Teşvik rakamlarında gerçekleşen artışlar KOBİ'lerin fuar katılımının önemli ölçüde teşvik edilmesini sağladı.

Türkiye Fuarcılık Sektörünün başarılarına büyük katkı sağlayan Ticaret Bakanı Mehmet Muş, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'a, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'na ve KOSGEB Başkanı Hasan Basri Kurt'a sektör adına teşekkürlerini sunar, dünya fuarcılık sektörünün parlayan yıldızı Türkiye'nin 2023 yılında çok daha büyük başarılarla imza atacağı inancını vurgulamak isterim.

Fuarların kendine has 'tılsımı' vardır

Medyafors AŞ Genel Müdürü Hakan Ömer Gider, “Geçtiğimiz 2 yıllık dönemde hayatımıza giren kavramlardan bir de online kelimesi oldu” diye başladı söze. Fuarcılık için deneysel olarak ilk başlarda “sanal fuar”lar her ne kadar gündem ol-duysa da gerekli ilgiyi görmediğini anlatan Gider, “Fuarların kendine has bir tılsımı vardır. Bunu ancak katılanlar görür...” ifadesini kullandı.

Medyafors AŞ Genel Müdürü Hakan Ömer Gider şu bilgileri verdi:

“Bayim Olur musun? Franchising & Markalı Bayilik Fuarı” olarak biz de katılımcı markaları nitelikli yatırımcı adayları ile dört gün boyunca bir araya getirmekteyiz. “Bayim Olur musun? Franchising & Markalı Bayilik Fuarı” doğru ve başarılı yatırımcıların bulunması için doğru bir buluşma ortamıdır. Fuar Yenikapı Fuar Merkezi'nde yapılmaktadır. Bu yıl da yurt dışı “Franchising Fuarları”nın temsilciliklerini yapmaktayız. 21-23 Mart 2023'de yapılacak “VERSIOUS Franchise Forum ve Fuarı” için firmaları Rusya Moskova'ya davet ediyoruz.

EKO
FUARCILIK TİC. LTD. ŞTİ.

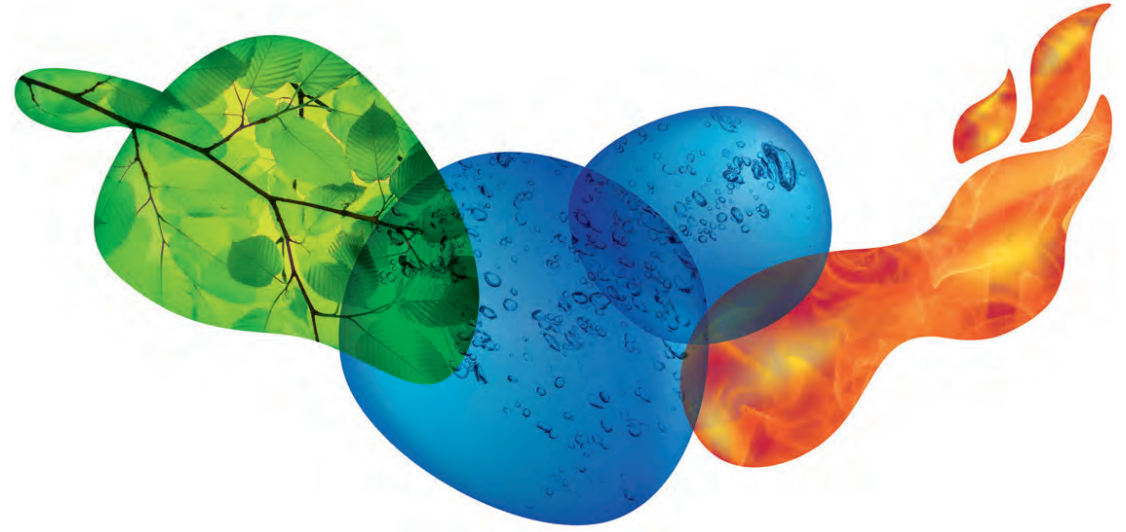
MESSE MÜNCHEN

IFAT Eurasia

Avrasya'nın Lider Çevre Teknolojileri Fuarı
27-29 Nisan 2023

Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi
Büyükçekmece - İstanbul
Salon 11-12

Organizasyon
EKO MMI Fuarcılık Ltd. Şti.
www.ifat-eurasia.com

IFAT
Eurasia

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

Fuarcılıkta asıl yükseliş dönemi bu yıl yaşanacak

2022 yılını, yaklaşık 2 yılı suskun geçiren fuarcılık sektöründe bir geçiş yılı olarak değerlendiren HAGE Grup Yönetim Kurulu Başkanı Muhammet Ali Kalkan, “Takvim ilerledikçe eski günlerine daha da yaklaşan sektörün asıl yükselişi 2023 yılında olacak” diye konuştu.

Pandeminin en çok etkilediği sektörler arasında yer alan fuarcılık sektörü uzun zamandır yapılamayan, ertelenen organizasyonları kısıtlı imkanlar dahilinde de olsa hayata geçirdiği bir yılı arkasında bıraktı. HAGE Grup Yönetim Kurulu Başkanı Muhammet Ali Kalkan sektördeki gelişmeleri şöyle değerlendirdi:

Geçiş yılından sonra kış başlıyor

2022 yılında elbette eski günlerindeki görkemli fuarlara tanıklık edemedik maalesef. 2022 başını düşünürsek insanların pandemi etkisinde olduğu zamanlardı. Salgının 2022 yılının başında hala psikolojik etkisi sürüyordu. Seyahatlere mesafeli yaklaşıyor, fuarlar gibi kalabalık ortamlarda bulunmayı tercih etmiyorduk. Bu bağlamda 2022 yılını, yaklaşık 2 yılı suskun geçiren fuarcılık sektöründe bir geçiş yılı olarak değerlendirebiliriz. Takvim ilerledikçe eski günlerine daha da yaklaşan sektörün asıl yükselişi 2023 yılında olacak.

HAGE Grup, yurtiçi ve yurtdışında uluslararası fuarlar düzenleyen ülkemizin önemli fuar şirketleri arasında faaliyet gösteriyor. Geçekleştirdiğimiz fuarları

iki ana gruba ayırabiliriz. Bunlar; un, tahıl, bakliyat ve yem işleme endüstrisindeki tüm dünyanın en büyük fuarı olan İDMA, diğeri ise Senegal fuarlarımız.

Detaylandırılacak olursak İDMA; faaliyet gösterdiği ihtisas sektöründe dünyanın en büyük organizasyonlarına imza atan kapsamlı bir fuar. İstanbul’da iki senede bir defa düzenlenen ara tarihlerde ise farklı hedef ülkelerde gerçekleştirilen İDMA, 2023 yılında Endonezya’nın başkenti Cakarta’da gerçekleştirilecek. Diğer uzmanlığımız ise Senegal fuarları. Senegal’in en büyük uluslararası fuarlarını uzun yıllardır düzenliyoruz. Her yıl düzenli olarak Senegal’de gerçekleştirdiğimiz SENCON, SENENERGY, SENAUTO, SENEFOOD, SENEPACK, SENAGRO ve BCH EXPO fuarıyla yapı/inaaat, enerji, otomotiv, gıda, ambalaj, tarım ve kozmetik sektörlerini, Batı Afrika’nın ticaret merkezi Senegal’de ziyaretçileriyle buluşturuyoruz.

Batı Afrika’nın dünyaya açılan kapısı

2023 Fuar takvimimizin ilk fuarları 23-25 Şubat Senegal’in başkenti Dakar’da eşzamanlı olarak gerçekleştireceğimiz SENCON, SENENERGY ve SE-

NAUTO fuarları. Bu fuarlarımızda 250 markayı 7 bin 500 ziyaretçiyle buluşturmayı hedefliyoruz.

22-24 Haziran 2023 tarihlerinde eşzamanlı olarak yine Dakar’da gerçekleştireceğimiz SENEFOOD, SENEPACK, SENAGRO ve BCH EXPO fuarlarımızda ise 300 katılımcımızı Batı Afrika’nın dünyaya açılan kapısı Senegal’de 10 bin ziyaretçiyle buluşturacağız.

2023 takvimimizdeki son fuarımız ise un, tahıl, bakliyat ve yem üretim teknolojilerinin sergileneceği İDMA Endonezya. 4-6 Ekim 2023 tarihlerinde başkent Cakarta’da 150 markayı 7 bin ziyaretçiyle buluşturacak olan İDMA

Endonezya, yerli üreticilerimize de farklı ihracat rotaları oluşturacak.

Enerji, yapı, otomotiv, gıda, ambalaj, kozmetik, tarım sektörlerinde Batı Afrika ve Senegal’in en büyük ticari fuarlarına ev sahipliği yapıyoruz. Batı Afrika’yı hedef pazar olarak belirleyen bütün firmalara hizmet veriyoruz. Diğer uzmanlığımız ise un, tahıl, bakliyat ve yem işleme endüstrisindeki üreticileri tek çatı altında toplayan sektöründe dünyanın en büyük fuarı olan İDMA fuarları. Senegal fuarlarımızda ülke ve bölge bazlı liderliğimiz söz konusuyken İDMA fuarlarında ise sektör bazlı liderliğimiz söz konusu.

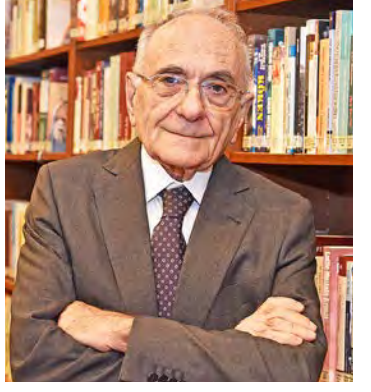
Yüz yüze ticari ilişkiler hep güven verir

Türkiye Fuar Yapımcıları Derneği (TFYD) Başkanı Bülent Ünal, “Ticari fuarlar tüm duyulara hitap eden faaliyetlerdir” dedi ve şöyle devam etti:

İnsanlar arasında yüz yüze ticari ilişkiler her zaman daha etkili ve güven vericidir. Ancak yeni terminolojide “hibrit” diye tanımlanan modeller bazı seçilmiş konularda fuara katılma imkanı olamayan firma ve fuar ziyaretçilerini buluşturabilmek amacı ile kullanılabilir. Fuar katılımlarında her ölçekteki kurum, firma için doğru seçimi yaptığı fuara katılması muhakkak fayda sağlar. Ülkemiz üreticilerinin yüzde 90’dan fazlası KOBİ ölçeğinde olup fuarlara katılımın, KOBİ’lerin de en azından müşterilerini koruma, müşterilerini rakiplerine kaptırmama ve yeni müşteriler edinmeleri yönünde büyük faydası vardır. Tabiidir ki, başarı elde etmek için her fuar katılımcısı firma çalışanlarını bir fuar da nasıl davranılacağına ilişkin eğitmelidir. Unutulmamalı ki, ülkemiz ihracatçısı yüz binden fazla firmanın yüzde 85 – 90’ı ihracatı bir şekilde fuarlarda öğrendi.

Sektör hızla toparlanıyor

Bugün için yapılabilir değerlendirmede sektörü iki döneme ayırmakta fayda var; pandemi öncesi ve sonrası. Pandemi öncesi tüm dünyada 31 bin dolayında ticari fuar yapılıyor idi. Bu fuarların 265 milyon ziyaretçisi, dört buçuk milyon katılımcı firması ve 28 milyar dolar iş hacmi

beraberinde fuarların tüm paydaşları ile 335 – 340 milyar dolarlık bir katma değer yaratılıyor idi. Pandemi ile birlikte 28 milyar dolarlık hacim 9 milyar dolara düştü ancak hızla toparlanma eğiliminde.

Türkiye pandemi sonrası en hızlı toparlanan ülkelerin başında geliyor. Başta ambalaj, ev tekstili, metal ve sac işleme, mobilya, ayakkabı, plastik, otomotiv yan sanayi, tarım, tekstil ve konfeksiyon makineleri, ahşap endüstrisi, gıda, pence-re cam üretimi bazı diğer konular ile birlikte dünyanın pandemi sonrası yapılan, konularında en önemli fuarları oldu. Bu fuarlarda her birinde 120 – 130 ülkeden 12 bin ila 15 bin arasında çok uluslu profesyonel ziyaretçi ağırlandı.

Türkiye fuar endüstrisinin önü açık; gerek AB içinde gerek Avrasya coğrafyasında bölgenin en önemli ticari buluşma merkezi. 2023 yılı ülkemiz fuar endüstrisinin dünya içindeki bilinirliğini artıracak ve etkisini tüm ilgili kesimlere daha yoğun hissettirdiği, kabul ettirdiği bir yıl olacak.

HIGH
AIMS, GREAT
EXHIBITIONS

FUAR TAKVİMİ

23-25 Şubat 2023

Centre des Expositions
De Dakar Diamniadio/SENEGAL

SENCON 2023
SENEGAL

International Exhibition For Construction Materials and Machinery
8. Uluslararası Yapı, İnşaat ve Yapı Malzemeleri Fuarı

senevergy

2. Uluslararası Elektrik, Enerji ve Yenilenebilir Enerji Fuarı

Uluslararası Otomotiv, Yedek Parça, Ekipman, Servis ve Bakım Fuarı

22-24 Haziran 2023

Centre des Expositions
De Dakar Diamniadio/SENEGAL

Salon International Pour L' Alimentation
10. Uluslararası Gıda ve Gıda İşleme Teknolojileri Fuarı

Salon International Pour L' Emballage
10. Uluslararası Ambalaj, Paketleme ve Ambalaj Teknolojileri Fuarı

3. Uluslararası Güzellik, Kozmetik, Hijyen ve Kişisel Bakım Fuarı

Uluslararası Tarım Makinaları, Ekipman ve Teknolojileri Fuarı

04-06 Ekim 2023

J I EXPO-Jakarta/ENDONEZYA

Uluslararası Un, Yem, Mısır, İrmik, Pirinç, Bulgur Değirmen Makinaları & Bakliyat, Makarna, Bisküvi Teknolojileri Fuarı

02-04 Mayıs 2024

İstanbul Fuar Merkezi-İstanbul/TÜRKİYE

Uluslararası Un, Yem, Mısır, İrmik, Pirinç, Bulgur Değirmen Makinaları & Bakliyat, Makarna, Bisküvi Teknolojileri Fuarı

www.hagegrup.com • info@hagegrup.com

0212 275 42 05

www.idma.com.tr • info@idma.com.tr

İZTO: Vergisini düzenli ödeyenlere indirim yapılsın

Vergi affı paketinin açıklanmasının ardından kamu borçlarını düzenli ödeyen İzmirli iş insanları, indirim istiyor. İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, “Tüm üyelerimizin büyük ve haklı bir beklentisi var, inşallah bu da kabul görür. Ödül tek taraflı olmamalıdır” dedi.

İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, stok affı, matrah artırım, kasa affı gibi uygulamaları içeren yeni bir yapılandırmanın gündemde olduğu bu günlerde, tüm kamu ödemelerini düzenli olarak gerçekleştiren iş insanlarının teşvik edici bir indirim uygulanması hak ettiğini söyledi.

"Teşvik, ilişkileri daha da güçlendirecektir"

Yapılandırmayla ödemelerini geciktiren iş insanlarının sorunlarının çözüldüğünü, bir ödül verildiğini ancak en büyük ödülü sürekli olarak kamu ödemelerini vaktinde, aksatmadan ödeyen iş insanlarının hak ettiğini vurgulayarak “Ödül tek taraflı olmamalıdır diye düşünüyoruz. Umud ediyorum ki böyle bir teşvik iş dünyası ve devletimiz arasındaki ilişkiyi daha da

güçlendirecektir. Hakikaten bu konuda tüm üyelerimizin büyük ve haklı bir beklentisi var, inşallah bu da kabul görür” dedi.

"Enflasyon mevcut politikalarla düşmez"

İzmir Ticaret Odası Meclis Toplantısı'nda konuşan Özgener, Enflasyonun mevcut ekonomi politikalarıyla düşmesinin mümkün olmadığını dile getirerek “Aralık ayının baz etkisiyle yüzde 64.27 olarak gerçekleşen yıl sonu enflasyonunda önümüzdeki 3 ayda da düşüşlerin yaşanabileceğini öngörüyoruz. Bu nedenle, 2023'te daha çok kamu finansmanı hesabı, KKM (Kur Korumalı Mevduat) etkileri ve EYT ile düşen işgücüne katılma oranı sonuçlarını konuşacağımızı düşünüyor, enflasyon, kur, cari işlemler açığı ve finansmanının seçime kadar takip

edilmesi gereken ana maddeler konumunda olduğuna inanıyorum. Seçim sonrası enflasyon politikasının yönünü şimdiden öngörebilmemiz gerekiyor. Çünkü özel sektördeki fiyat ayarlamaları-

nın Aralık sonu enflasyonuna göre yapıldığını görüyoruz. Bu ayarlamalarla, enflasyonun 2023 sonunda Hükümet'in tahmini olan yüzde 30'un altına düşmesi için, yılın ikinci yarısında talebin ciddi bir şekilde daralması gerektiğini görüyoruz.

"İç tüketimin de artması gerekiyor"

Günümüz şartlarında mevcut büyümeyi canlı tutabilmek için, iç tüketimin artması gerekli; günkü ihracat ve yatırımdan gelen sinyaller kuvvetli değil ve dış talebin büyümemize en azından 2023'ün ilk yarısında pozitif bir katkı sağlamayacağı öngörüsü hakim. Sadece yurtiçi talebin desteği ile büyümeyi yüzde 5'in üstünde tutmaya çalışmak, enflasyonun talep kanalıyla yüksek kalmasına sebep olacaktır” diye konuştu.

Sıradışı

Dr. Hakan ÇINAR
hakan.cinar@
dunya.com

Krediye vermek mi zor, almak mı?

Çok sevmesek de ve benimsemesek de kredi yaşamın vazgeçilmez parçası. Özellikle ülkemizde pek çok işletme için finansal akışı sağlamada olmazsa olmaz. Firmalarımızın genel durumunu değerlendirdiğimizde özkaynak problemi yaşayan ve neredeyse tüm nakit akışını kısa ve orta vadeli, zaman zaman da uzun vadeli krediler ile sağlayan firmaların sayısı bir hayli fazla.

Bir tarafta krediye ihtiyaç duyan kurumlar, diğer yandaysa, gelirini önemli ölçüde kredi satarak elde etmek durumunda olan bankalar ve finansal kurumlar olmasına rağmen, konunun bu denli çıkmaza girmesinin ana nedeninin ne olduğunu iyi analiz etmek lazım.

Para politikasında ikili görünüm

Evvela geçtiğimiz gün İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan'ın, kamu bankalarının Genel Müdürleri ile gerçekleştirdiği toplantıya bir kulak verelim.

Bahçıvan yaptığı konuşmada, “Daha önce de ifade ettiğim gibi 2022 aynı zamanda para politikasında ‘iki’li’ bir görünümün ortaya çıktığı bir yıl oldu. Bir yandan, yılın ikinci yarısında faiz indirimleriyle finansman maliyetleri düşürüldü ve politika faizi yılı yüzde 9 ile tek hane kapattı. Ancak diğer yandan devreye alınan çok sayıda düzenleme ile finansmana erişim daha da kısıtlandı. Bu kısıtlama, deyim yerindeyse, maliyetteki düşüşün önüne geçen bir hal aldı” dedi. Bu konuşmayla aslında ağırlıklı olarak sanayicilerin sitemleri dile getirilmiş oldu. Bahçıvan, ayrıca finans kesimi ile reel sektörün birbirleriyle daha eşgüdümlü çalışmaları gerektiğine de dikkat çekti.

Kredi krizinin varlığı devam ediyor

Uzun bir süreden beri piyasalarda bir kredi krizinin var olduğu son derece aşikar. Uygulanmakta olan prosedürlerin bu denli fazla olmasının sebebi acaba kredi veren kuruluşların bilinçli olarak yaptıkları bir uygulama mı? Düne kadar çok daha kolay kredi verirken, özellikle son 1,5 yıldır para piyasalarındaki dinmek bilmez dalgalanmanın etkisi, bankaların kredi vermeyi bilinçli olarak zor hale getirmelerine mi sebebiyet veriyor?

Kredi kullanım oranı geriledi

Kredi göstergelerinde önemli bir oran kredi mevduat oranıdır. Ülkemiz verilerine baktığımızda özel sektör kredilerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 67’ler seviyesinde olduğunu görüyoruz. Bu oran gelişmekte olan ülkelerde yüzde 110’lar düzeyinde. Bu da ülkemizdeki belirttiğim dönemde kredi kullanım oranının gerilediğini net olarak ortaya koyuyor. Öte yandan faiz oranlarının Merkez Bankası tarafından açıklanan politika faizine rağmen daha yukarılarda seyretmesi de kredileri ulaşılabilir olmaktan uzaklaştırıyor.

Enflasyon düşmeli, Türk lirasına güven artmalı

Bu sorunun aşılmasında, evvela bankaların piyasalara daha fazla güven duyacakları ortamın yaratılması kaçınılmaz. Zira güvenin oluşması halinde yurt dışından ucuz borçlanma konusunda daha istekli olacakları, maliyetleri düşürebilecekleri ve kredi temini konusunda daha istahlı davranacaklarını kestirebilmek hiç de güç değil. Ancak bunun için enflasyonun düşmesi ve Türk lirasına olan güvenin yeniden kazanılması gerekiyor. Kur konusundaki var olan istikrar görünüşünün, gerçekte bir istikrarsızlık olduğunu ve seçim öncesi baskılama ile sabit tutulduğunu elbette bankalar ve finans piyasaları da görebiliyor. Bu durumun varlığı da ister istemez durağanlığa sebebiyet veriyor.

Kredi bağımlılığı en aza indirilmeli

Gerçekte en sağlıklı olanın, firmalarımızın öz kaynaklarını kuvvetlendirilerek, kredi bağımlılığını en aza indirmekten geçtiği muhakkak. Ancak bunun için de iş insanlarının önce piyasalara, sonra da firmalarına güvenmeleri gerekiyor. Erdal Bahçıvan'ın da dile getirdiği gibi, ülke ekonomisi kredi arzının arttığı koşullarda hızlanan, kredi akışı yavaşladığında duran bir yapıda olmamalı. Ancak bunun için de sermaye yapısını kuvvetlendirmek zorunluluğu var. Krediye vermek isteyenlerin verme iştahı, almak isteyenlerin de bu şartlarla alabilme iştahı son derece düşük. Hal böyle olunca krediye bağımlı olan reel sektör şu anda olduğu gibi zorluklar ile karşı karşıya kalıyor.

Merkez Bankası'nın ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın konuya çok ivedi çözümler üretmesi şart. Kısa vadede kredi sorununu çözmenin de uzun vadede tek başına yeterli olmadığını; enflasyon, faiz ve kur üçlüsünün birbiri ile uyumlu ve istikrarlı hareket etmesi gerektiğini kalın çizgiler ile çizerek bir kez daha hafızlara kazımak gerekiyor.

Yıldızlar Yatırım Holding, Kocaeli ve Kütahya'da kapasite artırımını yatırımlarına başlayacak. Holding, böylece üretim kapasitesini iki katına çıkarak. Enerjiyi de 2023 ajandasına alan şirket bu yıl liman işletmeciliği alanına da odaklanacak.

2023'te fark yaratacak

Yıldızlar Yatırım Holding Yönetim Kurulu Üyesi Hakkı Yıldız, 2023'ün, Yıldızlar Yatırım Holding açısından girişimci ve yenilikçi ruhlarıyla fark yaratacakları bir yıl olacağını söyledi. Yıldızlar Yatırım Holding'in 132 yıllık bir geçmişe sahip olduğuna işaret eden Yıldız, “DNA’mızda hem krizleri yönetmek hem de bu krizleri fırsata çevirme kabiliyeti var. 2022’de Yıldız Sunta MDF’yi de bünyemize katarak Yıldız Enteg-

re'nin kapasitesinde önemli bir artış sağladı. Demir-çelik ve gübre alanında yapacağımız yatırımlar, ülkemiz ekonomisi için büyük önem taşıyor. Bu finansal ortamda yatırım yapmak kolay değil ancak ümidim bu alanda başka yatırım haberlerini de duymak. Türkiye’deki iş insanları olarak bu konulara daha deneyimli olduğumuz için dünyanın genelinden daha az etkileneceğimizi ümit ediyorum. Holding olarak, öncelikle istihdamımızı korumaya, hatta artırmaya devam edeceğiz. Yatırımlarımızın ilk adımlarını atacağız, teknoloji ve verimlilik konusundaki çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Birikimlerimizi, sermaye piyasası araçlarına yatırım yerine daha çok üretim, daha çok tesis ve daha çok istihdam için değerlendiriyoruz” dedi.

Erken: Girişimcilik bir takım oyunudur

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Meclis Başkanı Erhan Erken, “Girişimcilik bir takım oyunudur ve bu takım oyununda olabildiğince kendimizi besleyen insanların içinde yer almalıyız” dedi. Girişimci İşadamları Vakfı (GİV) tarafından düzenlenen ‘Girişimci Buluşmaları’nın bu ayki konduğu İTO Meclis Başkanı Erhan Erken oldu. Erken, girişimci ruhlu insanların en önde koymasının önemine dikkati çekerek, gençlere yılmadan daha iyisine ulaşmak için çok çalışmaları tavsiyesinde bulundu. Girişimcilerin hayal kurarak, ahlaklı olmayı unutmadan ve iyi bir planla hedefe koşması gerektiğini belirten Erken, “Maddi sermayenin yanında insanın manevi sermayesi de çok önemlidir. Girişimcilik bir takım oyunudur ve bu takım oyununda olabildiğince kendimizi besleyen insanların içinde yer al-

malıyız. Girişimcilikte en önemli konulardan birisi de dünya ile bağımızı koparıyor.

Cumhurbaşkanlığında girişim ofisi kurulsun

Dünyanın ve ülkenin gündemini takip ederek şartları iyi analiz etmeliyiz” ifadelerini kullandı. GİV Başkanı Mehmet Koç ise Cumhurbaşkanlığı'nda bir girişim ofisi kurulması gerektiğini belirtti.

2011 yılından itibaren

bin 600'ün üzerinde proje başvurusu gerçekleştirilen, 300 proje derecelendirilerek taltif edilen ve ödüllendirilen 9. GİV Girişimcilik Ödülleri, Girişimci Buluşmaları'nda verildi. GİV Girişimcilik Ödülleri'nin Proje Fikir Ödülleri Kategorisi'nde birincilik ödülü 14-13 İnovatif Tarım Sistemi projesi ile Ömer Şalıcı, HEYSEM-Nonin-vaziv Yöntem ile Hemoglobin, Nabız, Saturasyon'a verildi.

DeFacto Tasarım Merkezi, bakanlıktan onay aldı

DeFacto, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Tasarım Merkezi olarak sertifikalandırıldı. Şirket açıklamasına göre, DeFacto Tasarım Merkezi'ndeki 99 kişilik tasarım kadrosu, ağırlıklı olarak sürdürülebilir, çevre dostu, dijitalleşme ve müşteri odaklı inovatif projelere odaklanıyor.

24 proje hazırlandı

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, tasarım merkezlerine verdiği onay belgesiyle tasarım yo-

luyla ülke ekonomisinin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapı kazanmasını, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin artırılmasını, tasarım personeli ve nitelikli iş gücü istihdamının artırılmasını desteklemeyi ve teşvik etmeyi amaçlıyor.

DeFacto, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı onaylı Tasarım Merkezi olma yolunda ilk adımını, devam eden 24 projesiyle başvuru dosyası hazırlayarak attı.

Sayı: 13017
27 Ocak 2023

KURUCUSU: Nezih DEMİRKENT

DÜNYA Eko Basım Yayın Dağıtım Tic. ve San. A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi: **Didem DEMİRKENT**

CEO : Burcu KÖSEM

Yayın Koordinatörü: **Ece CEYHUN** Yazı İşleri Müdürleri: **Gürhan DEMİRBAŞ** (Sorumlu) **Özlem ERMIŞ BEYHAN**, **Jülide YİĞİT TÜRK GÜRDAMAR**

Yönetmen: **Levent AKBAY**

Haber Koordinatörü: **Kerim ÜLKER** Haber Müdürü: **Süleyman KALYON**

Görsel Yönetmen: **Sertaç BALA**

İstihbarat: **Nurdoğan ARSLAN ERGÜN** Finans: **Bırol BOZKURT** Dış haberler: **Emre ERGÜL**
Sigorta/Tarım: **Emel YİĞİT** İhracat: **Fikret ÇENGEL** Otomotiv: **Volkan DEMİRKUŞAK**
Teknoloji: **Kemalettin BULAMACI** Kültür – Sanat / Haftasonu: **Günay DEMİRBAĞ**

Dijital Yayınlar Genel Yayın Yönetmeni: **Tarkan TEMUR**

BÖLGE TEMSİLCİLERİ:
Recep ŞENYURT (Adana), **Kenan SERTALP** (Bursa), **Güneş DOĞDU SOYLU** (Gaziantep)
Yıldız DOĞRUER YEMİŞ (Konya), **Fahriye ŞENYURT** (Mersin), **Belma ÖZGEN** (Kocaeli)

Reklam Grup Başkanı: **Dilek ERKOL** Kurumsal İletişim Müdürü: **Sait RAVANOĞLU** Satış ve Dağıtım Müdürü: **Mustafa DEMİR**

Baskı Sorumlusu: **Kadir BAYSAL** Abone: **Tolga DEMİRBAŞ**

Online satış sitesi: www.dunyastore.com

Merkez: Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4 Maslak İş Merkezi 34485 Sarıyer / İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14 **Web:** www.dunya.com **E-posta:** dunya@dunya.com
Baskı: Dünya Eko A.Ş. Tuna Cad. Alkaya Sok. No: 11 Küçükçekmece - İstanbul
Dağıtım: Turkuvaş Dağıtım A.Ş.

SEDDK trafikte işi sıkı tutuyor

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun zorunlu trafik sigortası konusunda çözüm arayışları sürüyor. Kurum, polişe düzenlemekten kaçınma hallerini yeniden düzenleyen bir genelge yayınladı.

Emel YİĞİT

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK) sektörün en sıkıntılı konusu olan zorunlu trafik sigortalarında bir adım daha attı. Kurum, zorunlu trafik sigortasında polişe düzenlemekten kaçınma hallerini yeniden düzenleyen bir genelge yayınladı.

Genelgeye göre trafik sigortasında geçmiş ay ve yıl ortalamalarına göre belirgin düşüşlerin görülmesi polişe düzenlemekten kaçınma olarak değerlendirilecek. Örneğin bir sigorta şirketinin son bir yılda düzenlediği polişe sayısını, son üç yılın aynı döneminde düzenlenen ortalama polişe sayısına göre yüzde 20 veya daha fazla azalması, son üç ayda düzenlenen polişe sayısının, son üç yılın aynı döneminde düzenlenen ortalama polişe sayısına göre yüzde 30 veya daha fazla azalması polişe düzenlemekten kaçınma halleri arasında yer aldı.

SEDDK geçen yıl sigorta şirketlerinin trafik sigortası yapmaktan kaçındıkları şikayetleri üzerine harekete geçmişti. Temmuz ayında bazı şirketlerin ödeme araçlarında kısıtlamaya giderek, trafik sigortasında zorluk çıkardıkları şikayetleri üzerine kurum, sigortalıların belirli bir ödeme aracı kullanımına zorlanmasının ve iyi niyete aykırı şekilde gerçekleşen polişe tanzimini zorlaştırıcı ya da engelleyici uygulamaların “zorunlu sigortalıyı yapmaktan kaçınma” olarak değerlendirileceğini duyurmuştu. Buna rağmen bu branşta sular durulmadı ve şirket merkezlerinin polişe yapma taleplerine yanıt vermediği, sisteme giriş yapmadıkları ve red cevabı aldıklarını iddia eden bir grup acente muhatap şirketleri CİMER'e şikayet etti.

25 milyon araç sahibini ilgilendiriyor

Ardından SEDDK genel müdürleri toplantıya çağırarak trafikte yol haritası çalışmalarına başladı. SEDDK Başkanı Mehmet Akif Eroğlu yaptığı açıklamalarda 25 milyon araç sahibini ilgilendiren trafik sigortası konusunda “Piya-

sa yapıcı oyuncularını daha yakından takip edip, piyasa bozucu işlem ve oyunculara yönelik gerekli tedbirleri hızlıca alacağız” dedi.

Tüm uyarı ve çalışmaların ardından ağustos ayında Resmi Gazete'de yayımlanan bir kararla polişe kesmekten kaçınan şirketlerin tüm branşlarda polişe kesme yetkisinin 3 günden 30 güne kadar durdurulabileceği, kaçınmanın devam etmesi üzerine bu sürelerin iki katına kadar artırılabilirliği veya başka tedbirler uygulanabileceği açıklandı.

Şirketler trafik sigortasından kar etmiyor

Hasar ödemelerinin tüm artışların üzerine çıkması sigorta şirketlerini zorluyor. Trafik sigortalılarında prim artış oranları yüksek olsa da artan kurlarla beraber yükselen maliyetler bu branşta zarar edilmesine neden oluyor. Şirket yöneticilerine göre bozulan hasar prim dengesinin telafi edilememesi, sigorta şirketlerinin sermayelerinin baskı altında kalmasına sebep oluyor. Şirketlerin trafik branşında şikayetlerinin sebebi yüksek prim üretimlerine karşılık artan zarar.

2022 yıl sonu itibarıyla sektörde yeşil kart hariç zorunlu trafik si-

gortası prim üretimi toplam 52,9 milyar lira oldu. Direkt prim üretim miktarı ise 46,1 milyar lira olarak gerçekleşti. Yıl sonu teknik karlar henüz açıklanmasa da 9 aylık dönemde trafige ilişkin rakamlarda teknik zarardaki artış dikkat çekici. 2022 yılının 9 aylık döneminde 33 milyar liralık brüt yazılan prim rakamına karşılık teknik zarar 7,9 milyar lira oldu. Teknik zarar 2021 yılının aynı döneminde 897 milyon liraydı. Brüt hasar prim oranı ise 2022 9 aylık döneminde yüzde 163,5 oldu.

Zorunlu Trafik Sigortası tarifesinde 1 Eylül'den itibaren geçerli olmak üzere kapsamlı bir güncellemeye gidildiğini söyleyen SEDDK Başkanı Eroğlu, “Yapılan tarife değişikliği sonrası polişe üretimini yakından takip ediyoruz. Trafik polişe primlerinin vatandaşlarımız için sürdürülebilir bir hale gelmesi adına kişi başlı polişe, tahkim sisteminde iyileştirme, doğrudan tazmin gibi yapısal reformlarla sürdürülebilir kılmak istiyoruz. Bu kapsamda üzerinde çalıştığımız yeni düzenlemeleri en kısa zamanda kamuoyu ile paylaşacağız” diye konuştu.

“Türkiye, dünyanın cam üretim üssü oldu”

Camın tüm iş alanlarındaki faaliyetleriyle 175 ülkeye ulaşan ve son 10 yılda 12 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştiren Türk cam sektörü, dış pazarlardaki bu başarısını üretimde de sürdürüyor. Pandemiyle birlikte tedarik zincirinde yaşanan kırılmaların ardından dünya genelinde alternatif tedarik arayışının arttığını söyleyen ÇCSİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tansu Kumru, “Ülkemiz 2022 yılında 4,2 milyon tona ulaşan üretim kapasitesi, Ar-Ge ve teknoloji odaklı yüksek ürün kalitesi, değer zincirinin her alanındaki yetkin iş gücü ile geliştirdiği çözümler ve tam zamanında teslimat ilkesiyle dünyanın aradığı cam üretim üssü haline geldi” dedi.

Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri İhracatçıları Birliği (ÇCSİB) altında TurkishGlass markasıyla faaliyetlerini sürdüren Türk cam sektörü, Sapanca'da

düzenlenen “Cam Sektör Çalıştayı”nda bir araya geldi. Açılış konuşmalarını ÇCSİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tansu Kumru ve Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Seyit Ardic'ın yaptığı çalıştayda, sektörün ihracatının artmasını sağlayacak faaliyetler, ihracat pazarlarındaki fırsatlar, sektörün sorunları ve çözüm önerileri tüm yönleriyle ele alındı.

“Çin'e karşı alternatif tedarikçi ülke olduk”

Pandemiyle birlikte tedarik zincirinde yaşanan kırılmaların ardından dünya genelinde alternatif tedarikçi arayışının arttığını vurgulayan Kumru, “Tedarikte tek bir ülkeye bağlı kalmanın getirdiği zorlukları yaşayan dünya, özellikle Çin'e alternatif tedarikçi arayışına başladı. Bu dönemde sektörümüz 4,2 milyon tona ulaşan üretim kapasitesi, Ar-Ge ve teknoloji odaklı yüksek ürün kalitesi, değer zinciri-

rinin her alanındaki yetkin iş gücü ile geliştirdiği çözümler ve tam zamanında teslimat ilkesiyle özellikle katma değerli ürünlerde cam üretim üssü haline geldi. Bu sayede yeni pazarlara girerken mevcut pazarlardaki penetrasyonumuzu da artırdık” diye konuştu.

Tansu Kumru, “2022 yılında küresel ekonomideki yavaşlama, savaş ve enerji krizine rağmen yüzde 19 büyümeye ile 1,5 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştirdi. Böylece son 10 yılda yaptığımız ihracat 12 milyar doları geçti” dedi.

**Gelecekte
Haber**
Mustafa
MERTCAN

Yapay zekâ işimizi elimizden aldı!

Teknolojinin hızlı yükselişi ile bu ekosistemin içindekilere en çok sorulan soru: “Yapay zekâ, işimizi elimizden alacak mı?” sorusuydu ve kehanet gerçekleşmeye başladı. Meta, Microsoft, Amazon ve Twitter'ın ardından Google da on binlerce kişiyi işten çıkardı. Koca koca dünya devleri, bulundukları noktalara ulaşabilmek için ihtiyaç duydukları ürünleri geliştirmek adına milyarlarca doları araştırma ve geliştirme faaliyetlerine harcadı. Tüm bu süreçlerde birçok başarılı ve başarısız ürün ortaya çıktı. Ancak öyle bir an geldi ki günün sonunda varlıklarını sürdürebilmek için iş dünyasının en önemli gerçeğine, yani karlılıklarını artırmaya yöneldiler. Karlılığı artırmanın en kolay yollarından biri, masrafları azaltmaktan geçiyor.

Yeni işte de mutsuzluk devam ediyor

İşten çıkarmalara yenileri eklenecek gibi duruyor. İsveçli Spotify'da da işten çıkarma haberleri yayılmaya başlamış. Henüz geçtiğimiz yıla kadar bizlere ‘büyük istifa’yı pazarlamaya çalışan dünyanın en büyük üniversiteleri, bu işe çare bulabilir mi? Pek sanmıyorum. İnsanların işlerinden mutsuz olduğunu ve hayatı kaçırdıkları düşüncesi ile daha iyi bir gelecek için işlerinden ayrılarak ya da daha iyi şartlarda başka işlere yöneleceklerini ya da kendi girişimlerini kurarak daha başarılı olacakları hikayelerini bize anlattılar. Genel olarak çok geçerli bir sebep olmadan işlerinden ayrılan insanların, yeni girdikleri iş yerlerinde de mutsuzluklarının devam ettiği görülüyor. ABD’de yapılan bir araştırmaya göre, çalışanların yüzde 60’ı, mutluluklarına en önemli katkıyı iş arkadaşlarının sağladığını söylüyor. Yine çalışanların yüzde 73’ü, becerilerini geliştirmesine imkan veren şirketlerde kalmayı tercih ediyor. Bu durumda çalışan sadakatinin sağlanması için firmalarımıza bazı görevler düşüyor: Daha iyi imkanlar, daha dürüst bir çalışma ortamı, kendilerini geliştirebilmeleri için fırsatlar sunmak gibi...

İşten çıkarmanın bahanesi: Yapay zekâ

Peki, ne oldu da bir anda büyük istifadan, büyük işten çıkarmaya geçtik? Forbes’ta dünyanın en iyi işverenleri listesinde giren, yukarıda bahsettiğim koca koca teknoloji devleri; şimdiden 120 bin kişilik pozisyonlarını neden kapattı? Elbette birçok nedenin, bahanenin ardından ilk sıraya yapay zekâyı koymanın zamanı geldi. “Yıllardır konuşuyoruz böyle bir şey yoktu, bir anda nasıl oldu bu?” diyecek olursanız ben de sizlere: “Evet, yıllardır geleceğini konuşuyorduk fakat bunu kimse umursamadı” derim. Leonarda DiCaprio’nun başrolünde oynadığı bir film var, 2021 yapımı: Don’t look up (Yukarıya bakma. Eğer filmi izlemediyseniz sizlere hikayesine girmeden felsefesi hakkında kısa bir bilgi vermek isterim. Filme göre insanlar gelmekte olan facianın kabullenilmesi noktasında büyük bir çelişki içinde. Daha öncesinde öngörülmüş, hatta bilimsel ispatı sağlanmış konularda bile gündelik hayatımızın anlamsız yoğunluklarından dolayı ilgisiz kalabiliyoruz. Aynı anda o kadar çok komplo teorilerine maruz kalıyoruz ki gerçekleşmesi yüksek ihtimal olan konuları es geçebiliyoruz.

Bilimsel ispatı olsa da ilgisiz kalabiliyoruz

Maalesef yapay zekâ noktasında da böyle bir durum söz konusu. Özellikle son birkaç ayda gerçekleşen bu alandaki gelişmelere baktığımızda; artık hayatımızda bizim yerimize makale yazabilen, resmedebilen, müzik yapabilen ve hatta gerçekçi senaryolar oluşturabilen birçok yapay zekâ platformu var. Bunlardan en önemlisi, muhakkak aralarında Elon Musk gibi yatırımcıların da olduğu Open AI isimli yapay zekâ şirketi. Son olarak Microsoft’tan aldığı 10 milyar dolarlık yatırımla gündeme gelen şirketin en popüler ürünü ChatGPT. Tüm bunların işten çıkarmalar ile ne alakası var? diyecek olursanız, şu anda Open AI ve benzeri yapay zekâ şirketlerinin neler yaptığını özetleyeyim. Şu andaki hali ile yapay zekâ bizlere video düzenleyebiliyor. Kendi kendine içerik üretilip bunu resim haline dönüştürebiliyor ve birçok farklı dilde tasarım gerektiren projelerde harika sonuçlar ortaya koyabiliyor. Şimdilik burada konumuza ara verip bir dahaki yazımda sizlere yakın ve uzak gelecekte bizi bekleyen yenilikleri aktarmaya çalışacağım.

Tosyalı, AD Ports Group ile niyet mektubu imzaladı

Tosyalı Holding, küresel ticaret, lojistik ve endüstrisi şirketlerinden AD Ports Group ile bir niyet mektubu imzaladı. Anlaşma; AD Ports Group’un Tosyalı ile ihracat operasyonlarını desteklemek için yeni liman tesislerine potansiyel olarak ortak yatırım da dahil olmak üzere geniş bir nakliye, lojistik, limanlar ve nakliye hizmetleri yelpazesinde iş birliği yapması için bir çerçeve oluşturmayı amaçlıyor. Tosyalı Holding Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Tosyalı, Türkiye’nin ihracatının büyümesine katkıda bulunabilecek nakliye ve lojistik tesisleri devreye almayı hedeflediklerini bildirdi.

1.2 milyar
Dünya cep telefonu
satışları yıllık
yüzde 11.3 düşüşle
1.2 milyar adede geriledi.

Hazırlayan: Kemalettin BULAMACI

27 Ocak 2023 • CUMA

s15 **teknoloji**

Casper'ın en yenisi VIA M30 Plus

Casper, yeni telefon modeli VIA M30 Plus'ı satışa sundu. 5000 mAh batarya kapasitesine, 6.5 inç IPS ekrana, 4 GB RAM'e ek olarak 4 GB VRAM özelliklerine sahip VIA M30 Plus, kullanıcıların tüm ihtiyaçlarına ekonomik fiyatı ile karşılık verebiliyor. Android 12 sürümüyle gelen telefon yüzde 89 ekran gövde oranı ve 8.9 mm inceliği ile dikkat çekiyor.

Pil performansı ile kullanıcılarına 11 saat video izleme, 30 saatten fazla müzik dinleme ve 32 saat konuşma performansı sunan cihaz 8 çekirdekli yapısı, 2.0 GHz frekans hızıyla 12 nanometre MTK G25 işlemci kullanıyor. Via M30Plus 13 megapiksel ana kamera ve 2 megapiksel makro kamerasına sahip. Cihaz 4.799 lira fiyatla satışa sunuluyor.

Uzmanlar için Asus Expertbook

Asus yeni Expertbook B1 modellerini duyurdu. Hem evde hem de ofiste kullanımı pratikleştiren yeni dizüstü bilgisayar serisi, yüz tanıma ve parmak iziyle oturum açma teknolojileri yanında, fiziksel web kamerası kalkını ile gizliliği ön plana çıkartıyor. Cihaz, askeri sınıf dayanıklılığı ile darbelere karşı kendini koruyor.

Yeni ExpertBook B1 serisi dizüstü bilgisayarlar, Intel Core i7'ye kadar güçlü bir işlemciyle ciddi bir performans gücü sunuyor. 14 inç ekrana sahip B1402 ve 15.6 inç ekran büyüklüğüne sahip B1502, 48 GB'a kadar bellek ve 2 TB'a kadar depolama olanağını birleştiriyor. ExpertBook B1402 ve B1502, kusursuz iş akışları için en yeni Wi-Fi 6E teknolojisine sahip. Expertbook B1 modellerinin her ikisi de son derece taşınabilir şekilde geliştirildi. Çantaya kolaylıkla sığabilen bilgisayarlar, hareket halindeyken, her zaman ve her yerde kullanılmaya elverişli. Yeni B1 serisi daha net sunumlar ve paylaşımlar için parlak, geniş ve çok yönlü ekran seçenekleriyle üretkenliğin artırılmasına olanak sağlıyor.

Cep telefonu satışları düşüşe geçti

Cep telefonu satışları 2022'de yüzde 11.3 geriledi. Apple ve Samsung pazar paylarını artırırken, ikisinin toplam payı yüzde 40'ı geçti. Daralan pazarda diğer üreticiler paylarını artırmak için yeni stratejilere başvurabilir.

TERS KÖŞE

Kemalettin BULAMACI
kemalettin@btdunyasi.net

PC pazarı için 2022 çok iyi geçmemişti. 2023'te de ciddi bir hareketlenme beklenmiyor. Aynı durum, akıllı telefon satışlarında da geçerli. PC satışları kadar kötü olmasa da akıllı telefon satışları da yüzde 11,3 düşüşle bir milyar 205 milyon adede geriledi.

International Data Corporation (IDC) isimli araştırma kuruluşunun kesin olmayan araştırma sonuçlarına göre yılın son çeyreğinde akıllı telefon satışlarındaki düşüş geçen yüzde 18,3'ü buldu.

Son çeyrekte şirketlerin satışlarındaki düşüşler yüzde 15 ile yüzde 26.3 arasında değişti.

Apple ve Samsung güçlü

Yıl geneline baktığımızda, Samsung yaklaşık 261 milyon adet telefon satışı ve yüzde 21,6 pazar payı ile lider. Samsung'un geçen yıla göre satışları yüzde 4,1 düşmüş. Geçen yıla göre satışlarında sadece yüzde 4 düşüş meydana gelen Apple'ın sattığı telefon sayısı 226.4 milyon. Bu iki şirketin pazar payları geçtiğimiz yıla göre artış göstermiş.

Bu iki şirketi ise Çinli üreticiler Xiaomi, Oppo ve Vivo takip ediyor. Dünyanın en büyük akıllı telefon pazarı olan Çin'deki satışların düşmesi, bu şirketlerin satışlarına da olumsuz yansımış durumda. Her ne kadar Çin'de en çok satan telefon markası Huawei olsa da global satış adetlerinde Huawei ilk beş içerisine giremiyor. Listeye giren Çinli üreticilerin satışları ise geçtiğimiz yıla göre yüzde 20'nin üzerinde düşüş kaydetmiş. Çinli üreticilerin tamamında pazar kaybı söz konusu. Apple ve Samsung'un satışları düşse de pazar payları artmış. Bu iki şirketin toplam pazar payı yüzde 40'ı aşmış durumda.

Türkiye'deki durum da hemen hemen aynı. BTK verilerine göre yılın üçüncü çeyreğinde IMEI kaydı yapılan 3.1 milyon cihazdan bir milyon 166 bini Apple ve Samsung markalı cihazlar Bunların arasında telefon dışındaki cihazlar da var ama büyük çoğunluğunu telefonlar oluşturuyor.

Bir tarafta arayı açan Apple ve Samsung, diğer tarafta ise sürekli

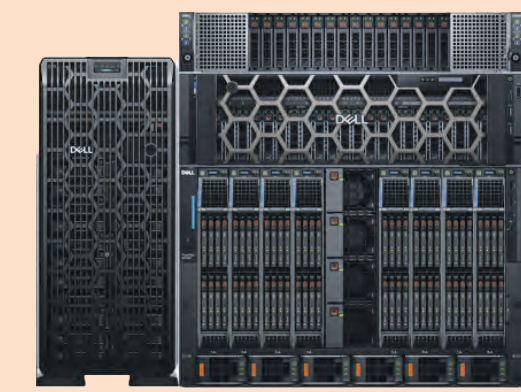
pazar payı kaybeden diğer üreticiler var. Bu gidiş, yine pek parlak geçmeyecek olan 2023 yılında bir konsolidasyona yol açacak gibi duruyor. Ayrıca, satış adetlerini artırmaya çalışacak olan şirketlerin yeni satış stratejileri oluşturması belki de

ürün gamlarını gözden geçirmelerine yol açacak. Cep telefonlarını yenilemeye pek hevesli olmayacak tüketicilerin, telefonlarını yenilemelerini tetikleyecek bir inovasyona, satış stratejisine ihtiyaç var. Mevcut fiyat politikaları bile değişebilir.

Almanya ve Türkiye'de geçerli AlaTurka hat

Dünya çapında 22 ülkede hizmet veren Lyca Mobile, hem Almanya hem de Türkiye'de geçerli ön ödemeli paketi AloTurka'yı hizmete sundu. "Tek sim tek tarife! Hem Almanya hem Türkiye!" sloganıyla sunulan AloTurka paketleri, internet ve sınırsız Almanya görüşmelerinin yanı sıra Türkiye aramalarında kullanılabilecek ekstra dakikalar da içeriyor. AloTurka'nın 'L' paketi, hem Almanya hem Türkiye'de mobil hatlarla 150 dakika görüşme, sabit hatlarda ise sınırsız görüşme olanağı sunuyor. 20 GB internet içeren paket 24.99 Euro ile satışa sunuluyor. Paket 30 gün geçerliliğe sahip. Sanal mobil operatör olarak hizmet veren Lyca Mobile, Avrupa ülkeleri dışında Tunus, Uganda, Güney Afrika, ABD ve Avustralya'da hizmet veriyor.

Hız 'dell'isi sunucular

Dell Technologies, veri merkezlerinde, bulut hizmet sağlayıcılarında ve şubelerde kullanılmak üzere güçlü bilgi işlem performansı ve güvenilirliği hızlandırmak üzere tasarlanmış 13 yeni nesil Dell PowerEdge sunucuyla portföyünü genişletti. 4. Nesil Intel Xeon ölçeklenebilir işlemcilere sahip yeni nesil raf tipi, kule tipi ve çok düğümlü PowerEdge sunucular, enerji ve maliyet verimliliğini artırmak için yeni bir Smart Flow tasarımı da dâhil bazı Dell yazılım ve mühendislik geliştirmelerini içeriyor.

Yeni Dell PowerEdge sunucular, yapay zekâ ve analitikten büyük ölçekli veri tabanlarına kadar bir dizi zorlu iş yükünün ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlandı. NVIDIA H100 Tensor Core GPU'lara ve NVIDIA AI Enterprise yazılım paketine sahip PowerEdge XE sunucu ailesi de dahil olmak üzere Kasım 2022'de duyurulan genişletilmiş portföy, yapay zekâ ve makine öğreniminde elde edilen gelişmelere dayanıyor.

Samsung telefon alana, Turkcell'den oyun hediye

Samsung Türkiye ve bulut tabanlı oyun platformu NVIDIA GeForce NOW powered by GAME+, bulut oyun teknolojisiyle popüler bilgisayar oyunlarını mobil cihazlara getirmek için iş birliği yaptı. İş birliği kapsamında Turkcell mağazalarından veya Turkcell Pasajı'ndan kontratlı Samsung A53, A73, Z serisi veya S serisi telefon alanlar, 3 aylık GeForce NOW Premium üyeliğini ücretsiz deneyimleyebilir. Oyunseverler böylece akıllı telefonlarında 1.500'den fazla PC oyununu oynayabiliyor.

Lonca yeni dönemde dokuz girişim kabul etti

Kuveyt Türk tarafından 2017 yılında kurulan Lonca Girişimcilik Merkezi sekizinci dönemde dokuz yeni girişimi kuluçka programına dahil etti. Şimdiye kadar üç binin üzerinde başvuru arasından 73 girişimi kuluçka programına dahil eden Lonca, bu girişimlere 2.5 milyon lira destek verdi. Lonca yeni dönemde startup'lara nakit hibe desteğini 80 bin TL'ye yükseltti. Kuluçka programına kabul edilen ve devam eden girişimlere 25 bin TL ve DemoDay'e hak kazanan ise ilave 30 bin TL nakit hibe desteği var.

Yeni nesil kent sayısı 14'e yükseldi

Türk Telekom tarafından yaşam kalitesi yüksek, sürdürülebilir ve güvenli şehirler inşa etmek amacıyla başlatılan 'Yeni Nesil Şehirler' projesindeki kent sayısı 14'e yükseldi. Edirne, Aksaray, Mersin, Düzce, Karaman, Kars, Kocaeli, Elâzığ, Antalya, Kütahya, Kırşehir, Denizli ve Konya'nın ardından Osmanîye de projeye dahil oldu. Türk Telekom Pazarlama ve Müşteri Deneyimi Genel Müdür Yardımcısı Zeynep Özden akıllı şehirlerin hem ekonomik hem de sosyal kalkınmanın temel unsurlarından birisi olduğuna dikkat çekti.

İŞLETME YÖNETİM

27 Ocak 2023 • CUMA

16-17

Liderliğin gerçek testlerinden biri, acil bir duruma dönüşmeden önce bir sorunu fark edebilme yeteneğidir.
- Arnold Glasow

"Olgunlaştıkça şirket kültürünün değerini anladım"

2009 yılında girişimini kısıtlı kaynaklarla kuran Rudi Dökmecioğlu, hiç yatırım almadan Tmob'u 200 milyon TL'nin üzerinde cirosu ve 600 çalışanı olan bir şirket haline getirdi. "No-code app" platformu Mowico'nun da kurucusu olan Rudi Dökmecioğlu, şu an şirketin CEO'luk görevini yürütüyor. Sürekli yatırım olarak büyüyen Mowico'nun değerlemesi 12 milyon euro barajını aştı ve bugüne kadar aldığı toplam yatırım ise 2 milyon euroya ulaştı.

Başarı, inovatif girişimcilikle geliyor

Tmob ve Mowico'da hayata geçirilen başarılı çalışmaların ardında inovatif girişimciliğin bulunduğunu ifade eden Rudi Dökmecioğlu, "Daha önce yapılmamış, denenmemiş ürünleri yaparak başarılı olduk. Bir girişimcinin her şeyden önce iyi analiz yeteneğine sahip olma, sı, doğru zamanda doğru hamleler yapması, hızlı değişen dinamikleri kavraması ve sabretmesi gerekiyor" diyor. Kendisini risk almayı seven bir girişimci olarak tanımlayan Dökmecioğlu, "Şu ana kadar kurduğum bütün girişimlerde ya karlılıkla devam ettim ya da exit (çıkış) yaparak parayı cebime koydum" diyor ve sözlerine şöyle devam ediyor:

Odaklanmak

"Başarının arkasındaki en büyük faktörlerden birisi odaklanmak ve karşına çıkan her ne engel olursa olsun onu

aşacak gücü içinde bulmak. Bence işin sırrı burada. Odak, özgüven ve çalışma azmine sahip olan girişimci hikayeyi sonlandırmaz.

Keyif almak

Girişimci olmak eşittir zorluklarla mücadele etmeyi bilmek diyebilirim. Artık tecrübeli bir girişimci olduğumu düşünüyorum ve bu alanda ilk öğrendiğim şeylerden bir tanesi, sorunlarla mücadele ederken bunlardan keyif almayı bilmemiz gerektiği oldu. Eğer bir girişimciyseniz karşınıza sürekli sorunlar çıkacak. O sorunları aşabildiğiniz sürece varlığını sürdürdürebileceksiniz.

Yıkmadan ilerlemek

En önemli kriterlerden bir tanesi yıkılmamak ve kırıp dökmeden ilerleyebilmek. Söz konusu sorun, iç kaynaklarınız

ya da ilişkilerinizle ilgili olabilir. Bu kriter her durum için geçerli. Kırıp dökmekten yaklaşmak ve uzun vadeli planlar yaparak çözümler üretmek önemli. Her seferinde tek bir konuya odaklanarak adım adım, çözümlere gitmelisiniz.

Stresi yönetmek

Özellikle bizim bulunduğumuz coğrafyada dış faktörler çok etkili. Bu dış faktörlerin şirkete ve girişimlerinize olan etkisini çok iyi ölçüp tartmanız ve değerlendirmeniz gerekiyor. Bunlarla yaşamayı, stresi yönetmeyi bilmeniz, ekibe stresi yansıtmamayı, stresi dengeli olarak dağıtmayı, gerginliği yok etmeyi öğrenmeniz lazım. Son olarak şirketiniz adına iç ve dış faktörlerde önemli başlıkları bir girişimci olarak çok iyi yönetip bizzat ele almanız gerekiyor."

Mowico yatırım olarak büyüyor

Tmob'da bugüne kadar hiç yatırım alınmadığını ancak Mowico'nun sürekli yatırım olarak büyüdüğünü belirten Dökmecioğlu, "Mowico, 2022 yılının başında Lüksemburg merkezli bir yatırım şirketi olan Mangrove Capital Partners'tan 1,375 milyon Euro yatırım aldı.

Diğer yatırımcılar arasında Wix, Letgo, Skype, K Healt, Walk Me yer alıyor.

Bu yatırım ile birlikte Mowico'nun değerlemesi 12 milyon Euro barajını aştı ve bugüne kadar aldığı toplam yatırım ise 2 milyon Euro'ya ulaştı. Mowico, bir İngiliz şirketi

olacak ve bir sonraki yatırımını İngiltere'deki şirketi üzerinden alacak" diyor. Şirketin en büyük amacı 2025'e kadar Londra Teknoloji Borsası'na kote olmak. Hedefi, 2023 sonuna kadar dünyadaki her e-ticaret sitesiyle entegre hale gelmek.

Girişimcilik, bir tutku. Tutkunuzu gerçekleştirmek için risk almaya gönüllü olduğunuz, zorlu ve sancılı zamanlarda vazgeçmeden yürümeye devam ettiğiniz bir yol. Girişimcilik tutkusu, sabır, çok çalışma ve vizyonerlik bir araya geldiğinde büyüme sürecine giriliyor. İşte bu noktada da yöneticilik becerilerinizi sergilemeniz ve büyümeyi sürdürülebilir hale getirmeniz gerekiyor.

Işık Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği bölümünden 2004 yılında mezun olan Rudi Dökmecioğlu, Warwick Üniversitesi'nde Endüstriyel Ar-Ge ve Teknoloji Yönetimi yüksek lisansını tamamladı. İş hayatına Sabancı Telekom'da adım atan Dökmecioğlu, Sabancı Telekom sonrasında Orange Mobile'de çalıştı. 2009 yılında ise Tmob'u kurdu. Mowico şirketinin kurucusu ve yatırımcısı olmasının yanı sıra birçok yenilikçi girişimde melek yatırımcı olarak dayer alıyor.

Rudi Dökmecioğlu, "2009 yılında Tmob'u kurduğumda dünyada 3G bağlantısı çok yeni başlamıştı. Gelişmeleri mühendis bakış açısıyla bir araya getirdiğimde tüm dünyanın mobile kayacağı öngörüsüyle teknoloji şirketi kurmak için yola çıktım. Yapmam gereken, çok tutkulu olduğum zorunlu bir girişimdi benim için" diyor. Ortaköy'de 1 masa, 1 sandalye ve çok kısıtlı bir bütçeyle kuru-

DÜNYA
özel haber

lan Tmob'un 200 milyon TL'nin üzerinde cirosu ve 600 çalışanı var. 2023 hedefi ise, çalışan sayısını 700'ün üzerine çıkarmak. 28 yaşındayken kurduğu Tmob'un 13 yıl CEO'lüğünü yaptıktan sonra 2022 yılının başında CEO'luk görevini Tunç Akyurt'a devreden Dökmecioğlu bugün kurucusu olduğu Mowico'nun CEO'lüğünü yürütüyor. Dökmecioğlu, 2009 yılında dünyanın mobile kayacağına dair bir öngörüyle kurulna Tmob, bugün ağırlıklı olarak bir ürün şirketi olarak faaliyet gösteriyor. FinTech dünyasında mobil finansal hizmetler, açık bankacılık çözümleri gibi birçok çözümü var.

2014 yılında Vodafone Türkiye ile başlayan mobil finansal servisler dijital cüzdan iş ortaklığı bundan sonra Turkcell ile ve İstanbul Belediyesi yani Belbim ile devam etti. Yemeksepeti'ni online'a taşıyan Tmob, Türkiye'nin ciroasal anlamda ilk 20 e-ticaret firmasının 13'ünün bütün mobil ticaret kanallarını tasarladı. Bugün 11 ülkeye ihracat yapıyor. 2020 yılı itibarıyla ciroasının yüzde 60'dan fazlasını Avrupa ve İngiltere pazarından kazanıyor.

"Beklediğimizden hızlı büyüdük"

Büyüme sürecini nasıl yönettiğini sorduk Dökmecioğlu, "Yatırım almadan kendi sermayesi ile yol alan bir girişim olarak elbette bir çok zorlukla karşılaştık. Warwi-

ck'te master yaptım ama girişimci olarak en önemli masterlarımdan birisini 2015-2017 yılları arasında kurucu CEO olarak verdim. O dönemde şirket, beklediğimizden hızlı büyüdü. Ve bu hızlı büyümeyle birlikte iş teslimini, finansmanı yönetmek oldukça çetrefilliydi. Hızlı büyüyen bir şirkette doğru ekip arkadaşlarını bulmak, kültürü adapte etmek, bir yandan da pazarlama, finansman ve iş teslimini yönetmek oldukça zorlu oldu. Günde 20 saat çalıştığım bir kaç yıl oldu."

"Çalışanlarla kurulan bağ başarıya götürüyor"

Bir girişimci olarak olgunlaştıkça şirket kültürünün ne kadar değerli olduğunu, çalışanlarla kurulan bağın başarıya götüren faktör olduğunu daha da fazla keşfettiğini vurgulayan Dökmecioğlu, "Pandemi döneminde Great Place to Work ödülünü yüzde 97 çalışan memnuniyeti ile kazanmamız bunun göstergesi oldu. İyi bir işveren kültürüne sahibiz. Sektörümüz çok yoğun çalışan, yıpratıcı ve çok hızlı değişen bir sektör. Dengeleri kurmak zor olabiliyor. Yetenekli insanlara doğru seviyede çalışabilecekleri, üretebilecekleri aynı zamanda da özel hayatları ile iş hayatlarını dengeleyebilecekleri bir sistem kurduk" diyor. Mowico'nun da kurucusu olan Rudi Dökmecioğlu, şu an şirketin CEO'luk görevini yürütüyor. Mowico, e-ticaret sitelerini hiç kod yazmadan uygulama sahibi yapan bir "no-code app" platformu.

CEO SİRLARI

"Ne yapabileceğimi tanımlar gerisi için destek alırım"

Ana Paula Assis, IBM'in Latin Amerika'daki operasyonlarını yöneten ilk kadın yönetici olduktan sonra ABD ve Çin'de görevler üstlendi. Assis, bugün IBM'in EMEA CEO'su. Forbes tarafından Brezilya'nın en güçlü kadınlarından birisi olarak ifade edilen Assis, pandemi sonrası hızlı büyümeye yönelik ilk 100 gün planı olduğunu söylüyor. Ancak şubat ayında her şey değiştiğini ve sa-

vaşın gerçekliğine uyum sağlamak zorunda kaldıklarını belirten Assis, çalışma tarzına ilişkin şu ipuçlarını veriyor: "Liderler olarak, hangi koşullar altında olursak olalım umut vermek için buradayız. Dolayısıyla ilk adım gerçekten iletişim kanallarını açmaktır. Filtrelenmiş bilgilere sahip olduğumuz düşüncesiyle hangi eylemleri gerçekleştirmemiz gerektiğine dair gerçek zamanlı

içgörüler insanlarla iletişim kurmayı çok önemsedik. Warren Buffett, "Kişinin verdiği en önemli kararlardan bir tanesinin kiminle ortak olduğu" olduğunu söylüyor. Ben de yapabileceklerimi belirliyor, yapamadıklarım için destek alıyorum. Destekleyici bir ortamınız, destekleyici ağınız ve destekleyici bir şirketiniz olduğu sürece "her şeye sahip olmak" mümkündür."

KENDİNE SOR

Fark yaratabiliyor musunuz?

Stratejiniz geleneksel bakış açısından kurtulmanızı sağlıyor mu? Organizasyon yapınız, hızlı olmak üzere mi inşa edilmiş? Yoğun rekabet ortamında, belirsizlik durumlarında farklılık ortaya koyabiliyor musunuz? Kendinizi aşağıdaki konularda sorgulayıp, eksik olduğunuz noktaları değerlendirebilirsiniz.

1 Müşterilerinizle aranızda özel bir bağ oluşturabiliyor musunuz?

Fiyatlar, kalite gibi özellikler ile rekabet avantajı yakalamaya çalışmak bir çok şirketin izlediği yol. Uzun vadede gerçekten başarılı olan şirketler sadece iyi anlaşmalar yapıp, başarılı bir şekilde dağıtımı gerçekleştirmiş-

yorlar. Müşterileriyle aralarında gerçek bir bağ kuruyorlar.

2 Stratejiniz diğerlerinin arasından ayırt edilebiliyor mu?

Eğer işleri rakiplerinizden biraz daha iyi yapıyor olabilmekten tatmin oluyorsanız ortaklarınız için büyük şeyler yapamayacaksınız demektir. Eğer büyük şeyler kazanmak istiyorsanız farklı düşünmeniz gerekiyor. Başarılı olan bir çok şirketin başarısının ardında kendi endüstrilerindeki statükoya meydan okuyan fikirlerle sahip olmaları yatıyor. Bugün lider olan bir çok şirket, bir zamanlar içinde bulundukları grubun ilkelere dışına çıkanlardı. Onların strate-

jileri, kalıpların dışına çıkamayanlar ya da yaptıklarını sadece bir görev olarak algılayanlar için anlaşılmasız ve garipti.

3 Çalışmak ya da birlikte iş yapmak için yeterince eğlenceli misiniz?

En üretken şirketler aynı zamanda en neşeli şirketler olmaya eğilimlidir. Disiplinli bir şirket olmak için illa ciddi ve somurtkan olmanız gerekmiyor. İnsanlar sadece iş gibi olmayan, kendilerini ifade edebilecekleri, kendilerini gerçekleştirebilecekleri, bolca gülebilecekleri bir yerin özlemi içerisinde. Benzer şekilde, en başarılı ürünler de müşterilerin yüzünde tebessüm yaratabilen ürünler oluyor.

4 Değişim için mi inşa edildi-niz?

İş dünyasında tek bir gerçeklik var: Stratejinizin çok önemli unsurları- rekabet ortamı, tüketicilerin beklentileri, endüstrinizdeki ekonomik koşullar- yarın bugünkünden farklı olacak. Uzun dönemde bir organizasyonun başarılı olması gereken temel noktalardan bir tanesi, değişimin ta kendisi. En iyi şirketler geçmişe tekrarlamak için değil, sadece süreklilik için bakıyorlar.

5 Değerlerin öneminin farkında mısınız?

Bugün müşteriler sadece hangi ürünleri yaptığınız ile ilgilenmiyorlar. Onlar için aynı zamanda ne için, hangi değerler için var olduğunuz da oldukça

önemli. Farklılık yaratmanın yollarından bir tanesi takdir edilecek, artı değer yaratacak, açık değerlere sahip olmanız ve varoluş nedeninizi ifade edebilmemiz.

6 Yetenek savaşını kazanıyor musunuz?

Eğer işletmeniz mutsuz ve yeteneksiz insanlarla doluyorsa, müşterilerinizin de mutlu olmasını bekleyemezsiniz. Eğer şirketinizin iyi fikirlerle dolu olmasını istiyorsanız, şirketinizi zeki insanlardan oluşturmanız gerekiyor demektir. Hızlı çalışan şirketler bu kuralı kabul ediyorlar. Bu nedenle de işe alırken, terfi ettirirken ve motive ederken tıpkı finans, Ar-Ge'ye, pazarlamaya gösterdikleri dikkati, özeni ve yaratıcılığı gösteriyorlar. Bu şirketler biliyorlar ki kazanabilmenin yolu, önce yetenek alanından geçiyor.

DÜNYA

Eylemsiz vizyon bir rüyadır. Vizyonsuz eylem sadece zaman geçirmektir. Vizyonlu eylem, olumlu bir fark yaratır.
– Joel Barker

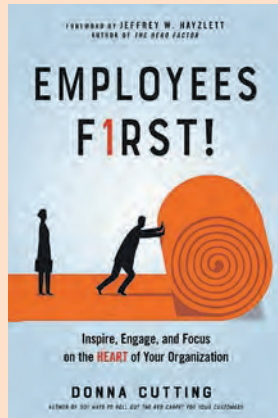
Sizden daha iyi olan insanları işe alın, sonra bırakın devam etsinler. Olağanüstü olanı hedefleyecek, rutine razı olmayacak insanları arayın - David Ogilvy

OKUNMASI GEREKENLER

Önce Çalışanlar!: İlham Verin, Etkileşim Kurun ve Organizasyonunuzun Kalbine Odaklanın

Employees First!: Inspire, Engage, and Focus on the Heart of Your Organization

Yazar: Donna Cutting

Donna Cutting, “Dünya değişiyor ve çalışan deneyimini yeniden hayal etme ve şekillendirme zamanı. Müşterilerinizle ilgilenen insanlarla ilgilenin. Hiç kırmızı halı hizmeti almamış çalışanın bunu müşterilerinize vermesini nasıl sağlarsınız? Elbette onların önüne kırmızı halı sererek” diyor.

“Önce Çalışanlar!” kitabı çalışanlarınızı tanıma stratejilerini ve takdir tekniklerini sunarken daha derinlere de iniyor. Ekip üyelerinizi bilgi ve eğitimle destekleyerek, onlara amaç ve adil ücret vererek nasıl daha yüksek üretkenliğe ve daha mutlu müşterilere dönüştüğünü öğreneceksiniz. Forbes tarafından okunması gerekenler listesine

seçilmiş olan bu kitapta yazar Donna Cutting, yeni işe aldığınız kişilerin önüne kırmızı halı sermeniz ve bunu uzun vadede sürdürmeniz için pek çok denemiş fikri paylaşıyor. Ayrıca nezaket kültürünün geliştirilmesi ve ekip üyelerinin birbirlerini destekleyecekleri bir çalışma ortamı oluşturulmasına ilişkin ipuçlarını aktarıyor. Kitabın giriş kısmında Future Workplace tarafından gerçekleştirilmiş olan İK Duyarlılık çalışmasından bahsediliyor. İK yöneticilerine en fazla yoğunlaştıkları konuyu sorulduğunda katılımcıların yüzde 50’den fazlası “Çalışan deneyimi” cevabını vermişler.

Ekibinize birlikte çalışması için bir neden verin. Kendilerin-

den daha büyük bir şeyin parçası olduklarını hissetmelerine yardımcı olun. Amaç duygusu, daha üretken olmalarını sağlayacaktır.

Şefkatli olun

Nazik ve şefkatli olmanız iş yerini herkes için daha iyi bir yer haline getirecektir. Kişilerle iletişim şeklinizi değiştirerek daha geliştirici ve ilham verici olabilirsiniz.

Katılımı teşvik edin

Çeşitliliği ve katılımı teşvik edin. İş gücünüz ne kadar çeşitli olursa o kadar başarılı olursunuz. Uzaktan çalışan ekibinizi bağlı tutmanın yollarını da katılımcılıkla bulabilirsiniz.

Ek iş arayanların sayısı artıyor

Eleman.net tarafından gerçekleştirilen ankete göre katılımcıların yüzde 52’si ek iş yapıyor ya da yapmayı düşünüyor. Tercih edilen ek işler arasında paketleme, e-ticaret, temizlik, kuryelik, garsonluk ve tamircilik geliyor.

Yaşanan ekonomik gelişmelerle beraber tüm dünyada kişiler ek iş arayışına giriyorlar. Artan faturalar ve belirsizlikler ek gelir kaynağına ihtiyacı artırırken bazı sektörlerde mevcut olan hibrit ve uzaktan çalışma koşulları da ek iş yapabilme imkânının destekliyor.

İngiltere’de Royal London tarafından 4 bin katılımcıyla gerçekleştirilen ankete göre çalışanların yüzde 16’sı artan masrafları karşılayabilmek için ek bir işe girdiklerini ifade ettiler. Ankete katılanların yüzde 30’u ise ekonomik şartlar bu şekilde devam ederse ek iş yapmak zorunda kalacaklarını ifade etti. Ulusal İstatistik Ofisi (ONS) rakamları da bu sayının son 2 yılda attığını gösteriyor.

İstihdam platformu Bluecrew tarafından gerçekleştirilen ankete katılan binden fazla kişinin paylaştığı verilere göre, Amerikalıların da yaklaşık yüzde 70’i enflasyonla mücadele etmek için ek iş arıyor. Ankette göre ABD’de kişilerin yüzde 85’i enflasyon nedeniyle harcama alışkanlıklarını değiştirdi, 72’sinin işlerine bakış açısı etkilendi ve yüzde 57’si geçen yıl yeni veya ek işler aradılar. Bluecrew müşteri sorumlusu Matt Laurinas, “Hızlı enflasyon, insanları yalnızca paralarını nasıl harcadıklarına değil, aynı zamanda paralarını nasıl kazandıklarına da bakmaya zorluyor” diyor.

Mavi yaka ve ara kademe pozisyonlara yönelik faaliyet gösteren dijital istihdam platformu Eleman.net de geçtiğimiz günlerde ülkemizde 9 bin kişinin katılımıyla “Ek İş Anketi” gerçekleştirdi. Anketin sonuçlarına göre, katılımcıların yüzde 52’si ek iş yaptığını veya yapmayı düşündüğünü belirtti.

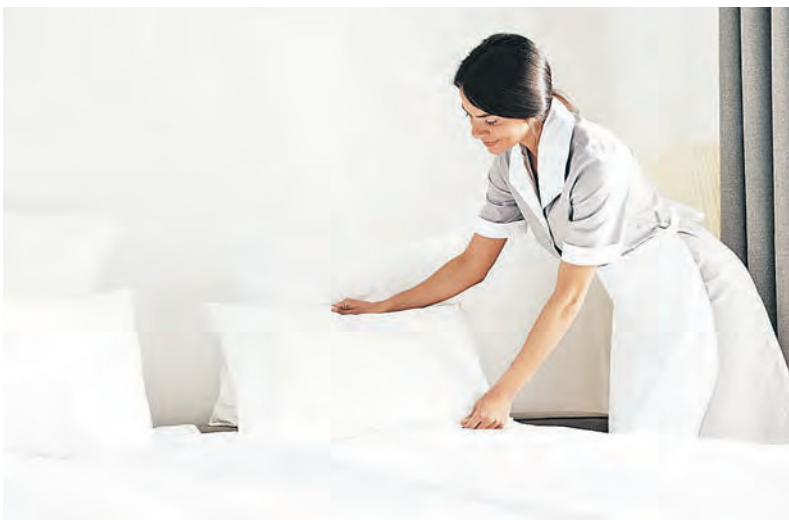
“Yoğun fiziksel aktiviteden uzak duruyorlar”

Ek İş Anketi’nde yöneltilen “Hangi alanda çalışmak istersiniz?” sorusuna çalışan adaylarının yüz-

de 20’si paketleme, yüzde 14’ü e-ticaret, yüzde 8’i temizlik, yüzde 7’si kuryelik ve yüzde 5’i garsonluk cevabını verirken yüzde 40 civarı da ‘diğer’ meslek gruplarında çalışmak istediklerini belirtti. Ankete katılarak ek iş yaptığını veya yapmak istediğini belirten kullanıcıların yüzde 29’u 16-24, yüzde 41,3’ü 25-35, yüzde 21,2’si 36-45, yüzde 8,5’i de 56-65 yaş aralığında yer aldı. Cinsiyete göre dağılıma bakıldığında, ek iş yapmayı düşünenlerin yüzde 50,07’si erkek, yüzde 49,92’si de kadın oldu.

Eleman.net CEO’su Murat Günay, “Günümüzde artık tüm dünyada yaşam şartları değişim gösterdi. İnsanlar bireysel standartlarını korumak veya bir tık ileri taşımak için ek işlere başvuruyorlar. Bazı-

ları eskiyen telefonunu yenilemek, rahat bir tatil yapabilmek, bazıları da yükselen kirasını ödeyebilmek için ek iş yapıyor. Bu durum, bölgelere ve yaşam şartlarına göre de değişiyor. Anketimizle birlikte iş arayışlarının genellikle uzmanlık veya yoğun fiziksel aktivite gerektirmeyen alanlar olduğunu gözlemledik. En çok 25-35 yaş arası ek iş yapmayı tercih ediyor. Ankete katılıma baktığımızda yaş ilerledikçe ya da gençleştikçe çalışma isteği oranının düştüğünü görüyoruz” dedi.

Çalışan adaylarının ek iş olarak düşündüğü meslek kolu ile işverenlerin yayınladığı ilanların rakamsal olarak birbirini tutmadığını söyleyen Murat Günay anket sonuçlarına göre işverenlerin en çok hangi meslek dalında arayışta olduğu bilgisini de paylaştı. Listenin ilk sırasında yüzde 5,41 ile temizlik elemanı yer alırken onu yüzde 2,47 ile garson, yüzde 1,37 ile kurye takip ediyor. Listenin devamında ise 0,75 ile paketleme elemanı ve yüzde 0,07 ile tamirci yer alıyor.

Farklı Bak Farklı Gör

İzel BATU
izel.batu@dunya.com

Yetkinlik teslimiyeti getirir

‘La Bayadère’ ile kendinize bir şans verin

Bir iş toplantısında ya da bir sanat gösterisinde, bir spor salonunda ya da bir restorantta, bir sınıfta ya da bir mağazada... Karşımızdaki kişinin yetkinliğini ve hakimiyetini farkettiğiniz anda teslimiyet süreci başlıyor. Bu teslimiyet aslında tatlı bir rahatlamayı, güvenmeyi ve tedirginliği bir kenara koymayı ifade ediyor.

25 Ocak çarşamba akşamı Atatürk Kültür Merkezi’nde ‘La Bayadère’ balesini izlerken özellikle Nikiya rolündeki Berin Kocabaşoğlu, Solor rolündeki Batır Büklü ve Gamzatti rolündeki Büşra Ay’ın sahnelerinde bu duyguyu hissettirdiklerini fark ettim. En kritik ve tedirginlikle izlenebilecek figürleri kendinizi tamamen dansa kaptıracak izlediğinizde dansçıların nasıl su gibi aktıklarını ve o teslimiyet duygusunun güzelliğini hissediyorsunuz.

Salonun şanslılarındandım. Tesadüf eseri ekibin oturduğu sıradaydım ve bir yandan da onların tepkilerini gözlemleyerek gösteriyi izlemek benim için çok daha keyifli hale getirdi akşamı. Bir bale gösterisi dansçıları, kostümleri ve dekorlarıyla yüzlerce insanı kapsayan, her biri kendi alanında önemli başarılarla imza atmış isimlerin bir araya geldiği yönetmesi oldukça zorlu bir süreç. İlk kez 1877 yılında St. Petersburg’da sahnelenen La Bayadère, “Bale sevmeyenlere bile baleyi sevdirecek bir eser” olarak tanımlanıyor. “Ben bale sevmem” diyenlerden seniz bu eserle kendinize bir şans verin.

Prömiyerini 14 Ocak’ta gerçekleştiren gösteri şubat ayı boyunca da İstanbul AKM’de izleyiciyle buluşmaya devam edecek. La Bayadère balesi, Hindistan’da geçen konuyu, aşk ve entrika yüklü sihirli atmosferi, Marius Petipa’nın eşsiz koreografisi, Ludwig Minkus’un müziğinin melodik çekiciliğinin yanı sıra, gösterişli töresellik ve etnik öğeler içeren sahneleri ve mükemmel danslarıyla çok şey vadediyor.

Dünyanın en iyi 5 balerinin biri seçiliyor

Efter Tunç’un dekorları, Gülden Sayıl’ın kostümleri, Önder Arık’ın ışıkları ile Hindistan’ın baharat kokulu mistik ve etnik atmosferini derinden hissedeceğiniz La Bayadère’i sahneye koyan ve düzenleyen Ayşem Sunal Savaşkurt. Kariyerini okurken hayranlık duyduğum Ayşem Sunal Savaşkurt, ülkemizin ilk dansçılarından Evinç ve Hüsnü Sunal’ın kızları aynı zamanda. Bale eğitimini Ankara Devlet Konservatuvarı’nda tamamladıktan sonra 1990 yılında Belçika Kraliyet Balesi’nde kariyerine başlıyor. Dance Magazine dergisi tarafından dünyanın en iyi 5 balerinin biri seçiliyor, Belçika’da 2001 yılında yılın en iyi dansçısı ödülüne layık görülüyor. Dance dergisi tarafından ‘La Bayadère’ eserinde Nikiya rolünü en iyi yorumlayan dansçı olarak seçiliyor. Kraliyet Balesi’nde klasik balenin tüm repertuarını başdansçı olarak icra ettikten sonra 2006 yılında Türkiye’ye dönüş yaparak Ankara ve İstanbul Devlet Opera ve Balesi’nde başdansçı olarak görev alıyor. Halen İstanbul Devlet Opera ve Balesi’nde bale eğitmenliği ve repetitörlüğü görevini sürdürüyor, Bale Başkoreografi olarak görev yapıyor ve genç dansçılara tecrübelerini aktarıyor.

Büyük bir ekip işi olan balede her unsur tamamlayıcı ve birisi olmadan diğeri eksik kalıyor ya da olmuyor. En önemli bileşenlerden birisi de elbette kostüm. La Bayadere’de renk renk, desen desen kostümler sizi ayrıca sarıp sarmalıyor. Kostüm tasarımcısı Gülden Sayıl “Bu eseri çalışmaya başladığım ilk günden itibaren kumaşların içinde kayboldum. Kumaş desenlerinin hepsini tek tek dizayn ettim. Araştırdım, buldum, renklendirdim ve bunları da karakterlere yansıttım. Her karakterin rengi oluştu ve o rengi perde perde devam ederek dönüştürdüm Aksesuarları, saçını başındaki en ufak bir süsü bile bütünü bozmayacak şekilde tasarlamaya çalıştım” diyor.

Bir not

Bale sanatçıları doğası gereği çok yoğun ve disiplinli bir çalışma süreci içerisinde sanatlarını icra ederler. Gösterileri olsa da olmasa da vücutlarını zinde tutmak için her gün çalışmalarını gerçekleştirmeleri gerekir. Elbette bu sürecin en önemli sürükleyicisi, tutku ve aşk. Bu tutku ve aşk duyguyla hareket eden hiç bir sanatçının bundan ömür boyu vazgeçebilmesi mümkün değil. Ancak düşük ücretler ve kadro sıkıntıları önemli bir sıkıntı.

%20

Çatı arası izolasyonu ile evlerdeki enerji kaybını yüzde 20 azaltmak mümkün.

Hazırlayan: Başak Nur GÖKÇAM

27 Ocak 2023 • CUMA

DÜNYA sürdürülebilirlik

Anadolu leoparı yeniden görüntülendi

Anadolu leoparı iki bölgede yeniden görüntülendi. Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, leoparın yeni görüntülerini sosyal medya hesabından paylaştı.

Bakan Kirişçi, "Anadolu leoparının izini sürmeye, heyecanla yolunu gözlemeye devam edeceğiz. Bu kadim topraklar ilelebet yurdu, heybeti daim olsun" dedi.

Ülke genelinde 3 bine yakın fotokapan ile gerçekleştirilen yaban hayatı çalışmalarında, yaban hayvanlarının, insan faktöründen mümkün olduğunca az etkilenmesinin amaçlandığı belirtildi. Bu nedenle elde edilen verilerin doğruluk ve güvenilirlik oranının da yüksek olduğu ifade edilirken, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nce (DKMP) bugüne kadar ulaşılan verilerde, Anadolu leoparının bir günlük periyotta 25 kilometreden fazla hattı dolaştığı tespit edildi.

Deniz suyundan elde edilen içme suyu habitata zarar veriyor

Uzmanlar, deniz suyundan içme suyu elde edilmesinin, suyun çekilmesine ve atık suyun deşarj edileceği noktalardaki deniz habitatına zarar vereceğine dikkat çekti.

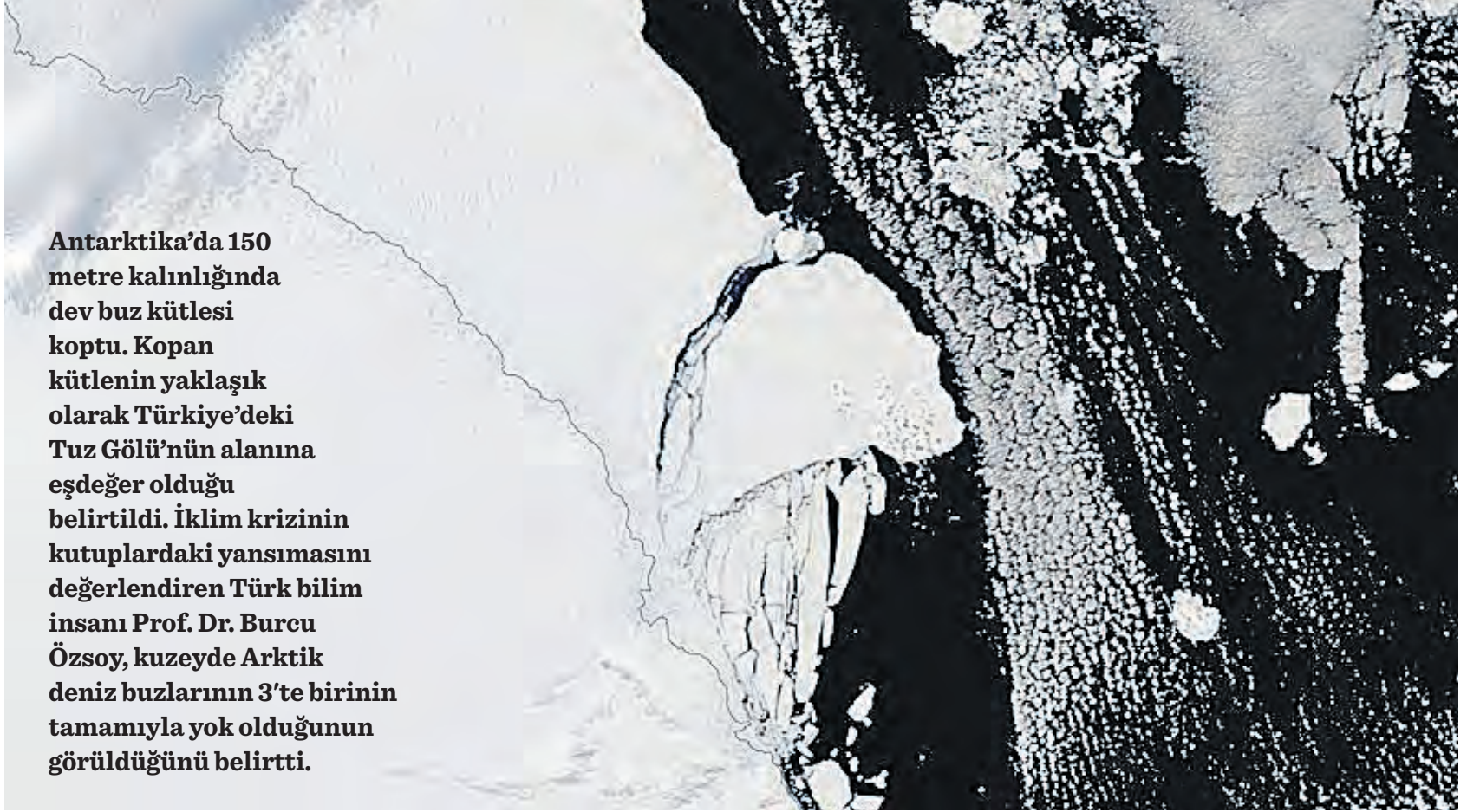
Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Deniz Bilimleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Barış Salihoğlu, artan nüfus ve iklim değişikliğinin su kaynaklarının giderek azalmasına neden olduğunu söyledi. Kuraklık sebebiyle deniz suyunun içme suyu olarak kullanılmasına ilişkin değerlendirmede bulunan Salihoğlu, deniz suyu içinde kir, canlı ve kireçlerin olabileceğine dikkat çekerek atık sudaki tuz oranının 2 katına kadar çıkabildiğini söyleyip şöyle devam etti: "Çok aşırı tuzlu bir sudan bahsediyoruz. Bu tür tesisler başka endüstri tesislerine yakın kurulabiliyor. Bu su denize verilmeden, soğutma suyu olarak kullanılıyor ve sıcaklığı da artıyor, daha asitli hale geliyor ve içindeki kimyasal oranı artabiliyor."

Türkiye'nin su kaynakları konusunda çok dikkatli davranması gereken bir ülke olduğunu söyleyen Salihoğlu, doğru su politikalarıyla su sorununun aşılabileceğini belirtti.

Tarlalarda anız yakılmamalı

Trakya Üniversitesi (TÜ) Bitki Islahı Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Yalçın Kaya, küresel ısınmanın etkilerinin bu yıl kış ayında daha fazla hissedildiğini söyledi. Kuraklığın dünya genelinde tehdit oluşturmaya başladığının görüldüğüne dikkat çeken Kaya, Türkiye'de de yağışların geçen seneye göre yüzde 50-60 oranında azaldığını belirtti. Kaya, kuraklığa karşı alınabilecek en mühim önlemin ise ayçiçeği ve buğday tarlalarında anız yakılmaması olduğuna dikkat çekti.

Antarktika'da 150 metre kalınlığında dev buz kütlesi koptu. Kopan kütlenin yaklaşık olarak Türkiye'deki Tuz Gölü'nün alanına eşdeğer olduğu belirtildi. İklim krizinin kutuplardaki yansımaları değerlendiren Türk bilim insanı Prof. Dr. Burcu Özsoy, kuzeyde Arktik deniz buzlarının 3'te birinin tamamıyla yok olduğunun görüldüğünü belirtti.

Tuz Gölü büyüklüğünde dev buzul kıttadan ayrıldı

Antarktika'da iki yıldaki ikinci büyük kopma yaşandı. Yaklaşık bin 500 kilometrekare olan dev buz kütlesinin Brunt Buz Sahaneliğinden ayrılışı uydur görüntüleriyle ortaya çıktı. Kopan buz parçasının ise yılda 2 kilometre hızla Weddell Denizi'ne doğru ilerlediği belirlendi.

Duruma ilişkin değerlendirmede bulunan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Marmara Araştırma Merkezi (MAM) Kutup Araştırmaları Enstitüsü Genel Müdürü Prof. Dr. Burcu Özsoy, "Karasal buzulların çok ciddi biçimde ana karadan koparak okyanusa entegre olduğunu görüyoruz" dedi.

İklim sisteminin temel taşları: Antarktika ve Arktik

İklim değişikliğinin dünyanın bir gerçeği olduğuna ve bu durumun en fazla kutup bölgelerini etkilediğine dikkat çeken Özsoy, "Çok ciddi bir ekosistem deniz buzlarına bağlı olarak yaşıyor. Aslında iklim sisteminin de temel taşları Antarktika ve Arktik'teki deniz buzları" ifadelerinde

bulundu. Bilim insanlarının çalışmalarını kutuplarda sürdürmesinin çok önemli olduğuna işaret eden Özsoy, özellikle iklim değişikliğinden etkilenen deniz buzulları ya da karasal buzullar başta olmak üzere birçok çalışmanın "gezegenin karakutusu" olarak nitelendirilen kutuplarda çalışılabilceğinin de altını çizdi.

Deniz buzları iklimin bel kemiği

Kuzeyde Arktik deniz buzlarının 3'te birinin tamamıyla yok olduğu bil-

gisini veren Özsoy, bu azalmanın Antarktika'da ise yeni yeni başladığını belirtti.

Sadece deniz buzunun değil, karasal buzulların da çok ciddi biçimde ana karadan koparak okyanusa entegre olduğunu gördüğünü söyleyen Özsoy, açıklamasına şu şekilde devam etti: "Deniz buzları iklimimizin bel kemiği ve omurgası. Ama karasal buzlar da deniz suyu seviyesini artırma potansiyeli olduğu için çok büyük risk arz ediyor."

Antarktika barışın ve bilimin kıtası

Kutup bölgelerindeki bilimsel çalışmalar konusunda Türkiye'nin kısa süre içinde hızlı yol katettiği değerlendirilmesinde bulunan Özsoy, "Kutup bölgelerinde bilimsel çalışma yapan ülkelerin yüzde 40'ı ile aynı seviyelere gelmiş bulunmaktayız. Tabii ki bu bilimsel çalışmaların yelpazesi çok geniş. Hem yer bilimleri hem canlı bilimler olsun, fiziki bilimler olsun, aynı zamanda sosyal bilimlerin de çok ivmeli şekilde değer kazandığını görüyoruz" dedi. "Antarktika'ya baktığımızda hiçbir dünya ülkesine ait değil. Barışa ve bilime adanmış bir kıta ve dolayısıyla sosyal bilimler çok kuvvetli" diye konuşan Özsoy, kutupların hem sosyal hem de bilimsel anlamda çok kıymetli bölgeler olduğunun altını çizdi.

Nissan yeni modellerini elektrikli versiyonuyla satışa sunacak

Nissan, Ambition 2030 doğrultusunda karbon nötr şirket olmak için egzoz emisyonlarını azaltacak. Şirket, 2030'ların başına kadar tüm yeni modellerinin elektrikli versiyonlarını satışa sunacak. Yayınladığı Sürdürülebilirlik Raporunu yayımlayan Nissan, elektrikli araç (EV) ekosistemini geliştirmek için 4R ve Blue Switch gibi girişimleri yaygınlaştırdı. Bu doğrultuda pil ve araç teknolojilerinde de iyileştirmeler yapmayı hedefleyen şirket, araç güvenliğini artıran teknolojiler geliştirmeyi ve bunu daha fazla müşteriye ulaştırmayı hedefliyor.

Mayıs 2018'de başlatılan Blue

Switch programıyla, afet önleme, enerji yönetimi, iklim değişikliği, turizm ve nüfus azalması ile ilgili konuları ele almak için elektrikli araçların kullanımını teşvik eden şirket, Sumitomo Corp. işbirliğiyle yaptığı Blue Switch programı kapsamında, 4R Energy, Nissan LEAF elektrikli otomobillerinden kullanılan 40 kilovat saat pilleriyeniden kullanarak sabit bir pil geliştirdi.

Ambition 2030 doğrultusunda yenilenebilir enerji kullanımını yaygınlaştırmayı da hedefleyen Nissan, çevre dostu ürün, teknoloji ve yeni mobilite hizmetleri geliştirmek üzere kaynak yaratma çalışmalarını da sürdürdüğünü belirtti.

Akfen Enerji 5.5 milyon tonluk karbondioksit salımında azaltım sağladı

Akfen Yenilenebilir Enerji, 699 MW'lık kurulu güce sahip santrallerinde ürettiği yeşil ve temiz enerji ile yaklaşık 5.5 milyon tonluk karbondioksit eşdeğer azaltım sağladı. Bu rakamın, 5.5 milyon ağacın ömrü boyunca sağlamış olduğu temiz havaya tekabül ettiği belirtildi.

228,7 MW'lık su, 121,4 MW'lık güneş ve 348,8 MW'lık rüzgâr enerjisi olmak üzere toplamda 699 MW olan kurulu gücü olan şirket, sağladığı yenilenebilir enerjisi ile karbon salımının azaltılmasında etkili oldu.

609 bin 980 tona ulaşıldı

Santrallerinde VCS (Verified Carbon Standard), Gold Standard ve Global Carbon Council (GCC) karbon sertifikasyon alma süreçlerini sürdürdiren Akfen Yenilenebilir Enerji, karbon kredisi satışına da devam ettiğini belirtti. Şirketin ayrıca, 2011 yılından bu yana gerçekleştirdiği karbon emisyon denkleştirme miktarının ise 609 bin 980 tona ulaştığı ifade edildi. Yeni-

lenebilir enerji alanında Türkiye'nin en dengeli üretim portföylerinden birisine sahip olduklarını söyleyen Akfen Yenilenebilir Enerji Genel Müdür Vekili Mustafa Kemal Güngör, "Toplam kurulu gücümüzün yüzde 33'ü su, yüzde 50'si rüzgâr ve yüzde 17'si güneşten enerji üretimi yapıyor. Buradan baktığımızda Türkiye'nin en dengeli yatırım portföylerinden birine sahibiz" dedi. Elde ettikleri başarının mevsimsel değişikliklere karşı önemli ölçüde güçlü kaldığına değinen Güngör, "Türkiye'nin yenilenebilir enerji potansiyelini en iyi kullanan şirketlerden biri haline getiriyor" ifadelerinde bulundu.

KURUYEMİŞTE YILIN İTİBARLISI ‘PEYMAN’

*The ONE Awards Bütünleşik Pazarlama
Ödülleri kapsamında Kuruyemiş
Kategorisinde “Yılın İtibarlısı”
ödülünü aldık.*

YILIN İTİBARLISI

The ONE Awards Bütünleşik Pazarlama Ödülleri'nde
Self Servis / Fast Food Restoran Kategorisinde
Yılın İtibarlı Markası Seçildik!

İŞ GIDA

The
ONE
Awards
Marketing/Türkiye
BÜTÜNLEŞİK PAZARLAMA ÖDÜLLERİ 2022

